

B8/2022 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2021

Förläggare: FPA, Helsingfors

Bilder: FPA

ISSN 0355-4996

Tryckeri: PunaMusta Oy, Helsingfors, 2022

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2021.

Helsingfors den 24 maj 2022

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Riikka Slunga-Poutsalo

ordförande

Leena Uikkanen

sekreterare

Innehåll

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret	7
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2021	7
Ärenden som under 2021 behandlats av fullmäktige	8
Coronapandemin	8
Taxiresor som ersätts av FPA	8
Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen	10
Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning	11
Riskhantering	12
Grundläggande utkomststöd	12
FPA:s telefontjänst och kundernas kostnader för tjänsten	13
Internationella ärenden	14
Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena	14
Övriga ärenden som behandlats	16
Kommande ärenden	17
FPA år 2021	19
Ekonomi	19
Personal	19
Kundservice	20
Genomströmningstider för ansökningar	26
Revisorer	27
Bokslut och ansvarsfrihet	27
Bilagor	28
Bilaga 1: Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare	29
Bilaga 2: Revisionsberättelse	30
Bilaga 3: FPA:s verksamhetsberättelse och bokslut 2021	33
Bilaga 4: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa 2021	158

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

FPA:s **fullmäktigeledamöter** 2021 var Ritva Elomaa, Bella Forsgrén, Antti Häkkänen, Anna Kontula, Markus Lohi, Hanna-Leena Mattila, Matias Mäkynen, Mika Niikko, Ilmari Nurminen (vice ordförande), Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa och Riikka Slunga-Poutsalo (ordförande).

Till **arbetsutskottet** hörde ordförande Riikka Slunga-Poutsalo och vice ordförande Ilmari Nurminen samt fullmäktigeledamöterna Bella Forsgrén, Anna Kontula, Markus Lohi och Sari Sarkomaa.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2021

Fullmäktige sammanträdde nio gånger och fullmäktiges arbetsutskott tio gånger 2021. På grund av coronapandemin har fullmäktiges plenum i huvudsak hållits som distansmöten, även om två av mötena under hösten kunde hållas i riksdagen. Arbetsutskottets samtliga sammanträden hölls som distansmöten.

Föredragningslistorna för och protokollen över fullmäktiges plenum publiceras på FPA:s webbplats.

Vid varje plenum går man igenom de ärenden som fullmäktige har begärt för behandling samt den översikt över FPA:s verksamhet som generaldirektören lägger fram. I samband med översikten behandlas regelbundet bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, volymerna i de olika servicekanalerna, nyckeltal som beskriver den gemensamma arbetsplatsen och personalen samt aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plenumen och redogör vid behov för aktuella ärenden som rör deras ansvarsområden.

Generaldirektören och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten. Arbetsutskottet har i uppgift att bereda ärenden som ska behandlas på fullmäktiges plenum.

Övervakningsrevisorn presenterar kvartalsvis sin rapport för fullmäktige. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA:s barometerundersökning och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

När fullmäktige valde en ny styrelse för FPA för åren 2020–2022 beslutade ledamöterna att FPA:s styrelseordförande ska kallas till plenum. Styrelsens ordförande har vid mötena fått ordet för att redogöra för aktuella ärenden i styrelsen. Om styrelsens ordförande inte kan delta i mötet, kallas styrelsens vice ordförande till mötet i stället.

Under riksdagens session får fullmäktige varje vecka en kort översikt över de FPA-relaterade ämnen som har ventilerats i medierna och andra aktuella ämnen.

Ärenden som under 2021 behandlats av fullmäktige

Coronapandemin

År 2020 var coronapandemin och dess inverkan på FPA:s verksamhet och kunder det viktigaste ärendet för fullmäktige. Coronapandemin fortsatte 2021, men hade blivit en del av FPA:s vardag. Pandemirelaterade ärenden togs också upp vid fullmäktiges möten, särskilt i början av året.

På begäran av fullmäktigeledamöterna behandlade plenum i april ingående konsekvenserna av coronapandemin för FPA och FPA:s kunder. I den översikt som lämnades till fullmäktige granskades bland annat de viktigaste effekterna av coronapandemin på FPA:s tjänster och personal, undantagsförfarandena vid förmånshandläggningen, utvecklingen av arbetsbelastningen och Kanta-tjänsternas roll under coronapandemin.

Under året uttryckte fullmäktige upprepade gånger sin oro över hur personalen ska orka. Enligt resultaten av rundfrågor med rubriken *Hur mår du just nu?* och personalbarometern var personalens arbetshälsa god trots undantagsförhållanden.

Under årets första hälft fick fullmäktige och FPA:s styrelse per e-post varannan vecka en lägesbild med uppgifter om FPA:s verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter, årsverken, de viktigaste riskerna, tillgången till personal och tjänster samt läget i fråga om förmånshandläggningen.

FPA:s serviceställen höll i huvudsak öppet. Kunderna hänvisades fortfarande till att i första hand använda nät- och telefontjänsterna. En del av serviceställena övergick till att tillhandahålla tjänster endast med tidsbokning. Syftet med åtgärderna var att trygga ett säkert sätt att sköta ärendena för både kunder och personal. Man försökte förbättra smidigheten i skötseln av FPA-ärenden genom olika åtgärder, bland annat genom att utvidga möjligheterna till muntlig ansökan.

Digitalt stöd tillhandahölls fortfarande, men under undantagstiden låg fokus på stöd som erbjöds på distans. På nätet utvecklades chattbotar som enkelt och snabbt kan besvara kundernas frågor, oavsett klockslag.

Pandemin ökade mängden ansökningar om många förmåner. Jämfört med föregående år flerfaldigades antalet ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom. Detta ledde till utmaningar, särskilt inom handläggningen av ansökningar om hälsorelaterade förmåner, och i fråga om dessa förlängdes genomströmningstiderna jämfört med 2020.

Taxiresor som ersätts av FPA

Sedan 2018 har fullmäktige regelbundet behandlat taxiresor och FPA:s taxirelaterade upphandlingar, eftersom fullmäktigeledamöterna har fått en hel del respons gällande detta.

FPA:s förfarande för direktersättning för taxiresor stabiliserades under 2021 så att taxitjänsterna fungerar tillförlitligt i hela landet. FPA införde dock sanktioner mot några serviceproducenter, främst på grund av att deras telefontjänst blev överbelastad. I vissa landskap förekom stundvis problem med tillgången på tillgängliga taxibilar (invataxi). Totalt gjordes omkring 3,5 miljoner taxiresor och sammanlagt 193 miljoner euro betalades ut i ersättning.

På grund av coronasituationen samordnades taxiresorna inte under 2021. FPA ersatte undantagsvis resor för coronavaccinationer och coronatester på basis av en temporär ändring i sjukförsäkringslagen. Resor för vaccinering och testning började ersättas från och med den 27 mars 2021.

Den avtalsperiod för upphandlade taxiresor som började år 2018 löpte ut den 31 december 2021. Därför började FPA våren 2021 förbereda en ny upphandling. Ärendet togs upp vid fullmäktiges första möte 2021 och fullmäktige hoppades få mer information om vilka utmaningar eller behov av lagändringar som är förknippade med konkurrensutsättningen ur FPA:s synvinkel.

Vid årets andra plenum fick fullmäktige en översikt över planeringen av upphandlingen och de omständigheter som inverkar på den. FPA påpekade att det kan vara svårt att uppfylla de skyldigheter som följer av direktivet om rena fordon vid upphandling av taxitransporter. Fullmäktigeledamöterna diskuterade vad de kunde göra för att de problem som FPA tog upp skulle kunna undvikas. Fullmäktige kom överens om att ordföranden och vice ordföranden ska kontakta kommunikationsministern samt social- och hälsovårdsministern. Dessutom kom fullmäktige överens om att social- och hälsovårdsministern skulle bjudas in till fullmäktiges plenum i april.

Fullmäktiges arbetsutskott behandlade frågan vid två möten i april. Där berättade ordföranden och vice ordföranden om sina diskussioner med ministrarna. Arbetsutskottet kom överens om att även kommunikationsministern skulle bjudas in till fullmäktiges plenum i april.

Vid plenum i april berättade kommunikationsminister Timo Harakka om det nationella genomförandet av direktivet om rena fordon. Han konstaterade att även transporttjänsterna kommer att ingå i den nationella lagen, eftersom utredningar visar att nästan hälften av taxitransporterna är kommunala eller FPA:s transporter. Fullmäktige uttryckte oro över den alltför snabba övergångsperioden.

FPA förde flera marknadsdialoger med aktörer i branschen och med ministerierna i samband med upphandlingen. Också fullmäktige informerades om diskussionerna. Tidtabellen för genomförandet av upphandlingen och publiceringen av upphandlingsannonsen påverkades av den lag om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafik tjänster som trädde i kraft den 2 augusti 2021. Genomförandet av den nya upphandlingen påverkades också av ändringar i lagen om transport-service under 2021. FPA publicerade upphandlingsannonsen den 2 juni 2021. Enligt annonsen sökte FPA två serviceproducenter i varje landskap för att sköta en helhetstjänst på samma sätt som man vid upphandlingen 2018 krävde av en serviceproducent. Upphandlingen gällde inte Åland.

FPA fick sammanlagt 81 anbud för de olika landskapsområdena. Upphandlingen resulterade i två serviceproducenter för varje landskap. De offererade priserna var låga i de största upphandlingsområdena och därför anlidade FPA en extern sakkunnig för att bedöma prisnivån. Avtalen undertecknades 1.10.2021

och efter det inleddes införandeprojekt mellan serviceproducenterna och FPA. Alla serviceproducenter hade beredskap för den verksamhet som skulle inledas 1.1.2022.

Fullmäktige fick i januari 2022 en lägesöversikt över inledningsfasen för tjänsten. På mötet i april 2022 fick fullmäktige en uppdaterad översikt.

FPA införde under 2021 ett gränssnitt för teknisk förbindelse mellan FPA och serviceproducenterna, som gör det möjligt att förmedla kunduppgifter till taxibeställningscentralerna. Det här förbättrar förmedlingen av uppgifter om kunderna till beställningscentralerna. Sådana uppgifter är bland annat då den årliga självriskandelen uppfylls och uppgifter i anslutning till kundens resa, såsom behov av assistans och följeslagare.

FPA har identifierat risker med det nuvarande upphandlingssystemet, som bygger på konkurrensutsättning av serviceproducenterna. Därför har FPA presenterat en alternativ modell för konkurrensutsättningarna på fullmäktiges möten. Alternativet är att i något skede övergå till ett så kallat registreringsförfarande för serviceproducenterna, vilket skulle tillföra långsiktighet och kontinuitet i utvecklingen av verksamheten. Eftersom införandet av modellen förutsätter ändringar i sjukförsäkringslagen har FPA diskuterat modellen också med social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen, som besökte fullmäktiges möte i april fick svara på ledamöternas frågor om registreringsförfarandet. Ministern berättade att en utredning som ministeriet låtit göra visade att det inte är möjligt att snabbt övergå till ett registreringsförfarande, men att det fortfarande är skäl att utreda alternativet.

Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen

I december 2020 fick fullmäktige information om ett försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen som skulle inledas 2021. Då kom man överens om att fullmäktige följer inledningsfasen av försöket, och ledamöterna vill höra också hur klienterna upplever försöket.

På fullmäktiges möten i mars och december fick ledamöterna information om hur försöket med registreringsförfarande hade kommit i gång i fråga om rehabiliteringen Min egen väg och hjärtrehabiliteringskursen för vuxna. Serviceproducenterna kunde börja registrera sig i början av januari och genomförandet av tjänsterna enligt den nya modellen inleddes i början av april 2020.

Responsen och erfarenheterna av registreringsförfarandet har varit positiva. Även om utvecklingen av de funktioner som anknyter till systemet delvis ännu pågår, har systemet betraktats som fungerande och enkelt att använda. Rehabiliteringen Min egen väg är en ny tjänst som har fått ett entusiastiskt mottagande. Det är en tjänst som behövs och som många har väntat på.

I och med registreringsförfarandet har både antalet serviceproducenter och antalet rehabiliteringsklienter inom rehabiliteringen Min egen väg varit överraskande stort. I december hade totalt 92 avtal ingåtts med serviceproducenter och nästan 1 300 klienter hade fått ett positivt rehabiliteringsbeslut. Antalet klienter överskred avsevärt den mängd som FPA hade budgeterat för år 2021. Det har därför varit nödvändigt att begränsa antalet klienter för att FPA ska kunna hålla verksamheten inom de anslagsramar som gäller för rehabilitering enligt prövning. Den viktigaste begränsningsåtgärden har varit att förkorta den totala rehabiliteringstiden från tre år till bara ett år per klient. Det skulle kräva en årlig tilläggsfinansiering

på mer än 10 miljoner euro för rehabilitering enligt prövning för att fortsätta producera tjänsten utan begränsningar. Begränsningarna införs tidigast 1.4.2022.

I fråga om rehabiliteringskurserna för vuxna med hjärtsjukdomar har antalet serviceproducenter och klienter varit nästan som väntat. I december var 10 avtal i kraft och det fanns ungefär 350 klienter inom den rehabiliteringen. Coronapandemin har sannolikt påverkat antalet klienter i någon mån.

Målet är att från början av 2023 etablera registreringsförfarandet i fråga om de tjänster som omfattas av försöket. FPA förbereder också en utvidgning av förfarandet till de prövningsbaserade rehabiliteringsformerna multiprofessionell individuell rehabilitering, familjerehabilitering för barn och unga, kurser för personer med sjukdomar i rörelseorganen och kurser för multisjuka äldre från början av 2024. Utvidgningen av förfarandet till de tjänster som FPA ansvarar för att ordna (yrkesinriktad rehabilitering, krävande medicinsk rehabilitering och rehabiliterande psykoterapi) förutsätter en ändring av rehabiliteringslagen. Detta kommer man att arbeta för under 2022.

Uppgiften om att försöket utvidgas fick ett positivt mottagande i fullmäktige. Det faktum att den totala längden på rehabiliteringen måste begränsas på grund av bristen på pengar väckte däremot oro bland fullmäktigeledamöterna.

Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning

FPA ordnar tolktjänst för personer med hörselskada, personer med syn- och hörselskada och personer med talskada som på grund av sin funktionsnedsättning behöver tolkning bland annat för att kunna arbeta, studera, utträta ärenden och utöva hobbyer. FPA köper tolktjänsterna av externa serviceproducenter.

Fullmäktige har regelbundet följt konkurrensutsättningen av tolktjänst och hur tjänsten genomförs. Under plenum i mars informerades fullmäktige om upphandlingsförfarandet 2020. Där konkurrensutsette FPA den tolktjänst för personer med funktionsnedsättning som från 2021 skulle produceras i hela Finland, inom sex upphandlingsområden. Den nya avtalsperioden började 20.1.2021 och produktionen av tjänsterna 1.4.2021. Tjänsten förnyades före upphandlingen utifrån en marknadsdialog (2020) samt utifrån hörande av de olika intressentgrupperna (kundorganisationer, läroanstalter, tolkorganisationer). Målet med reformerna var att stärka kundens möjligheter att påverka i fråga om tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning och öka flexibiliteten i tjänsten enligt kundernas behov.

Kundernas möjligheter till påverkan förbättrades bland annat genom att man införde möjligheten för kunderna att ange uppgifterna för tolkarna på deras lista noggrannare enligt olika situationer, såsom tolkar som tolkar för arbetslivet, tolkar för hobbyer med mera. Tjänsten i glesbygderna förbättrades med ett nytt resetillägg och tillgången till tjänsten för svenskspråkiga kunder genom godkännande av så kallade livstolkar. Därtill gjordes behandlingen av tillfälligt överskridande av den bokade tolkningstiden mera flexibel. Genom så kallade tilläggsköp försökte man trygga tillgången till tjänsten i situationer där kunden ser ut att bli utan tolk.

I och med coronapandemin gjordes kraftfulla insatser för att införa distanstolkning i tjänsten. Det här har upplevts som en synnerligen bra förbättring, även om det medför en del utmaningar gällande informationssäkerheten.

Vid upphandlingsförfarandet godkändes allt som allt 137 serviceproducenter med 733 tolkar i sin tjänst 1.4.2021. På grund av resursförändringar varierar antalet tolkar en del under avtalsperioden. I en del områden och i fråga om vissa produkter saknas fortfarande resurser, men detta korrigeras genom kompletterande upphandling.

Produktionen av den upphandlade tolktjänsten fick en bra början under den nya avtalsperioden. När avtalsperioden hade löpt till slutet av 2021 observerades ett behov att ägna särskild uppmärksamhet åt att tjänsten genomförs avtalsenligt. Till fokusområde för utvecklingsarbetet i slutet av 2021 valdes därför avtalshantering samt uppföljning av efterlevnaden av avtalen och genomförandet av tjänsten för kunderna. Det här arbetet fortsätter under 2022.

År 2021 var totalt 6 115 personer berättigade till tolktjänst. Av dem använde 3 143 personer tjänsten. En kund räknas som användare av tolktjänsten om han eller hon utnyttjar tjänsten minst en timme per år. Merparten av dem som utnyttjade tjänsten, 2 164 kunder, var personer med hörselskada. Antalet användare med talskada var 724 och antalet användare med syn- och hörselskada 255. År 2020 var användarna totalt 3 210, dvs. antalet användare hade minskat något. År 2021 fick tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning 154 302 beställningar, dvs. ungefär lika många som 2020 (153 562), men mindre än 2019, då beställningarna var 174 188. Inverkan av pandemin syntes i siffrorna och detta fortgår då mängden evenemang och annat där tolkning behövs har varit mindre än tidigare.

Riskhantering

Sedan 2017 har fullmäktige regelbundet följt upp att riskhanteringen inom FPA utvecklas utifrån övervakningsrevisorernas rekommendationer. Därtill har fullmäktige regelbundet fått rapporter om läget i fråga om FPA:s strategiska risker och den strategiska riskhanteringen.

FPA:s styrelse godkände i december 2020 en plan för utveckling av riskhanteringen och datasäkerhetsriskerna. Fullmäktige fick under årets första plenum en lägesöversikt gällande utvecklingsplanen. Alla åtgärder som planerats för utveckling av riskhanteringen hade inletts. Under mötet gick man därtill igenom läget i fråga om FPA:s strategiska risker samt övriga aktuella ärenden inom riskhanteringen.

Fullmäktige fick en ny rapport om läget i fråga om utvecklingen av riskhanteringen under plenum i juni. Då fick fullmäktige också en lägesöversikt gällande riskhanteringen.

Utifrån rapporterna konstaterade fullmäktige att riskhanteringen är ett centralt ledningsverktyg för den högsta ledningen och att det är viktigt att utvecklingen på detta område fortskrider inom FPA. Fullmäktige följer också i fortsättningen intensivt utvecklingen av riskhanteringen och att övervakningsrevisorernas utvecklingsrekommendationer beaktas.

Grundläggande utkomststöd

Det grundläggande utkomststödet har regelbundet behandlats på fullmäktiges möten ända sedan verkställandet 2017 överfördes till FPA. År 2021 behandlade fullmäktige ärenden som anknyter till det grundläggande utkomststödet på fyra möten.

Temat för mötet i mars var kvaliteten på besluten om grundläggande utkomststöd och frågor som är nära förknippade med detta, såsom antalet klagomål som gäller utkomststöd samt ändringssökande som infallsvinkel. Under mötet fick fullmäktige ta del av biträdande justitiekanslerns beslut gällande kvaliteten på besluten om utkomststöd och enhetligheten i handläggningsverksamheten. Fullmäktige fick en översikt över de åtgärder som FPA har vidtagit med anledning av biträdande justitiekanslerns beslut och de åtgärder som kommer att vidtas i framtiden.

Generaldirektören berättade under fullmäktiges möte i april om Statens revisionsverks rapport om överföringen av utkomststödet, som har fått en viss offentlig uppmärksamhet.

Enligt arbetsutskottets önskemål behandlades på mötet i maj grunderna för sänkning av utkomststödet grunddel och förfarandena i anslutning till detta. Ärendet hade behandlats i en kolumn som publicerades på Yles webbsidor. Fullmäktige fick en redogörelse för hur och i vilka situationer FPA sänker grunddelen. Fullmäktige fick veta att totalt 840 personer med examen inom socialvård arbetade inom förmånstjänsterna vid FPA år 2020. Därtill informerades fullmäktige om hur handläggningsspecialisterna har utbildats hos FPA i anslutning till sänkning av grunddelen och tillämpande av prövning.

Under mötet i oktober behandlades aktuella ärenden inom utkomststödet. Fullmäktige informerades om arbetet med att reformera lagen om utkomststöd och det anknytande betänkande som sammanställts av utvecklingsarbetsgruppen. FPA förhöll sig positiv till de föreslagna utvecklingsförslagen. FPA ansåg det vara ett bra mål att utveckla lagen om utkomststöd och att detta kan understödats speciellt i fråga om de allra mest utsatta.

Under mötet lyftes ett nyligen publicerat inlägg i forskningsbloggen som grundar sig på ett undersökningsmaterial från Uleåborg upp till diskussion. I blogginlägget konstateras att samtidigt utnyttjande av förmåner och tjänster är vanligt. Av dem som får grundläggande utkomststöd utnyttjade nästan 30 procent socialvårdstjänster år 2018.

Fullmäktige fick också information om de pågående utvecklingsåtgärderna i anslutning till utkomststödet. Till dessa hör bland annat det förnyade beslutet om utkomststöd, arbetet med att förnya ansökan i e-tjänsten samt ett pilotprojekt gällande tvåvägsinformationsutbyte mellan FPA och kommunerna. Pilotprojektet inleddes i december 2021.

Därtill presenterades programmet för att utveckla kundupplevelsen för fullmäktige. Förändringarna i kundernas behov och FPA:s arbetsfält förutsätter en kundfokuserad verksamhetsmodell. FPA:s kunder har undersökts med hjälp av dataanalys och intervjuer. Dataanalysen beskriver FPA:s nuvarande kunders situation i synnerhet utifrån ett förmåns- och handläggningsperspektiv. Genom intervjuerna utreddes i sin tur behoven bland kunder i olika situationer.

FPA:s telefontjänst och kundernas kostnader för tjänsten

Under sommaren 2021 diskuterades i medierna att det inte går att ringa till FPA:s telefontjänst från alla prepaid-abonnemang. Fullmäktigeledamöterna ville ha en redogörelse av FPA över hur problemet kunde lösas. Ledamöterna behandlade ärendet på två möten under hösten.

Samtalen till FPA:s servicenummer är avgiftsbelagda, även om ingen tilläggsavgift tas ut. Också köandet är avgiftsbelagt. För samtal från det fasta nätet till FPA:s servicenummer uttas en lokalnätavgift, för samtal från mobiltelefoner uttas en mobiltelefonavgift. FPA tar inte ut någon avgift av den som ringer och FPA får inte några avgifter för telefontrafiken av operatörerna.

Återuppringningstjänsten är gratis. En kund som använder den behöver inte betala några kostnader för kötid. Kunderna kan också sköta sina ärenden genom att boka en telefontid elektroniskt via nätet, besöka ett serviceställe eller skicka ett brev.

Prepaid-abonnemangen har olika villkor. I regel är det möjligt att ringa till avgiftsbelagda telefonnummer, förutsatt att saldot i prepaid-abonnemanget räcker till. De viktigaste telefonoperatörerna (DNA, Elisa och Telia) har exempelvis meddelat FPA att det i regel är möjligt att ringa till FPA:s servicenummer från prepaid-abonnemang, om saldot uppfyller villkoren för abonnemanget. Det förekommer ändå skillnader mellan operatörerna i fråga om möjligheten att ringa till servicenummer med bonussaldo eller motsvarande gåvosaldo. I vissa abonnemangpaket kan det eventuellt också ingå spärr för servicenummer. I så fall är det inte över huvud taget möjligt att ringa till avgiftsbelagda servicenummer. FPA har emellertid inga möjligheter att påverka hur operatörerna begränsar villkoren för sina abonnemang.

Det finns två möjligheter att ordna gratis telefontjänst. Genom en ändring av förvaltningslagen skulle det vara möjligt att införa bestämmelser om att kunder ska ha rätt att ringa till myndigheternas telefonsamtal helt gratis. Ändringen skulle därmed gälla också andra aktörer än FPA. Det skulle också vara möjligt att införa gratis telefonsamtal utan lagändringar, eftersom FPA har anslutit sig till Hansels ramavtal för samtals-tjänster, som omfattar nummer som börjar på 0800 och är gratis för den som ringer. Att ordna helt gratis telefonsamtal skulle öka FPA:s årliga kostnader med uppskattningsvis 2 800 000 euro inklusive mervärdesskatt.

Internationella ärenden

Fullmäktigeledamöterna har velat få information regelbundet också om FPA:s internationella verksamhet. På mötet i juni behandlades hur coronapandemin har inverkat på verkställandet av den sociala tryggheten i gränsöverskridande fall. Under 2021 märktes coronaläget på samma sätt som 2020. Olika undantagsarrangemang mellan EU-länderna förlängdes och därtill förekom problem i postgången mellan länderna. Coronaintyget bereddes på EU-nivå och FPA deltog i det här arbetet.

På fullmäktiges möte i september behandlade generaldirektören i samband med sin egen översikt aktuella internationella ärenden. Hon berättade bland annat om de nya förfaranden som har införts internt hos FPA i fråga om att förutse internationellt lagstiftningsarbete. Därtill behandlades ett projekt där begrepp och termer i fråga om att omfattas av den finländska sociala tryggheten utvecklas.

På mötet i november fokuserade fullmäktige särskilt på Europeiska kommissionens arbetsprogram för 2022 och de initiativ som programmet innehåller. De initiativ i arbetsprogrammet som eventuellt har konsekvenser för FPA lyftes fram, och dessa ska FPA följa mer systematiskt än tidigare. Under mötet behandlades också hur tidigare framlagda initiativ har framskridit. Av de initiativ som lagts fram tidigare följer FPA i synnerhet pelaren för sociala rättigheter, förordningen om artificiell intelligens och digital identitet.

Under 2021 följdes också brexit och konsekvenserna av brexit för FPA:s kunder. Under året informerades fullmäktige också bland annat om virtuella samarbetsmöten med de övriga nordiska ländernas och Estlands socialförsäkringsinrättningar, de kommande pensionsförändringarna i Sverige, det elektroniska systemet för informationsutbyte EESSI samt hur verkställandet av den europeiska digitala ingången (SDG) framskrider vid FPA.

Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena

I december fick fullmäktige en redogörelse för inledningen av samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena. Både förvaltningsreformen gällande välfärdsområdena och reformen av tjänsterna inom social- och hälsovården samt räddningsväsendet framskred då en omfattande lagstiftningshelhet godkändes i riksdagen i slutet av juni 2021. Genast därefter inleddes i flera områden, efter att de temporära förvaltningarna tillsatts, arbetet med att bereda välfärdsområdena samt överföringen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster från kommunerna till de blivande områdena.

FPA:s roll i samarbetet med välfärdsområdena är mångfacetterad. FPA-förmånerna och FPA:s tjänster är en del av social- och hälsovårdstjänsterna. FPA har statistik och forskningsbaserad information om regionerna som välfärdsområdena kan använda i planeringen av tjänster och i beslutsfattandet. FPA stöder välfärdsområdena vid införandet av Kanta-tjänsterna och i förändringar i anslutning till detta. Den nya förvaltningsnivån, inrättandet av välfärdsområdena samt överföringen av social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdena förutsätter omfattande förändringar i FPA:s verksamhet. FPA medverkar i verkställandet av den här reformen, som påverkar hela samhället.

Den 1 september 2021 inledde FPA sitt arbete i anslutning till välfärdsområdena och social- och hälsovårdsreformen. Då påbörjades arbetet med att identifiera de delområden där det sker förändringar antingen utifrån den nya förvaltningsnivån eller då social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet. Den omfattande helheten innefattar såväl mera tekniska uppgifter som anknyter till informationssystem och informationsutbyte som innehållsmässiga förändringar som påverkar kundernas servicekedjor och processer. Planeringsarbetet fortsatte hela hösten som en intensiv horisontell dialog med alla resultatenheter, enheter och sakkunnigforum. Arbetet utfördes till en början internt vid FPA och mot slutet av året började arbetet inriktas också på dem som deltar i beredningsarbetet inom statsförvaltningen och välfärdsområdena. De risker och delområden som FPA identifierat och som bör beaktas behandlades också tillsammans med andra nationella aktörer som medverkar i genomförandet, såsom Institutet för hälsa och välfärd (THL), Kommunförbundet och olika organisationer. Lägesbilden förmedlades till FPA:s ledningsgrupp, till den högsta ledningen och till de högsta organen, det vill säga styrelsen och fullmäktige samt FPA:s delegation. FPA:s ledningsgrupp beslöt den 13 december 2021 att den interna organisationen av samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena i inledningskedet genomförs på ett lättare sätt än en projektorganisation, men ändå systematiskt. De ansvariga ministerierna och ansvarspersonerna i arbetet med att bereda välfärdsområdena informerades också om FPA:s interna ansvarsfördelning i fråga om helhetskoordineringen samt samordningen och styrningen av det lokala och regionala samarbetet. Efter hand som organiseringen och planeringsarbetet framskred avancerade också arbetet inom vissa

delområden, såsom planeringen och genomförandet av de ändringar i Kanta-tjänsterna som anknyter till rollen som personuppgiftsansvarig och övriga ändringar i social- och hälsovårdslagstiftningen, enligt tidtabellen. Också sådana ändringar som anknyter till verkställandet av förmåner och tjänster framskred i slutet av året. Arbetet inleddes bland annat med helheter som är förknippade med kundinformation, såsom beslutstexter, brevmallar, blanketter, anvisningar och processer.

I planeringen av samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena låg fokus ända från början på kommunikation och påverkan. När arbetet inleddes var den huvudsakliga principen i kommunikationen om förändringarna att berätta om de viktigaste ärendena först för personalen och därefter för andra aktörer. En annan princip var att FPA för externa aktörer ska framträda enhetligt och koordinerat och att en enhetlig bild ska skapas utåt av det arbete som är förknippat med välfärdsområdena. Kommunikations- och påverkansarbete utfördes intensivt hela hösten med hjälp av en åtgärdsplan som kontinuerligt uppdaterades.

Riskhanteringen i anslutning till samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena inleddes medan planeringsarbetet under hösten pågick. De risker som identifierades lyftes fram i ministeriernas och välfärdsområdenas olika forum i slutet av året.

Från början av november fick FPA medverka i det gemensamma genomförande som de ansvariga ministerierna samordnar. Representanter för FPA deltog i de ordinarie lägesöversikterna och i intressentgruppsnätverket, där alla aktörer som deltar i verkställandet är med och där social- och hälsovårdsministeriet leder arbetet. Mellan de olika forumens möten förs också en kontinuerlig dialog med social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet. Enligt ministeriets önskemål togs också de delområden inom FPA som är föremål för förändring med i färdplanen för genomförandet av välfärdsområdena.

Beredningsgrupperna för avveckling av flerkanalsfinansieringen avslutade sitt arbete i slutet av maj. Efter detta inledde den parlamentariska arbetsgruppen sitt arbete, som utfördes från mitten av september till mitten av november. FPA producerade omfattande information om det nuvarande systemet för beredningen av avvecklingen av flerkanalsfinansieringen, om förmånerna, det nationella verkställandet och om informationssystemen. Därtill presenterade FPA sina synpunkter i de olika skedena av beredningen. FPA:s huvudsakliga budskap var att när välfärdsområdena genomför social- och hälsovårdsreformen och bygger upp en ny förvaltningsnivå i Finland är det viktigt att vänta tills områdena kan inleda sin verksamhet i lugn och ro och etablera den. Först efter detta kan man inleda arbetet med att bedöma konsekvenserna av de eventuella olika förändringar som anknyter till FPA:s förmåner och tjänster. Arbetet med att avveckla flerkanalsfinansieringen upphörde i och med att den parlamentariska arbetsgruppens [slutrapport](#) överlämnades till minister Pekonen den 18 november 2021.

Fullmäktige följer också i fortsättningen hur samarbetet framskrider.

Övriga ärenden som behandlats

Under 2021 fick fullmäktige information också om följande ämnen:

- coronaintrycket
- ändringar i FPA:s servicenät
- FPA:s modell för multilokalt arbete
- FPA:s arbetsordning, organisation och vision
- hälsovårdsavgiften för högskolestuderande
- lägesöversikt gällande säkerheten
- skydd av nationellt värdefull information
- flerkansalfinansieringen
- reformen av MittFPA
- nytt system för utvecklingen av beslutens kvalitet
- förnyande av sametingets och FPA:s samarbetsavtal
- FPA:s hållbarhetsrapport
- planen för övervakningsrevisionen 2021
- elektronisk ansökan om förmåner
- konsekvenserna av den höjda läropliktsåldern för rätten till stöd för skolresor
- aktuellt om kommunikationen

Kommande ärenden

Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 har haft omfattande konsekvenser för hela Europa. Också FPA måste bereda sig till exempel på flyktingar som kommer till Finland.

Den nya omikronvarianten av coronaviruset ändrade i slutet av 2021 i sin tur coronapandemins karaktär. Trots vaccinationerna har coronapandemin inte helt mattats av, utan den fortsätter och påverkar bland annat arbetsmängden vid FPA.

Fullmäktige följer båda krisernas inverkan på FPA:s verksamhet, tjänster och kunder under 2022.

Mandattiden för FPA:s nuvarande styrelse löper ut den 31 december 2022 och fullmäktige väljer i slutet av 2022 en ny styrelse för FPA för mandatperioden 2023–2025.

FPA år 2021

Ekonomi

År 2021 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 16,1 miljarder euro. Jämfört med 2020 ökade förmånsutgifterna med 1,5 procent. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmåner minskade med 1,4 procent, utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna ökade med 8,4 procent och utgifterna för de förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet minskade med 1,7 procent.

Verksamhetskostnaderna var 592 miljoner euro, vilket utgör 4 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Intäkterna från förmånsfonderna utgjorde 17,0 miljarder euro, vilket var 2,9 procent mer än föregående år. Av intäkterna var statens andel 72 procent, sjukförsäkringsavgifternas andel 21 procent och kommunernas 5 procent.

Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var uppskattningsvis 6,4 procent.

Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdsersättningarna, som 2021 betalades till totalt 3 752 764 personer. Vid slutet av 2021 fick 597 803 personer pensionsförmåner och 116 701 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 028 746 barn under året. Under året fick 273 857 personer arbetsmarknadsstöd från FPA.

Personal

I slutet av 2021 var antalet anställda vid FPA 8 297, vilket var 202 fler än året förut. Antalet ordinarie anställda ökade med 342 och antalet visstidsanställda minskade i sin tur med 140. Antalet anställda ökade i alla andra resultatenheter förutom resultatenheten för närservice till kunder. Största delen av ökningen gällde resultatenheten för riksomfattande tjänster (101 personer), IT-tjänsterna (53 personer) och informationstjänsterna (26 personer). Räknat i årsverken var FPA:s arbetsinsats 7 996, vilket är 249 årsverken mer än 2020. Orsaken till personalökningen var att arbetsmängden ökade på grund av coronapandemin.

Åldersstrukturen bland den ordinarie personalen är balanserad, även om 43 procent av de ordinarie anställda har arbetat högst fem år vid FPA.

Andelen övertidsarbete ökade till 1,3 procent av årsarbetstiden från 1,2 procent. Handläggnings- och IT-specialisterna gjorde mest övertidsarbete.

Distansarbetet i hemmet ökade i och med coronapandemin. År 2021 var antalet distansdagar i medeltal 136/person (2020 var antalet distansdagar 123/person).

FPA lyckades bra med sin egen hantering av coronavirusepidemin 2021. Andelen sjukfrånvaro fortsatte att vara måttlig (4,1 procent), även om den ökade med 0,2 procentenheter från nivån 2020.

De FPA-anställdas uppfattning om kompetens, lärande och förnyelse har utvecklats i positiv riktning under de senaste åren. Största delen bedömde att deras arbetsuppgifter motsvarade färdigheterna. Mer än 80 procent upplevde att de kan lära sig och förnya sig i sitt arbete.

Enligt en personalundersökning är stödet från arbetsgemenskapen starkt hos FPA, och det bidrar hela tiden till personalens arbetshälsa. Också upplevelsen av att arbetet är betydelsefullt, att vara nöjd med chefsarbetet och möjligheterna att kombinera arbetet och det övriga livet är sådant som bidrar till personalens välbefinnande. Vi ser också en positiv utveckling på längre sikt. Personalen har allt oftare möjlighet att påverka sitt arbete (71 %) och majoriteten litar på att anställningsförhållandet fortsätter (90 %). Allt fler anställda anser att FPA är en bra arbetsplats (90 %).

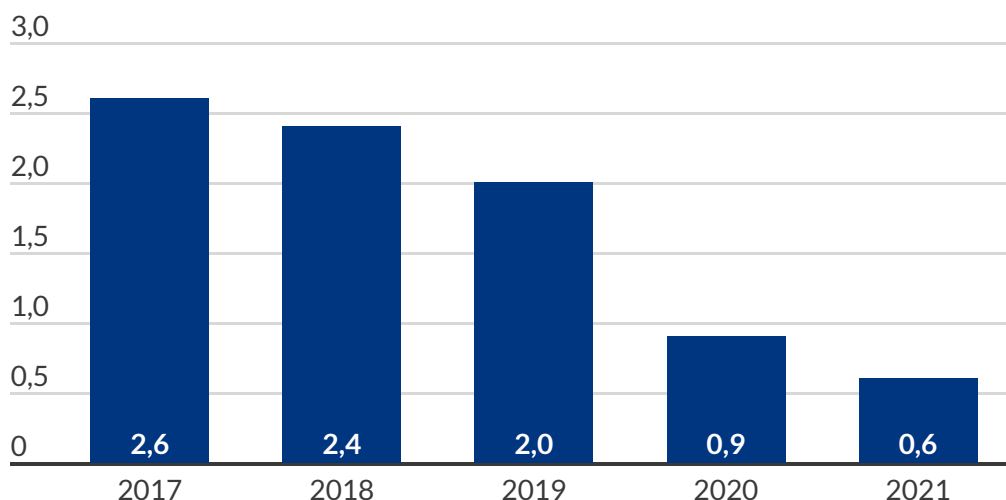
Arbetet för att utveckla familjevänligheten belönades i maj 2021 när befolkningsförbundet Väestöliitto beviljade FPA certifikatet Familjevänlig arbetsplats.

Kundservice

Då coronapandemin började 2020 prioriterades tjänsterna så att kundernas och personalens säkerhet kunde garanteras. År 2021 fortsatte man prioritera tjänster på sociala medier, online-telefon-tjänsten och tjänster som erbjöds på bokad telefon-tid. Mängden besök på serviceställena har varit fortsatt liten i de olika skedena av pandemin, medan efterfrågan på telefon-tjänsten samtidigt har ökat och allt fler förmånsansökningar görs elektroniskt.

Antalet besök på serviceställena har varit jämnt under pandemin. Efterfrågan minskade till cirka 600 000 från cirka 900 000 år 2020. Antalet besök på serviceställena år 2020 höjs av antalet besök före pandemins början. Också på månadsnivå var mängden besök på serviceställena mycket jämn. I juli gjordes minst besök, cirka 45 000, och i mars flest besök, cirka 53 000.

Byråbesök, miljoner

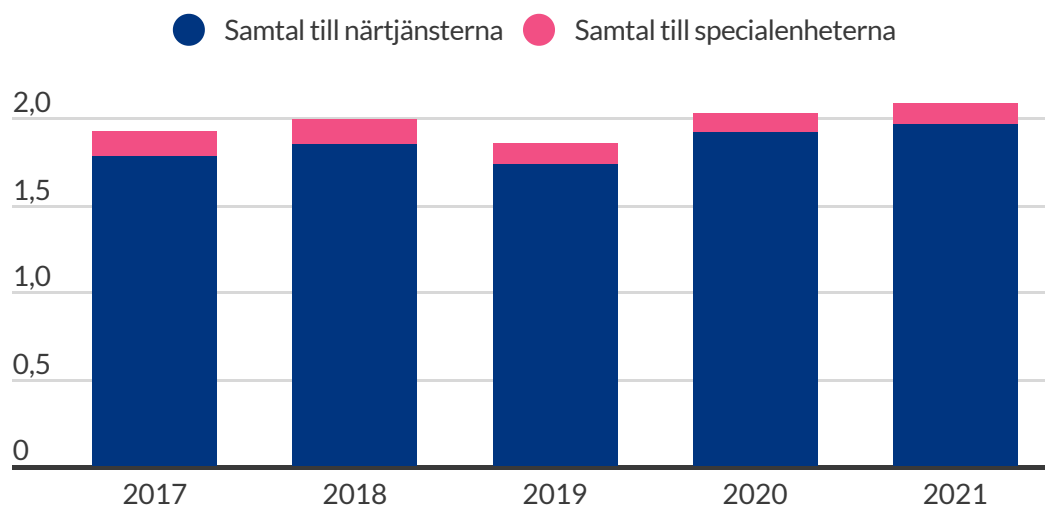
De tider som kan bokas till serviceställena har begränsats till bara de nödvändigaste ärendena, så att FPA kan trygga kundernas och personalens säkerhet. Antalet tidsbokningar till serviceställena har minskat från cirka 145 000 år 2019 före pandemitiden till cirka 40 000 bokningar år 2021. När antalet tidsbokningar till serviceställena har minskat har antalet bokningar för betjäning per telefon ökat från cirka 100 000 år 2019 till cirka 200 000 bokningar år 2021.

Utöver bokningarna för betjäning per telefon har också den service som ges av kundrelationsansvariga utvidgats. Service av kundrelationsansvariga är särskild service för kunder som behöver mera stöd än vanligt för att sköta sina förmånsärenden. År 2021 omfattade tjänsten 5 700 kunder, medan antalet kunder ett år tidigare var 3 100.

I slutet av året betjänade FPA vid 151 servicepunkter och besöken på sådana var 55 000. Antalet besök vid servicepunkterna har under pandemin etablerats på en nivå som är ungefär hälften av nivån 2019.

Antalet samtal till FPA ökade till 3,6 miljoner från 3,2 miljoner året innan. Antalet besvarade samtal ökade med omkring 50 000. Efterfrågan var minst i januari, då antalet samtal var 260 000, och störst i mars, då antalet samtal var 345 000. Den genomsnittliga kötiden till telefontjänsten var 10 minuter. Efterfrågan ökade på grund av köbildningen i fråga om utkomststöd, sjukdagpenning och rehabilitering.

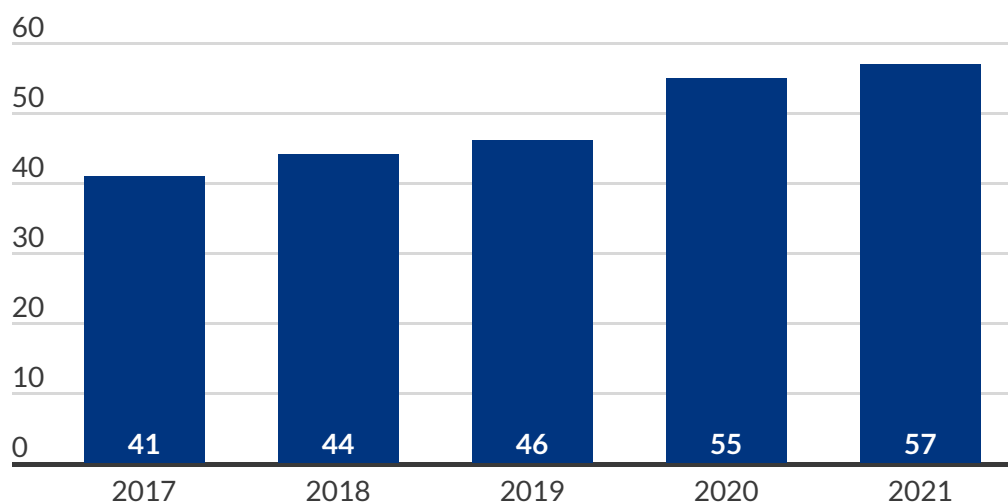
Besvarade samtal, miljoner

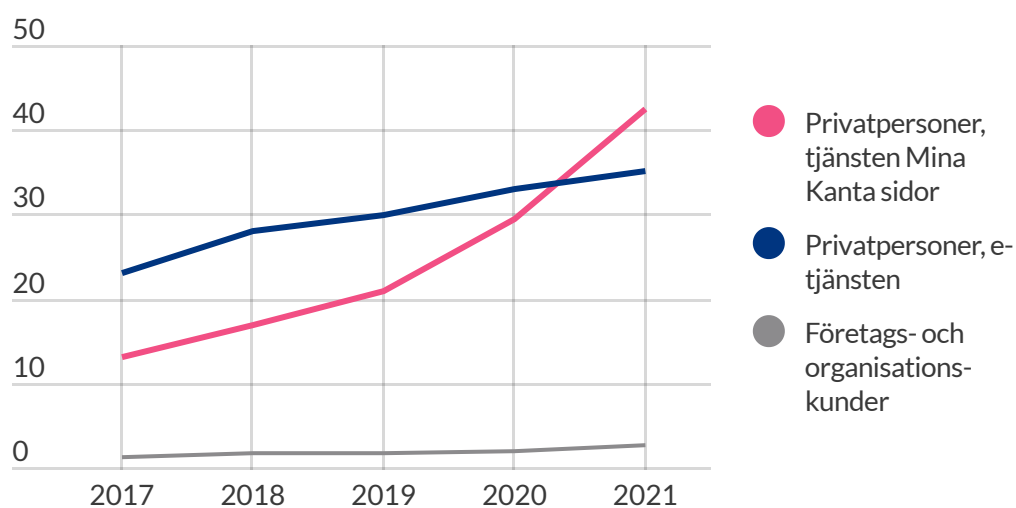
Då antalet inkommande samtal ökade förlängdes kötiden. Från och med april erbjöds därför återuppringning i allt högre grad. Återuppringningstjänsten går ut på att kunderna anger i systemet att de önskar bli uppringda, och då leder köandet inte till kostnader för kunden. Under tiden maj–december sköttes 56 procent av de besvarade samtalen genom återuppringningstjänsten.

Besöken på den öppna webbtjänsten fpa.fi ökade något under 2021. FPA:s webbplats besöktes sammanlagt 56,5 miljoner gånger under året, då motsvarande siffra för 2020 var något under 55 miljoner besök. På webbplatsen fpa.fi för privatpersoner hade sidorna för studerande och barnfamiljer och sidorna med sjukdomsrelaterat innehåll flest besökare.

Besök på webbplatsen fpa.fi, miljoner

Inloggningar i e-tjänsterna, miljoner

Webbesök där privatpersoner identifierade sig i FPA:s e-tjänst ökade från cirka 62 miljoner 2020 till sammanlagt 80 miljoner. År 2021 gick antalet inloggningar via Mina Kanta-sidor förbi antalet inloggningar via e-tjänsten för privatpersoner. Antalet inloggningar via Mina Kanta-sidor var 42,4 miljoner och antalet inloggningar via e-tjänsten för privatpersoner var 35 miljoner. Antalet inloggningar på Mina Kanta-sidor var 13,4 miljoner fler än 2020. Orsaker till den betydande ökningen av antalet inloggningar var coronaintryget och reformen av kunduppgiftslagen. Antalet inloggningar som gjordes av organisationskunder ökade till 2,6 miljoner.

Av alla över 15 miljoner ansökningar som inkom till FPA under 2021 gjordes 76,7 procent via nätet, 21,4 procent på papper och 1,3 procent muntligen. År 2020 var andelen ansökningar via nätet 73,5 procent av alla ansökningar och andelen ansökningar på papper 24,8 procent. Antalet muntliga ansökningar var på samma nivå som 2020, det vill säga vid det dubbla antalet jämfört med tiden före pandemin. Också antalet ansökningar om utkomststöd som lämnats in via nätet fortsatte att öka från 78,8 procent till 80,9 procent.

Kundupplevelse

FPA fortsatte mäta kundernas upplevelse av servicen och mätningarna utvidgades med hjälp av mobilenkäter. Under året gjordes mobilenkäter vid fyra tidpunkter vid FPA:s serviceställen, i telefon-tjänsten, i tjänsten för betjäning per telefon på bokad tid och för kunder som besökt webbplatsen fpa.fi. Därtill utreddes med en mobilenkät hur nöjda de kunder som fått ett förmånsbeslut är med hela förmånsprocessen.

Kunderna vid serviceställena besvarade de här enkäterna sammanlagt nästan 6 000 gången under året. De gav FPA:s service medelbetyget 8,8 på skalan 0–10 (medeltalet av alla enkätomgångar under året). De nästan 5 400 kunder som varit i kontakt med telefontjänsten gav ett något sämre betyg för servicen: medeltalet var 8,5. Betyget för kundbetjäningen vid serviceställena var på samma nivå som 2020, men betyget för telefontjänsten sjönk med 0,2 enheter. Betyget för telefontjänsten försämrades av att deltagarandelen i enkäterna minskade och av att kötiderna förlängdes. Kundernas upplevelse av tjänsten för betjäning per telefon på bokad tid var fortsättningsvis på en god nivå: Medeltalet av 2 300 svar var 9,0.

Kunder som fått ett förmånsbeslut i september och december fick i en mobilenkät frågan om hur nöjda de var med hur deras FPA-ärenden sköttes som helhet. Det inkom cirka 900 svar i september och 850 i december. Medeltalet för kundnöjdheten var 7,3 i september och 7,5 i december. Mätningarna fortsätter 2022.

I mars 2021 förnyades FPA:s e-tjänst till MittFPA. Samtidigt ändrades den kvartalsvisa mätningen av kundnöjdheten till en kontinuerlig mätning. I och med den kontinuerliga mätningen inkom ungefär 70 000 svar under året. Medeltalet för hela året var 6,9 (2020 var det 6,4). I och med ibruktagningen och utvecklingen av MittFPA steg medeltalet för svaren under det andra halvåret 2021 till 7,1.

Enkäterna om webbplatsen fpa.fi besvarades under de fyra urvalstidpunkterna sammanlagt 2 600 gånger, och medeltalet för kundnöjdheten var 6,2. Betyget sjönk med 0,2 procentenheter från 2020.

Utöver nöjdheten bland privatpersoner mättes i slutet av året också hur nöjda företagen och sammanslutningarna är med de tjänster FPA erbjuder. Ungefär 71 procent bedömde att FPA har lyckats ganska bra eller mycket bra i de tjänster som anknyter till deras arbetsuppgifter.

FPA, regionförvaltningsverket och finansministeriet gjorde 1.9.2020–28.2.2021 en gemensam kundenkät vid servicepunkterna. Enkäten omfattade 20 servicepunkter där FPA var en av uppdragsgivarna. Av de omkring 1 000 svaren gällde 430 de FPA-tjänster som erbjöds vid servicepunkterna. Totalbetyget för de här svaren var högt: 9,2.

FPA:s strategiska mål är att utveckla tjänsterna utifrån en god kundinsikt. Kundråd är ett sätt att få information om kundernas åsikter och behov. Kundråd ordnas enligt behov, till exempel då man vill höra kundernas åsikter om utvecklingsåtgärder eller behöver information om någon kundgrupp. Råd kan ordnas också då det behövs information om hurdana uppfattningar parterna har om samarbete med FPA och om målen för samarbetet.

År 2021 ordnade FPA ett kundråd om behovet av och tillgången till tjänster på samiska, ett råd för sammanslutningar gällande skötsel av ärenden på nätet och ett råd för partner gällande digitalt stöd. På grund av pandemin ordnades alla råd med hjälp av distansförbindelser.

Service nät

I slutet av 2021 omfattade FPA:s service nät 136 service ställen. Under året ersattes nio service ställen med tjänster som erbjöds vid närliggande större service ställen och med andra service former. Service ställenas öppettider har justerats för att motsvara den minskande efterfrågan men ändå så att kunderna har garanterats möjligheter till betjäning utan köande. En del av de mindre service ställena betjänar bara med tidsbokning. På det här sättet har man kunnat omplacera personalresurser och säkerställa tillgången till prioriterade tjänster, främst telefonservice och service för betjäning på bokad telefonservice.

Service nätet stöds av de service punkter som grundats gemensamt av myndigheterna och som säkerställer att allmänheten har tillgång till tjänster på skäligt avstånd. Vid service punkterna får kunderna handledning i användningen av FPA:s e-tjänster samt allmän rådgivning. Kunderna kan också inleda förmånsärenden genom att lämna in ansökningar där. I slutet av året fanns det totalt 151 service punkter som ingått avtal med FPA. Det här är 4 fler än ett år tidigare. Samtidigt har också det övriga samarbetet med partner kring lokaler och tjänster intensifierats ytterligare.

Vid 86 service punkter fanns det utrustning för distansservice och kunderna hade möjlighet att via videoförbindelse få betjäning av FPA:s kundrådgivare. Dessutom fanns det möjlighet till distansservice vid 44 andra distansservice ställen, till exempel i samband med Navigatorer för unga och Närtorg för äldre. I slutet av året var distansservice ställena 15 fler än ett år tidigare.

I Norra Finland erbjuds distansservice förbindelse också via 22 Virtu-service ställen. Ett Virtu-service ställe är ett ställe som tillhandahåller e-tjänster för kommuninvånare och där kommuninvånarna kan använda bildtelefonservice och andra internetjänster.

Genom att utveckla digitala service kanaler har FPA kunnat överföra rutinärenden till nättjänsterna. I mars 2021 införde FPA en förnyad chattbot som betjänar kunderna på finska under namnet Kela-Kelpo

och på svenska under namnet FPA-Folke. Kela-Kelpo och FPA-Folke kan ge råd i ärenden som gäller utkomststöd samt förmåner för barnfamiljer och studerande. På MittFPA är rådgivningen koncentrerad till ansökan om föräldradagpenningar och utkomststöd. Efter att Kela-Kelpo och FPA-Folke togs i bruk förde de sammanlagt 46 000 samtal med kunder 2021.

År 2021 fortsatte FPA att erbjuda kundservice på Facebook, Instagram, Jodel och forumet Fråga FPA på webbplatsen fpa.fi. På sociala medier hjälper FPA kunder att förstå innehållet i förmåner och uppmuntrar kunderna att sköta sin FPA-ärenden självständigt och i e-tjänsterna. På det sättet utvecklar FPA kundupplevelsen genom att betjäna kunderna där de redan är. År 2021 hade forumet Fråga FPA på webbplatsen fpa.fi sammanlagt 1,1 miljoner besökare och det ställdes nästan 18 000 nya frågor.

FPA:s servicenät täcker hela Finland

Serviceställen 136 st.

Telefonservice
vardagar kl. 9–16

E-tjänst 24/7 www.fpa.fi/etjanst

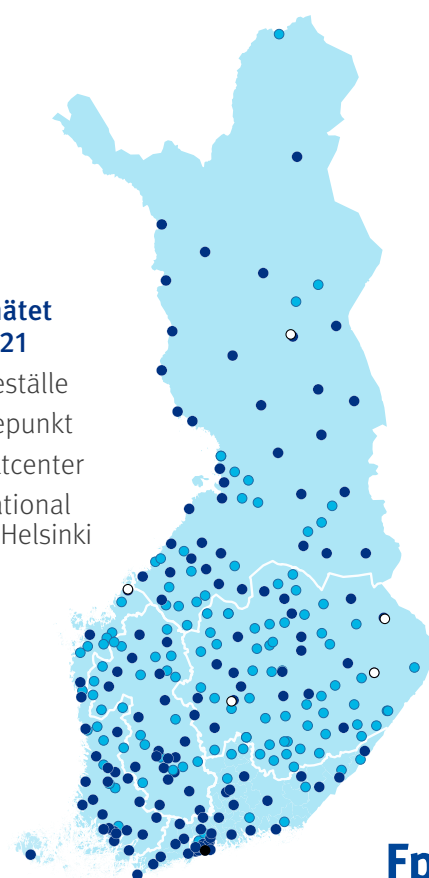
Service i samarbete
med andra myndigheter
Servicepunkter 151 st.
International House Helsinki 1 st.

**Videoförbindelse till en kundrådgivare
går att få vid:**
86 servicepunkter i kommunerna
45 andra distansserviceställen (Närtorgen,
Navigatorerna)
22 Virtu-serviceställen

Servicevätenätet 31.12.2021

- Serviceställe
- Servicepunkt
- Kontaktcenter
- International House Helsinki

FPA:s e-tjänster i siffror 2021

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga genomströmningstiderna för olika förmånsansökningar hos FPA. FPA för aktuell statistik, varav framgår genomströmningstiderna för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. Genomströmningstiderna följs upp för att säkerställa att processerna för handläggning av förmånerna fungerar. Genomströmningstiderna används också som ett verktyg för arbetsledningen. Ansökningar kan vid behov flyttas elektroniskt mellan försäkringsdistrikt och på så sätt kan variationen i genomströmningstiderna jämnas ut.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, det vill säga den målsatta tiden inom vilken ansökningarna i genomsnitt bör avgöras. Målen har satts upp specifikt för varje förmån. I fråga om det grundläggande utkomststødet, det allmänna bostadsbidraget och arbetslöshetsförmånerna är de målsatta genomströmningstiderna lagstadgade. I fråga om de övriga förmånerna har FPA själv ställt upp målen eller också grundar de sig på avtal som ingåtts med serviceproducenterna.

Måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar genomsnittet för genomströmningstiderna, andelen beslut som överskridit den målsatta tiden samt genomströmningstidernas fördelning. År 2021 uppnåddes målen för genomströmningstiderna i huvudsak. Under året inkom totalt 179 000 ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom, vilket är 280 procent mer än året förut. Detta ledde till utmaningar, särskilt inom handläggningen av ansökningar om hälsorelaterade förmåner, och i fråga om dessa förlängdes genomströmningstiderna jämfört med 2020.

Revisorer

Revisorena bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorererna håller fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en övervakningsrevisionsberättelse till fullmäktige och revisorererna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorererna var ordförande, revisionsrådet, CGR, OFR Mikko Helkiö (ersättare stadsrevisor, OFR Virpi Ala-aho), vice ordförande, riksdagsledamot Anneli Kiljunen (riksdagsledamot Tuula Väätäinen), riksdagsledamot Heli Järvinen (politiskt sakkunnig Tero Suoniemi), riksdagsledamot Antti Kurvinen till 21.6.2021, riksdagsledamot Hanna Huttunen från 22.6.2021 (riksdagsledamot Mikko Kinnunen), riksdagsledamot Mia Laiho (riksdagsledamot Juhana Vartiainen), riksdagsledamot Aki Lindén (riksdagsledamot Seppo Eskelinen), riksdagsledamot Veijo Niemi (riksdagsledamot Arja Juvonen) samt CGR, OFR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFR Ari Lehto). Sekreterare för revisorererna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde 3.5.2022 bokslutet för 2021 och beviljade FPA:s styrelse ansvarsfrihet för 2021. Protokollen över fullmäktiges plenum har lämnats till revisorererna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (bilaga 1), revisionsberättelsen (bilaga 2), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2021 (bilaga 3) samt en översikt av centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2021 (bilaga 4).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2021.

Helsingfors den 24 maj 2022

Riikka Slunga-Poutsalo

Ritva Elomaa

Bella Forsgrén

Antti Häkkänen

Anna Kontula

Markus Lohi

Hanna-Leena Mattila

Matias Mäkynen

Mika Niikko

Ilmari Nurminen

Kristiina Salonen

Sari Sarkomaa

Bilaga 1: Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare

Fullmäktigeledamöter 1.1.–31.12.2021

Slunga-Poutsalo, Riikka, riksdagsledamot (ordförande)

ersättare: Kotiaho, Jouni, riksdagsledamot

Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot (vice ordförande)

Berg, Kim, riksdagsledamot

Elomaa, Ritva, riksdagsledamot

Lundén, Mikko, riksdagsledamot

Forsgrén, Bella, riksdagsledamot

Virta, Sofia, riksdagsledamot

Häkkänen, Antti, riksdagsledamot

Ikonen, Anna-Kaisa, riksdagsledamot till 10.9.2021

Kaleva, Atte, riksdagsledamot från 14.9.2021

Kontula, Anna, riksdagsledamot

Hänninen, Katja, riksdagsledamot

Lohi, Markus, riksdagsledamot

Aittakumpu, Pekka, riksdagsledamot

Mattila, Hanna-Leena, riksdagsledamot

Honkonen, Petri, riksdagsledamot

Mäkynen, Matias, riksdagsledamot

Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot

Niikko, Mika, riksdagsledamot

Juuso, Kaisa, riksdagsledamot

Salonen, Kristiina, riksdagsledamot

Werning, Paula, riksdagsledamot

Bilaga 2: Revisionsberättelse

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2021. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionsred beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionsfirmen BDO Audiator Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en

revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och bedöma om den övriga informationen innehåller väsentliga motstridigheter jämfört med bokslutet eller den kunskap vi inhämtat under revisionen eller om den i övrigt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 21 april 2022

Mikko Helkiö
CGR, OFR, ordförande

Heli Järvinen

Hanna Huttunen

Anneli Kiljunen

Suna Kymäläinen

Mia Laiho

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

FPA:s årsredovisning och
verksamhetsberättelse 2021

INNEHÅLL

Generaldirektörens hälsning	38
Kort om FPA	40
FPA 2021	41
Coronapandemin satte sin prägel på FPA:s år	41
Covidintygen infördes på Mina Kanta-sidor	41
FPA offentliggjorde två moderskapsförpackningar under året	42
Förlängningen av läroplikten inverkade på den sociala tryggheten	42
Effekterna av coronakrisen mildrades under 2021	43
Gemensam process tryggar FPA:s likviditet	43
Krisen ökade utgifterna för social trygghet med omkring en halv miljard 2021	44
Regeringsprogrammets inverkan på utgifterna för social trygghet	45
Balanserad offentlig ekonomi en fråga för framtiden	45
Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?	47
Kundservicen och förmånerna tryggades under den allt längre coronakrisen	49
Kundservice tillhandahålls och utvecklas i allt större utsträckning i samarbete med partner	49
Handlingsmodeller utvecklades med fokus på delaktighet	50
E-tjänsten för privatpersoner blev MittFPA och utvecklingen av chattbottar fortsatte	51
Kundservicen i sociala medier utvecklades	51
Coronapandemin beaktades i förmånsverksamheten	54
Reformer, projekt och försök	54
Fördelarna med digitalisering i bruk	55
Framsteg i informationsutbytet mellan EU-länderna	56
Fortsatt partnersamarbete kring utkomststödet	56
FPA:s förmånskostnader	57
Stöd för boende	59
Pensionsförmåner	60
Rehabiliteringsförmåner	61
Studieförmåner	63
Grundläggande utkomststöd	64
Sjukförsäkringsförmåner	66
Arbetslöshetsförmåner	68
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	69

Övriga förmåner	71
Återkrav	73
FPA:s informationstjänster som stöd för hela samhället	74
Bättre datarörlighet och utnyttjande av information	75
Införandet av det nationella inkomstregistret slutfördes	75
Statistik och öppna data	75
Forskning om aktuella teman	76
IT-tjänsterna möjliggör FPA:s verksamhet	78
Reformen av e-tjänsterna fortskred enligt plan	78
Utvecklingen av försörjningsberedskapen och datasäkerheten rörande den kritiska infrastrukturen fortsätter	78
Uppgifter om personalen 2021	80
Arbetsgemenskapen bär upp personalen	80
Riskhantering och säkerhet som en del av vardage	82
Säkerheten utvecklades aktivt inom olika säkerhetssektorer	83
Hållbarheten angår alla	84
FPA är en internationell aktör	85
Coronaläget påverkade verksamheten vid kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	86
Användningen av Kanta-tjänsterna fortsatte att öka	87
Rekordmånga besökare på Mina Kanta-sidor	87
På Mina Kanta-sidor går det också att sköta ärenden för någon annans räkning	87
Coronaintygen infördes på Mina Kanta-sidor	88
Den nya kunduppgiftslagen förbättrar informationsgången inom social- och hälsovården	89
Social- och hälsovården och apoteken nöjdare med Kanta-tjänsterna	89
Brottslingar snokar efter bankkoder i Mina Kanta-sidors namn	89
Styrelsens arbete	90

Finansiering	92
Finansiering av förmånsfonderna	92
Folkpensionsfonden	92
Sjukförsäkringsfonden	93
Allmänna fonden för social trygghet	94
Verksamhetskostnader	94
Servicefonden	96
Pensionsansvarsfonden	96
Placeringsverksamhet	97
Framtidsutsikter för finansieringen	66
Den förändrade ekonomiska situationen utmanar FPA:s finansiering	99
Organ och delegationer 2021	102
Organ	102
Delegationer och forum	104

Innehåll: Resultaträkning och balansräkning

Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för 2021 och 2020, 1 000 euro	114
Fondspecifika resultaträkningar och balansräkningar för 2021 och 2020, 1 000 euro	119
Noter till resultaträkningen och balansräkningen	128
1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper	128
2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro	130
3. Förmånskostnader, 1 000 euro	131
4. Förmånsbidrag, 1 000 euro	133
5. Placeringsintäkter och placeringskostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro	133
6. Personalkostnader, 1 000 euro	134
7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro	136
8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro	136
9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro	137
10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro	137
11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro	138
12. Övriga placeringar, 1 000 euro	140
13. Aktier och andelar	142
14. Övriga fordringar, 1 000 euro	146
15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro	146
16. Eget kapital, 1 000 euro	146
17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2021, 1 000 euro	148
18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro	148
19. Erhållna förskott, 1 000 euro	148
20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro	149
Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen	150
21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro	150
22. Leasingansvar, 1 000 euro	150
23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro	150
24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro	150
25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro	150
26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro	151
27. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro	151
28. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro	151
Bokslutsunderskrifter	152
Revisionsanteckning	153
Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2021	154

Generaldirektörens hälsning

Den nya visionen för FPA närmare människorna

Om vi år 2020 vände oss vid coronapandemin och de stora förändringar som den nya pandemin medförde blev corona en del av vardagen 2021.

Coronapandemin visade sig i kundernas och de FPA-anställdas liv på många sätt. Vi fortsatte att betala ut nya bidrag i anslutning till coronapandemin och ökade antalet personer som handlägger dagpenningen vid smittsam sjukdom. Dagpenningen utnyttjades tidigare väldigt lite, men har etablerat sin roll under pandemin. Vi vägledde kunderna till att sköta sina ärenden på ett säkert sätt per telefon, på nätet och serviceställena. FPA:s styrka då det gäller att bygga upp digitala tjänster inom social- och hälsovården blev återigen bevisad när EU:s covidintyg infördes i snabb takt under sommaren 2021. I oktober började man i Finland använda covidintyget också som coronapass.

Social- och hälsovårdsreformen framskred i rask takt år 2021.

Även om FPA inte deltog i den egentliga lagberedningen av social- och hälsovårdsreformen, gick vi aktivt med i genomförandet av reformen. FPA deltog också i den parlamentariska kommittén för social trygghets arbete med att producera information till stöd för beslutsfattandet och stödde det här arbetet med stora personresurser. Hösten 2021 diskuterade den parlamentariska arbetsgruppen avvecklingen av flerkanalsfinansieringen. Arbetsgruppen kom fram till att reformen av finansieringen inte ska bedömas förrän ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster har överförts till välfärdsområdena. FPA:s välskötta tjänster och förmåner förblir alltså tills vidare i händerna på vår kompetenta personal.

Med undantag för de FPA-anställda som arbetar vid serviceställena arbetade en stor del av personalen på distans i hemmet under 2021. Under sommaren och hösten provade vi olika modeller för hybridarbete, och i slutet av året övergick vi med tanke på hälsosäkerheten åter i stor utsträckning till distansarbete.

I FPA:s strategihelhet togs visionen upp till granskning. Jag tycker att resultatet som sträcker sig mot kunden och människan är en bra och en finslipad helhet. *Nära människan. Välfärd genom information, stöd och samarbete.*

Utvecklingen av kundupplevelsen fördes vidare särskilt med hjälp av Asko-programmet. Programmet omfattade insamling och analys av enorma mängder kundinformation och därtill experimenterade man snabbt med olika sätt att omorganisera verksamheten. FPA:s serviceverksamhet omorganiserades med hjälp av information från Asko-programmet till två resultatenheter och stödenheter som betjänar dem gemensamt.

Socialförsäkringen är inte alltid lätt att förstå. Ett bra exempel på kundorienterad utveckling är programmet för utveckling av FPA:s texter, där över 5 000 sidor olika texter förtydligades under två år. Samtidigt införlivades språkvården som en fast del i utarbetandet av nästan alla texter som riktar sig till kunderna.

I FPA:s verksamhet spelar olika informationssystem en viktig roll, och vår verksamhet baserar sig till och med på utvecklingen av och säkerheten i systemen. Under de kommande åren kommer vi inom ramen för EEPOS-programmet att reformera hela systemet för handläggning av förmåner. Reformen av informationssystemen i anslutning till reformen av familjeledigheterna hösten 2022 är ett av de första stegen i programmet.

Under 2021 ägnade vi oss också åt att utveckla FPA:s säkerhet och utarbeta strategiska riktlinjer för säkerheten. I enlighet med dessa garanterar vi våra kunder säker service i alla våra kanaler samt säkra arbetsförhållanden och arbetsmiljöer för alla medarbetare.

När den här verksamhetsberättelsen utarbetas har säkerhetens betydelse i dyningarna av kriget i Ukraina blivit helt väsentlig. Under 2021 ägnade vi oss också åt att utveckla FPA:s säkerhet och utarbeta strategiska riktlinjer för säkerheten. I enlighet med dessa garanterar vi våra kunder säker service i alla våra kanaler samt säkra villkor och arbetsmiljöer för medarbetarna.

Outi Antila

FPA:s generaldirektör

Kort om FPA

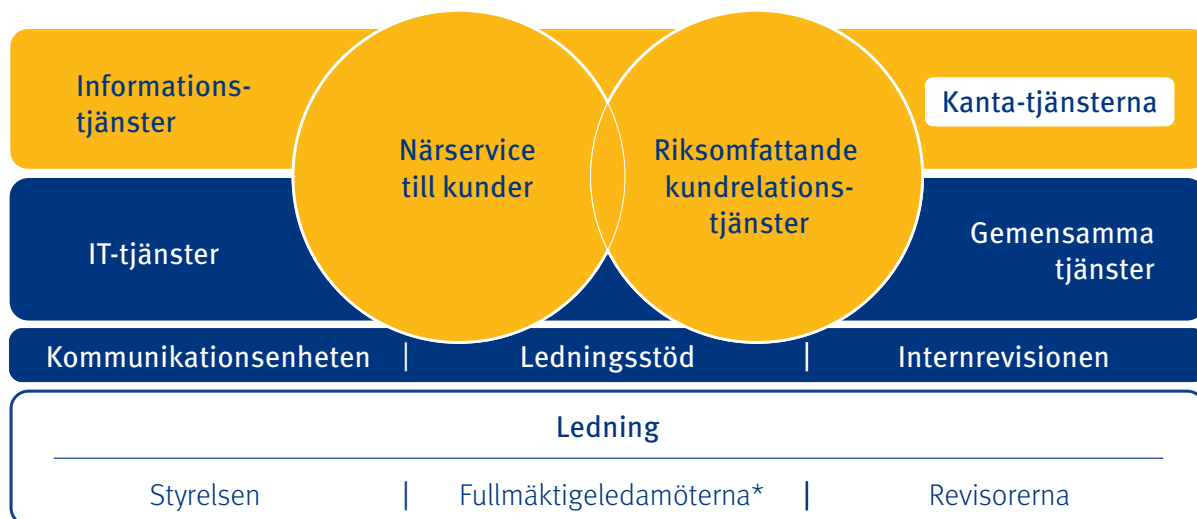
FPA sköter den sociala tryggheten i olika skeden av livet för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar bland annat stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, grundläggande utkomststöd, bostadsbidrag, studiestöd, förmåner för personer med funktionsnedsättning och minimipensioner.

Handläggningen och avgörandet av förmånsansökningar har decentraliserats till försäkringsdistrikten. Vissa beslut fattas av specialiserade enheter eller center. FPA verkar under tillsyn av riksdagen. Förvaltningen och verksamheten övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utsetts av riksdagen och åtta revisorer som utsetts av fullmäktige. FPA:s verksamhet leds och utvecklas av en styrelse som har 10 medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé är: att trygga befolkningens försörjning, främja hälsa och bidra till att ge alla en möjlighet att klara sig självständigt.

FPA:s grundläggande värderingar är: respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande.

FPA:s organisation 1.9.2021

*Utses av riksdagen

FPA:s år 2021

Den 1 januari 2021 överfördes ansvaret för att ordna studerandehälsovården för högskolestuderande och samla in hälsovårdsavgiften till FPA. Ändringen gällde omkring 270 000 studerande. Samtidigt började Studenternas hälsovårdsstiftelse SHVS producera tjänster inom studerandehälsovården inte bara för universitetsstuderande utan också för yrkeshögskolestuderande.

Vid årsskiftet höjdes de förmåner som är bundna till folkpensionsindex med 0,4 procent. FPA och andra utbetalare av förmåner började anmäla uppgifter om förmåner och pensioner till inkomstregistret. Övergångsperioden för Storbritanniens utträde ur EU löpte ut den 1 januari 2021, vilket påverkade utbetalningen av socialförsäkringsförmånerna.

I juni 2021 beslutade riksdagen om en reform av social- och hälsovården. FPA gick kraftfullt med i arbetet för att stödja genomförandet av reformen. År 2021 deltog FPA också i arbetet i den parlamentariska kommitté som förbereder reformen av den sociala tryggheten och i kommitténs sektioner.

Coronapandemin satte sin prägel på året

År 2021 påverkade coronapandemin det finländska samhället och FPA:s verksamhet på många sätt. Flera undantagslagar som stiftades 2020 fick en fortsättning och också nya temporära lagar trädde i kraft 2021. FPA började till exempel betala ersättning för resor till coronavaccinering samt för arbetsgivarnas kostnader för coronavaccinering.

Pandemin ökade mängden ansökningar om många förmåner. Antalet ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom mångdubblades från året innan och handläggningen orsakade mycket arbete vid FPA. Under våren rekryterades nya förmånshandläggare för att avgöra ansökningar om sjukdagpenning och dagpenning vid smittsam sjukdom. Ändå uppstod stundom köer i handläggningen av ansökningar om sjukdagpenning.

En stor del av FPA:s personal fortsatte att arbeta på distans i hemmet nästan hela 2021. Efter att epidemiläget förbättrats och vaccinationerna framskridit övergick FPA till hybridarbete i början av oktober. Mot slutet av året förvärrades epidemiläget, och den 3 december 2021 började åter den riksomfattande rekommendationen om distansarbete gälla vid FPA.

Covidintygen infördes på Mina Kanta-sidor

I juni 2021 infördes EU:s covidintyg i Finland. FPA införde covidintyget på Mina Kanta-sidor samt tog hand om kundservicen och kundkommunikationen rörande Mina Kanta-sidor.

Från och med den 16 oktober började covidintygen på Mina Kanta-sidor användas som coronapass i Finland. I mitten av december hade 3,2 miljoner finländare redan skaffat ett intyg om coronavaccination, och omkring en halv miljon personer hade ett intyg om tillfrisknande eller testresultat. De flesta intygen hade laddats ner från Mina Kanta-sidor.

FPA hade under året ett nära samarbete med andra myndigheter i ärenden som gällde coronaintyget. Institutet för hälsa och välfärd ansvarade för genomförandet och tidtabellen för projektet med vaccinationsintyg. Social- och hälsovårdsministeriet svarade för projektet som helhet, för lagberedningsarbetet och för det internationella samarbetet mellan ministerierna.

FPA offentliggjorde två moderskapsförpackningar under året

Nativiteten har under coronatiden vänt uppåt i Finland. År 2021 offentliggjorde FPA inte mindre än två moderskapsförpackningar. Moderskapsförpackningen för 2021 offentliggjordes i mars och moderskapsförpackningen för 2022 i december. FPA gav för första gången ut den första boken i moderskapsförpackningen för 2022 även på de tre samiska språk som talas i Finland.

Förlängningen av läroplikten inverkade på den sociala tryggheten

Läropliktsåldern steg till 18 år i augusti 2021 och samtidigt blev studierna på andra stadiet avgiftsfria. Lagändringen medförde också ändringar i FPA:s förmåner för studerande.

Den som har rätt till avgiftsfri utbildning kan få stöd för skolresor, om skolresan är minst 7 kilometer i en riktning. Dessutom ändrades kriterierna för stöd till skolresor för alla studerande den 1 augusti så att det inte längre krävs en daglig skolresa för att få stöd. En arbetssökande som inte har fyllt 18 år har inte längre rätt till arbetslöshetsförmån, om han eller hon inte har fullgjort läroplikten.

Effekterna av coronakrisen mildrades under 2021

Coronapandemin har snabbt förändrat FPA:s verksamhetsmiljö. Krisen fortsatte år 2021 och FPA har klarat av sina uppgifter. År 2021 förväntades pandemin avta tack vare vaccinationerna. I slutet av året förändrade den nya omikronvarianten av viruset pandemins karaktär helt och hållet och skapade allvarlig osäkerhet i samhället.

FPA har undvikit de värsta köbildningarna inom förmånstjänsterna och kundservicen, trots att behovet att skydda kunderna och personalen mot coronaviruset har tvingat kundservicen att vidta undantagsåtgärder. FPA har flyttat sina kundtjänster till säkra kanaler. I synnerhet telefontjänsten tryggar tillgången till FPA:s tjänster även för de kunder som inte hade möjlighet eller förmåga att sköta sina ärenden i FPA:s e-tjänster med hjälp av dator eller mobil enhet. Fungerande teleförbindelser möjliggjorde omfattande distansarbete.

Som helhet har det finländska socialförsäkringssystemet klarat av den långvariga coronakrisen förhållandevis väl. I Finland har motåtgärderna under coronakrisen särskilt gällt utkomstskyddet för arbetslösa och främjande av sysselsättningen samt sjukförsäkringen och förebyggandet av överskuldssättning. Utöver coronakrisen möter FPA i vardagen också långsiktiga samhällstrender som påverkar FPA:s verksamhetsmiljö. Det handlar i synnerhet om demografiska förändringar och förändringar i arbetslivet, ökad mångkulturalism och teknisk utveckling. Särskilt utvecklingen av de offentliga finanserna och sysselsättningen har en väsentlig inverkan på utgifterna för social trygghet och därmed även på FPA:s verksamhet.

En stor administrativ reform inom social- och hälsovården godkändes i riksdagen sommaren 2021. Kommittén för social trygghet kommer att fortsätta sitt arbete över flera regeringsperioder. De kommande förändringarna kan ha en mycket betydande inverkan på FPA:s verksamhet och verksamhetsmiljö.

Gemensam process tryggar FPA:s likviditet

FPA:s aktuarie- och ekonomispecialister gör upp budgetberäkningar för ministerierna för den sociala trygghet som FPA sköter samt FPA:s beräkningar i anslutning till planen för den offentliga ekonomin. FPA:s beräkningar grundar sig på de prognoser om den ekonomiska utvecklingen i Finland som uppgjorts av finansministeriet och på de antaganden om lagstiftningen som social- och hälsovårdsministeriet samt undervisnings- och kulturministeriet har meddelat. Ministerierna använder FPA:s beräkningar när de utarbetar budgetförslag och tilläggsbudgetförslag samt planer för den offentliga ekonomin.

År 2021 var Finlands ekonomiska utveckling bättre än väntat i augusti 2020, och FPA:s uppskattningar av förmånsutgifterna stämde väl överens med utfallet. Trots osäkerheten var ändringarna i anslagen i tilläggsbudgetarna för 2021 små. Fungerande processer gav FPA ekonomiska förutsättningar att klara av den exceptionella situationen.

Krisen ökade utgifterna för social trygghet med omkring en halv miljard år 2021

År 2021 beredde statsrådet och riksdagen flexibelt temporära lagar som reglerar FPA:s verksamhet och den sociala tryggheten. FPA erbjöd sitt stöd till ministeriernas lagberedningsarbete. Vid lagberedningen bedömer ministerierna och FPA alternativa modeller, detaljerna i förmånslagstiftningen och utbetalningen av förmåner. FPA kunde framgångsrikt verkställa de snabbt beredda coronaundantagslagarna och de nya förmånerna under år 2021.

En del av ändringarna i lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa upphörde den 30 november 2021, medan giltighetstiden för en del förlängdes till utgången av 2022. I januari 2022 planerade regeringen också nya ändringar, till exempel att företagare på nytt skulle omfattas av utkomstskyddet för arbetslösa.

År 2021 betalade FPA sammanlagt ut 115 miljoner euro i kostnader för dagpenning vid smittsam sjukdom för personer som försatts i karantän på grund av coronavirusinfektion eller exponering för coronavirus, och 127 000 personer fick förmånen. Utgifterna för dagpenning vid smittsam sjukdom fyrfaldigades jämfört med året innan. Sjukdagpenning på grund av akut COVID-19-infektion betalades till 4 000 personer och sjukdagpenning på grund av långvarig COVID-19-sjukdom till 350 personer.

En del FPA-ersättningar som stöder hälso- och sjukvårdssystemet ändrades tillfälligt. Coronavirustesterna kom i april 2020 att omfattas av sjukvårdersättning för privata tjänster och delvis också av ersättning från företagshälsovården. I början av 2021 höjdes ersättningen för coronavirustest, och senare förlängdes giltighetstiden för lagen om ersättning till juni 2022.

FPA började ersätta kostnaderna för resor till coronavaccinering i slutet av mars 2021. Coronavaccinationerna kom 2021 temporärt att omfattas av sjukvårdsförsäkringen. Från 2022 höjdes ersättningen och lagens giltighetstid förlängdes till juni 2022. Enligt den nya lagen började vaccinationen i början av 2022 också omfattas av företagshälsovården och lagen gäller till juni.

Anlitandet av de tjänster och tolktjänster som stöds av sjukförsäkringen minskade 2020, men 2021 anlidades dessa tjänster åter nästan lika mycket som under normala år. Restriktionerna har minskat FPA:s kostnader för stödet för skolresor och måltidsstödet. Kostnaderna för studiepenningen ökade på grund av att det fanns färre sommarjobb tillgängliga för studerande. Kostnaderna för studiepenningen och bostadsbidraget ökade också på grund av att antalet platser för nya studerande ökades vid högskolorna.

År 2021 var den lönesumma som löntagarna tjänade något under två procentenheter större än beräknat. Detta ökade FPA:s intäkter av sjukförsäkringsavgifter. Eftersom FPA:s förmånsutgifter samtidigt ökade måttligt, kunde sjukförsäkringsavgifterna sänkas från och med 2022. Sjukförsäkringsavgiften för

arbetsgivare sjönk med 0,19 procentenheter från ingången av 2022. Dagpenningsavgiften för löntagare och företagare sjönk med 0,18 procentenheter.

Coronapandemin minskar utgifterna för vissa av FPA:s förmånsslag, men i huvudsak ökar pandemin kostnaderna. Före pandemins början i oktober 2019 beräknades kostnaderna till en totalsumma som var 0,5 miljarder euro lägre än det faktiska utfallet för 2021. Största delen av kostnadsökningen berodde på coronakrisen.

Regeringsprogrammets inverkan på utgifterna för social trygghet

De höjningar som enligt regeringsprogrammet gjordes i FPA-förmånerna hänfördes främst till början av regeringsperioden. År 2020 fick pensionärerna nivåhöjningar i såväl garanti- och folkpensionen som i bostadsbidraget och fronttillägget. Rehabiliteringspenningen för unga och rehabiliteringsstödet för tiden för yrkesinriktad rehabilitering höjdes och studiepenningen bands till index. Arbetslöshetsförmånerna samt rehabiliteringspenningen och minimidagpenningen steg. Förmånerna för barnfamiljer förbättrades när till exempel ensamförsörjartillägget till barnbidraget och underhållsstödet steg. Utifrån konsekvensbedömningar som gjordes före coronapandemin ökade dessa förändringar i enlighet med regeringsprogrammet FPA:s kostnader på årsnivå med 0,3 miljarder euro.

Från 2021 ansvarar FPA för att ordna studerandehälsovård för alla högskolestuderande. Jämfört med tidigare fördubblades antalet studerande inom studerandehälsovården, eftersom också yrkeshögskolestuderande nu omfattas av systemet. Kostnaderna för studerandehälsovården uppgick till över 80 miljoner euro. I och med att läroplikten utvidgades ökade kostnaderna för studiestödet.

Familjepensionsreformen trädde i kraft 2022. Syftet med reformen är att förbättra barnens och barnfamiljernas ställning. De största förändringarna i familjepensionerna var att efterlevandepensionen blev tidsbunden och att utbetalningstiden för barnpensionen förlängdes.

Familjeledighetsreformen träder i kraft i augusti 2022. Målet med den är att öka jämställdheten mellan kvinnor och män i utnyttjandet av förmånerna.

År 2021 föreslog den parlamentariska arbetsgrupp som bereder flerkanalsfinansieringen inga omfattande ändringar i sjukvårdersättningarna. Den mest betydande förändringen var att det är möjligt att fatta beslut om överföring av finansieringsansvaret för resor inom den prehospitaledv akutsjukvården när ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överförs till välfärdsområdet. Ersättningarna från sjukvårdsförsäkringen är fortfarande föremål för sparkrav som regeringen fastställt och dessa kan förverkligas från och med 2023.

År 2025 införs en partiell sjukpension i folkpensionssystemet. Modellen uppmuntrar personer som är partiellt arbetsföra att arbeta flexibelt. Samtidigt införs en linjär jämningsmodell i samband med sjukpensionerna.

År 2021 behandlade en arbetsgrupp som tillsatts av social- och hälsovårdsministeriet reformen av lagstiftningen om utkomststöd. FPA har i lagberedningsprocessen strävat efter att lyfta fram behovet av en totalreform av lagen om utkomststöd och en utveckling av regleringen av informationsutbytet

med socialväsendet. Ett smidigare informationsutbyte skulle särskilt gynna de mest utsatta kunderna med utkomststöd.

Balanserad offentlig ekonomi en fråga för framtiden

Coronakrisen förändrade avsevärt balansen i den offentliga ekonomin. Enligt prognoserna skulle den offentliga ekonomin ha börjat försämrats i början av 2020-talet även utan coronapandemin. År 2020 steg statsskulden till 53 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, medan den år 2019 var 44 procent.

År 2021 upptog staten ny skuld till ett belopp om 3,7 miljarder euro. Tack vare att den ekonomiska utvecklingen var bättre än väntat var behovet av skuldsättning mindre än beräknat. Vid årets slut uppgick statsskulden till totalt 129 miljarder euro.

På ett globalt plan har de stimulansåtgärder som riktas mot statsskulderna klart förändrat den ekonomiska verksamhetsmiljön. Inflationen har varit långsam i många år, men i slutet av 2021 ökade den snabbare än på flera år. De viktigaste orsakerna är att den ekonomiska återhämtningen varit snabb efter nedstängningsåtgärderna och att energin har blivit dyrare. Hälften av inflationsökningen under den senaste tiden beror på de höjda energipriserna. Om inflationen inte avtar kommer den att sätta press på löneutvecklingen och även på en justering av de index som har betydelse för den sociala tryggheten.

På längre sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten främst att anknyta till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt till det krav på att sänka de offentliga utgifterna som orsakas av den här utvecklingen. Det relativa sysselsättningstalet steg i slutet av året till 72,2 procent, medan det året innan var 70,7 procent. År 2021 har bristen på arbetskraft ventilerats klart mer i den offentliga debatten än under de senaste åren. Särskilt bristen på arbetskraft hotar social- och hälsovårdens funktionsförmåga och coronapandemin har ökat bristen på arbetskraft.

Statsminister Sanna Marins (SDP) regering strävar efter att öka sysselsättningen på flera olika sätt. Sysselsättningsgraden bland kvinnor är i Finland lägre än i de övriga nordiska länderna. Utvidningen av läroplikten kan öka sysselsättningen bland unga och minska användningen av sociala trygghetsförmåner. Kommunförsök med sysselsättning inleddes våren 2021 och avslutas sommaren 2023. Under försöken svarar 118 försökskommuner delvis för tillhandahållandet av arbets- och näringstjänster inom sitt område. FPA producerar uppföljningsdata om hur försöket framskrider i samarbete med kommunerna och andra intressentgrupper.

Man strävar efter att främja sysselsättningen för personer över 55 år genom att avskaffa pensionsslussen, dvs. tilläggsdagarna med inkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner, från och med 2023. Vilken betydelse stödet för hemvård och en förkortning eller avskaffande av det har för kvinnors sysselsättning kommer också ibland till uttryck i den offentliga debatten. På längre sikt ökar mängden äldre i befolkningen. Andelen befolkning i arbetsför ålder minskar och nativiteten fortsätter sannolikt att vara låg. Det behövs fler sysselsatta och färre arbetslösa för att den offentliga ekonomin ska kunna komma i balans. Det återstår att se hur förändringarna rörande pensionsslussen och andra åtgärder kan öka befolkningens arbetsår.

Att upprätthålla arbetsförmågan med hjälp av företagshälsovård och rehabilitering kan vara av avgörande betydelse när det gäller att höja det relativa sysselsättningstalet för äldre. Ersättningsystemet för företagshälsovården förnyades redan från början av 2020. Det förnyade ersättningsystemet uppmuntrar till förebyggande verksamhet i stället för sjukvård. Å andra sidan ställer de allt hårdare kraven i arbetslivet och spärrandet av de tidiga pensioneringsvägarna krav på rehabiliteringssystemet och företagshälsovården.

Regeringsprogrammet innehåller många mål för rehabiliteringen och rehabiliteringssystemet. Det viktigaste av dem är att öka finländarnas arbetsmarknadsdeltagande, vilket innefattar att öka sysselsättningen och särskilt partiellt arbetsföra arbetstagaras, svårssysselsatta personers och invandrades deltagande på arbetsmarknaden. Coronapandemin ökade snabbt arbetslösheten, särskilt bland unga och invandrare, eftersom restriktionerna i synnerhet påverkade verksamheten inom service och turism. De här konsekvenserna av pandemin för sysselsättningen förblev inte bestående, utan servicenäringarna började återhämta sig 2021.

Den arbetsrelaterade invandringen har traditionellt varit mindre omfattande i Finland än till exempel i de övriga nordiska länderna. Att främja invandringen skulle öka utbudet av arbetskraft och underlätta situationen i de branscher som lider av arbetskraftsbristen.

Å andra sidan är invandrarnas ställning på arbetsmarknaden fortfarande svag i Finland jämfört med den övriga befolkningen. Den svagare sysselsättningen och de låga inkomsterna ökar invandrarnas behov av förmåner. Integration av invandrare i vårt samhälle så att de klarar sig på arbetsmarknaden skulle ha en positiv inverkan på antalet sysselsatta och på den offentliga ekonomin.

På kort sikt minskar den låga nativiteten kostnaderna för föräldradagpenning och sänker därigenom nivån på sjukförsäkringsavgifterna. De allt mindre nya åldersklasserna minskar också kostnaderna för andra barnfamiljsförmåner under de kommande åren. På längre sikt har den låga nativiteten å andra sidan omfattande konsekvenser inom samhällets olika sektorer.

Reformen av det sociala trygghetssystemet har begränsade möjligheter att påverka sysselsättningsutvecklingen. Den socialpolitiska frågan under de närmaste åren kommer att vara i vilken grad de olika förmånssystemen kan sammanlösas till ett mindre byråkratiskt, men samtidigt tätare nätverk för grundtrygghet, som samtidigt även skulle uppmuntra till att ta emot arbete bättre än det nuvarande systemet. Samtidigt återstår det att se om de sociala förmånerna måste minskas och omfördelas när underskottet i den offentliga ekonomin ökar ytterligare på grund av coronapandemin.

Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?

I regeringsprogrammet finns flera mål för utvecklande av utkomstskyddet, och många försök i anslutning till detta har inletts eller håller på att inledas. Finansministeriet tillsatte 2021 en arbetsgrupp för att undersöka en negativ inkomstskatt. I första hand utreds möjligheten att införa ett arbetsinkomststöd i samband med statens inkomstbeskattning.

FPA stöder genomförandet av reformen av den sociala tryggheten genom expert- och forskningsarbete och utnyttjande av datalager. I det första skedet av arbetet i den kommitté som bereder reformen har

man kartlagt kunskapsbasen och problemen. FPA deltar också i upprättandet av de kalkyler som behövs i reformarbetet.

Under 2021 färdigställdes problemrapporter om den sociala trygghetens komplexitet, samordningen av förvärvsinkomster och arbetslöshetsförmåner, om grundtryggheten och boendet samt om samordningen av förmåner och tjänster. Kommittén för social trygghet har identifierat de viktigaste problemhelheterna i det nuvarande socialförsäkringssystemet och har offentliggjort 18 ståndpunkter om reformen av det nuvarande systemet. År 2022 väntas förslag till delreformer och val av vilka problem som ska tas med på färdplanen och riktlinjer för hur de ska lösas. En del av förslagen torde tas med redan i nästa regerings program våren 2023.

Utkomstskyddet för arbetslösa som inte hör till arbetslöshetskassorna har av och till ventilerats i den offentliga debatten. Debatten handlar om ett system med allmän inkomstrelaterad arbetslöshetsförmån och om hur ett sådant skulle kunna införas.

I FPA:s strategi ses det som viktigt att utveckla kundförståelsen och kundprocesserna tillsammans med partnererna. Med kunder avses i fortsättningen inte bara FPA:s kunder, utan kunder i olika skeden av serviceprocessen som kan vara gemensamma med till exempel kommunerna, arbets- och näringscentralerna och välfärdsområdena. Tjänsterna till kunderna kan även utvecklas genom att ansökningarna förenklas och språket förtydligas.

Välfärdsområdena inleder sin verksamhet i början av 2023. FPA kan som riksomfattande aktör delta i främjandet av social- och hälsovårdsreformen med hjälp av informationstjänster och även i rollen som verkställare tillsammans med välfärdsområdena.

Om man vill nå ett kostnadseffektivt slutresultat i fråga om att ordna social- och hälsotjänster är det ändamålsenligt att fortsätta utnyttja FPA:s nationella datasystem. Ett exempel på detta är det automatiska läkemedelsersättningssystemet, där ersättningen betalas direkt i samband med köpet och uppföljningen av initialsjälvrisk och takbeloppet sker i realtid. Också införandet av coronapasset och coronablinkern samt FPA-ersättningarna för coronavirustest och coronavaccin kunde snabbt genomföras i det riksomfattande systemet. FPA:s styrka är utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella datahanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnaderna och verksamheten gällande samtliga förmåner finns tillgänglig mycket snabbt. Även det nationella inkomstregistret är till hjälp i det här sammanhanget.

Den årliga finansieringen av social- och hälsovården uppgår till cirka 25 miljarder euro. Den nuvarande regeringen har också utrett ett införande av landskapsskatt, och hösten 2021 behandlade den parlamentariska arbetsgruppen särskilt den sjukvårdsersättning som administreras av FPA och behovet av att reformera den. Partierna är inte eniga om införandet av landskapsskatt och om sjukvårdsersättningarnas framtid. När det gäller reformen av flerkanalfinansieringen, särskilt när det gäller sjukvårdsersättningar, behövs det mera tid och inte heller i fråga om landskapsskatten har några slutliga beslut fattats.

Kundservicen och förmånerna tryggades under den allt längre coronakrisen

Ett av FPA:s strategiska mål är att förbättra kundupplevelsen. År 2020 utvecklades FPA:s tjänster för att motsvara kraven under pandemin. Arbetet fortsatte under 2021. Vi utförde en hel del utvecklingsarbete tillsammans med våra partner.

Antalet kunder vid serviceställena har inte återgått till nivån före pandemin. Många av de kunder som tidigare skötte sina ärenden vid serviceställena har åtminstone tills vidare övergått till andra servicekanaler. År 2021 besöktes serviceställena cirka 600 000 gånger och telefontjänsten skötte 2,1 miljoner samtal. Under våren övergick telefontjänsten i allt större utsträckning till ett system med återuppringning, vilket har fått beröm från kunderna. I slutet av året var cirka 60 procent av samtalen återuppringningar från FPA till kunderna. Därtill sköts dagligen omkring 800 ärenden per telefon på tid som bokats på förhand.

Vi ersatte nio serviceställen där besöken var rätt få med andra tjänster. På de orter där servicestället stängdes tryggades servicen bl.a. i samarbete med kommunerna. Dessutom ingicks sju nya avtal om servicepunkter för samservice. Ytterligare infördes möjligheten till distanstjänst vid servicepunkter och på andra närserviceställen, såsom Närtorg för äldre och Navigatorer för unga. I december erbjöd FPA distanstjänster vid 131 servicepunkter och andra närserviceställen samt vid 22 Virtu-serviceställen.

FPA följer regelbundet kundernas tillfredsställelse med tjänsterna. Kunderna har varit nöjda med FPA:s service. Kunderna på serviceställena gav medelbetyget 8,8 på skalan 0–10. Medelbetyget för FPA:s telefontjänst var 8,5. Kunderna var också nöjda med betjäningen på bokad telefontid, som fick betyget 9,0.

FPA planerade och genomförde tillsammans med finansministeriet och regionförvaltningsverket en kundnöjdhetsenkät också för servicepunkterna. Enkäten gjordes 1.9.2020–28.2.2021. På grund av pandemin var besöken få på servicepunkterna och därmed var det också få kunder som svarade. Kunderna var nöjda med hur FPA-ärenden kunde skötas. De som hade besökt servicepunkterna för att sköta FPA-ärenden gav helhetsbetyget 9,2. Helhetsbetyget för alla ärenden var 9,0 på skalan 0–10.

Kundernas åsikter utreddes också med kundråd. Till exempel utreddes i ett kundråd hur samiska tjänster fungerar. I kundrådet deltog kunder som talar nordsamiska, skoltsamiska och enaresamiska. I ett partnerråd rörande digitalt stöd granskades hur tjänsterna fungerar och vilka utmaningarna är ur FPA:s partners synvinkel samt hur partnererna får information om digitala tjänster.

Kundservice tillhandahålls och utvecklas i allt större utsträckning i samarbete med partner

Att stärka samarbetet är ett av FPA:s strategiska mål. Vi har utvecklat samarbete med partner på olika områden. FPA arbetar redan på flera orter i samma lokaler som en partner. År 2021 började vi samarbeta i samma lokaler som våra partner till exempel i Pudasjärvi och Alavo.

I Pudasjärvi flyttade FPA in i Hyvän olon keskus Pirtti och i Alavo flyttade FPA:s kundbetjäning in i socialförvaltningens lokaler. Syftet är att intensivifiera samarbetet med lokala partner på samma adress, såsom socialvårdstjänster och sysselsättningstjänster.

Ett försök med distanstjänst för partner gjordes 1.9.2020–30.6.2021. Partnern kunde tillsammans med kunden kontakta FPA:s kundservicespecialist genom bildförbindelse på nätet. Målet var att nå ut till de kunder som tycker det är besvärligt att sköta ärenden hos FPA. Vid behov kunde kundens situation ses över på ett sektorsövergripande sätt. Efter försöket har distanstjänsten för partner fortsatt tillsammans Brottsförhållningsmyndigheten och Helsingfors Gästhem, som erbjuder boendeservice för bostadslösa. Under hösten inleddes dessutom samarbete med föreningen Nuorten ystäväry, som erbjuder service för unga.

Ett försök med distanstjänst görs också i Virtu.fi-portalen från oktober 2021 till februari 2022. Försöket riktar sig till invånarna i Norra Finlands kommuner. Kunderna kan via Virtu.fi kontakta FPA:s distanstjänst med sin egen dator eller mobila enhet. Syftet med försöket är att ta reda på om det är möjligt att ersätta besök på servicepunkterna med distanstjänster i områden där avstånden är långa.

Under våren och i början av sommaren genomfördes ett samarbetsförsök mellan FPA och arbetslöshetskassan Yleinen työttömyyskassa (YTK) med syftet att ta ett bättre grepp om kundens helhetsituation och göra kundprocessen smidigare. I försöket skapades en lågtröskeltjänst för säker e-postförbindelse mellan de två aktörerna, det vill säga mellan YTK:s handläggare och de kundservicespecialister som sköter FPA:s myndighetslinje. Genom denna e-postförbindelse kan de sakkunniga hjälpa varandra i frågor som rör vägledning för kunderna.

FPA samarbetar också med ekonomiska rådgivningsbyråer i bland annat S:t Michel, Uleåborg, Reso, Tammerfors och Åbo. Ekonomirådgivningen ger multiprofessionell lågtröskelrådgivning i ekonomiska frågor utan tidsbokning.

Handlingsmodeller utvecklades med fokus på delaktighet

År 2021 kartlade FPA nuläget i serviceställenas verksamhet och undersökte kundernas behov. FPA har funderat över de funktioner som serviceställena bör ha för att man ska kunna beakta kundernas servicebehov och sköta deras ärenden. Till stöd för utvecklingen gjordes 2021 till exempel enkäter för kundservicespecialister, handläggningsspecialister och deras chefer.

Utifrån enkäterna har vi utvecklat bland annat en nätskola och individuell coachning för FPA-anställda. Till exempel i de renoverade lokalerna i Tammerfors utvecklades dessutom en handlingsmodell genom vilken man strävar efter att ta ett bättre grepp om kundens helhetsituation redan vid det första besöket. Arbetet är långsiktigt och kommer att fortsätta under de kommande åren.

I oktober tog vi i bruk ett nytt tidsbokningssystem. Den största förändringen jämfört med tidigare var att kunden måste identifiera sig i det nya systemet. Det nya tidsbokningssystemet gör det lättare att avboka, ändra och granska bokningar samt att använda systemet med mobila enheter. Det nya tidsbokningssystemet är också tillgängligt.

Under 2021 utvidgades och vidareutvecklades servicen för kunder som behöver särskilt stöd. Den särskilda servicen är avsedd för kunder som befinner sig i en utmanande livssituation och som inte får sitt ärende skött genom någon av de andra FPA-tjänsterna.

Kunden kan till exempel ha stora utmaningar i anslutning till försörjning, hälsa eller livshantering. Vi har försökt utveckla både FPA:s interna samarbete och partnersamarbetet så att servicebehovet hos en kund som befinner sig i en utmanande livssituation bättre kan identifieras och kunden kan styras till särskild service.

E-tjänsten för privatpersoner blev MittFPA och utvecklingen av chattbottar fortsatte

År 2021 gjordes betydande framsteg när det gäller förnyandet av e-tjänsterna för privatpersoner och de betyg som kunderna har gett tjänsten har stigit. I mars 2021 fick e-tjänsten för privatpersoner en ny förstasida och tjänsten döptes om till MittFPA. Den nya förstasidan är tillgänglig, visar den aktuella situationen för kundens förmåner och lämpar sig bra för användning på mobila enheter.

Den nya tjänsten för bilagor togs i bruk på försök i september och ersatte det gamla systemet i december 2021. Bland sina egna uppgifter kan kunden lätt ange bl.a. kontaktinformation, kontouppgifter eller att han eller hon vill avstå från papperspost när det är möjligt.

Lanseringen av MittFPA och publiceringen av de nya delarna har haft en positiv inverkan på kundupplevelsen. I MittFPA finns en fortlöpande enkät om kundupplevelser och betyget från kunderna har stigit från 6,4 till över 7 i början av året.

I mars 2021 införde FPA en förnyad chattbot som betjänar kunderna på finska under namnet Kela-Kelpo och på svenska under namnet FPA-Folke. Under året har Kela-Kelpo och FPA-Folke lärt sig svara på frågor som gäller förmåner för studerande.

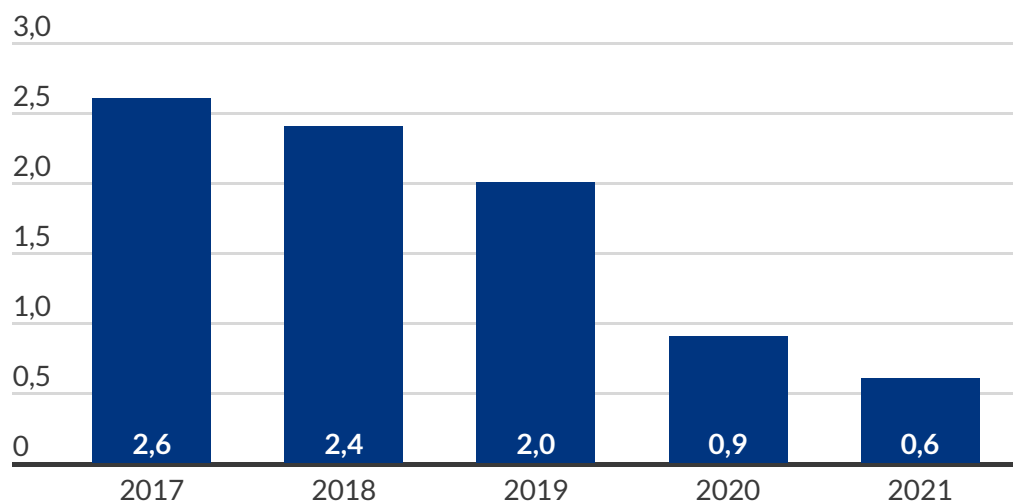
Kundservicen i sociala medier utvecklades

FPA erbjuder kundservice på sociala medier på Facebook, Instagram och Jodel. Verksamhetsmiljön för de sociala medierna förändras snabbt, dvs. nya kanaler skapas och målgrupperna för de gamla kanalerna förändras. Därför beslutade vi år 2021 att lägga ned vårt studiestödskonto på Facebook.

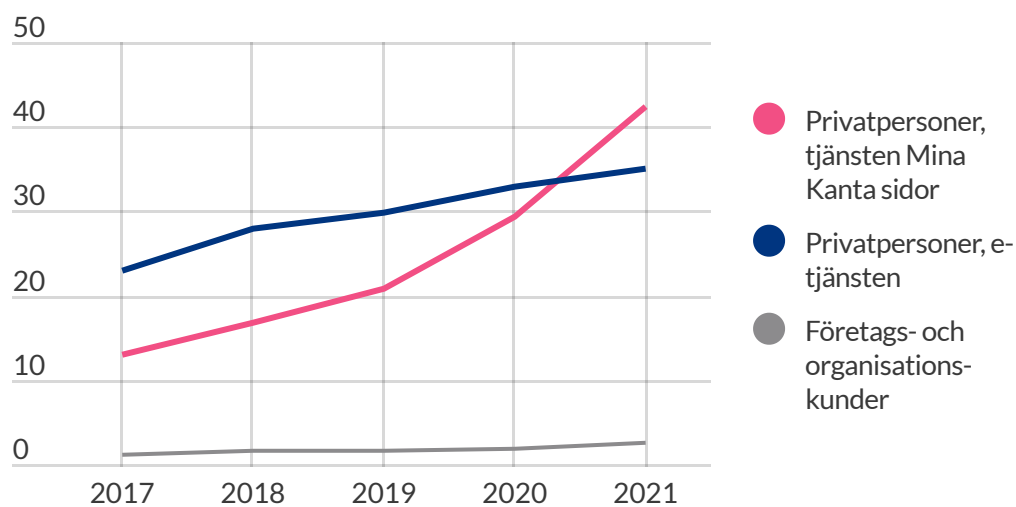
På Instagram introducerade vi nya funktioner och stärkte det svenska innehållet. Kundenspecialisterna vid FPA:s Instagram-team började göra korta Reels-videor som nådde kunderna effektivt.

Vi fortsatte svara på kundernas frågor på Jodel år 2021. Vi besvarade frågor om FPA:s förmåner och tjänster under en timme på tisdagar och torsdagar på Fråga FPA-kanalerna i Åbo, Tammerfors och Helsingfors. På Jodel kan man fråga anonymt om saker och ting, och där är vårt mål att ge service med låg tröskel. År 2021 fick FPA:s kundservice på sociala medier också positiv mediesynlighet bland annat i tidningen Helsingin Sanomat.

Byråbesök, miljoner

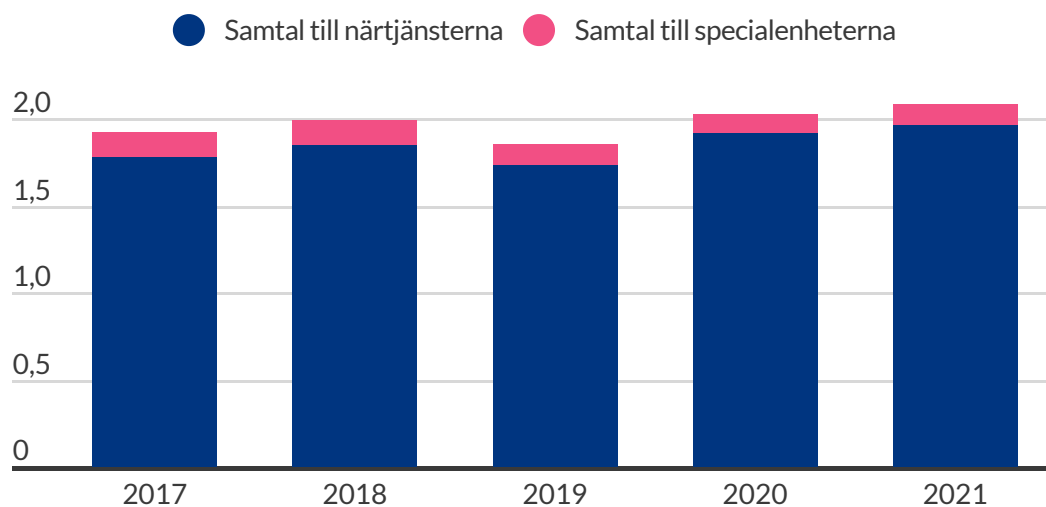

Inloggningar i e-tjänsterna*, miljoner

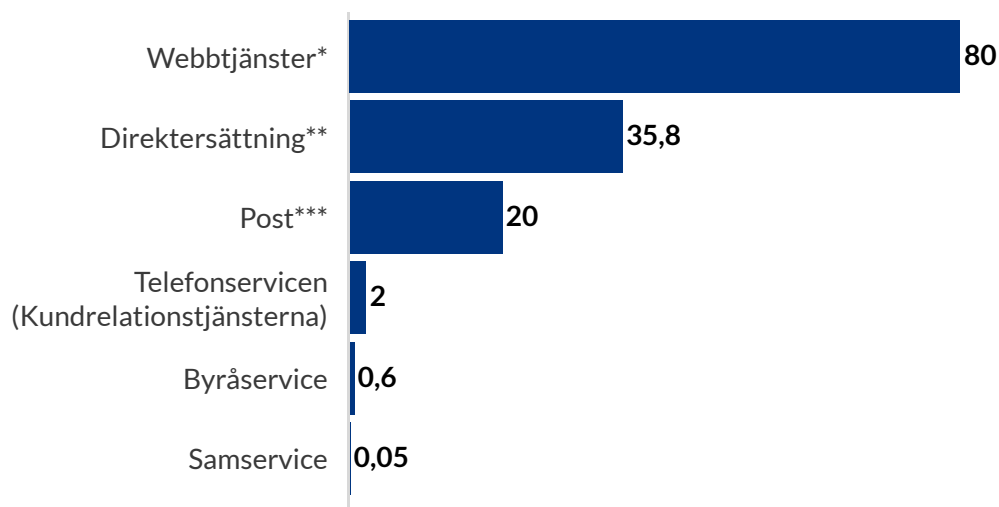

*Antalet inloggningar med identifiering i e-tjänsterna.

Besvarade samtal, miljoner

Användningen av olika servicekanaler år 2021, miljoner

*Identifieringar: privatpersoner, e-tjänsten (35,0 mn), privatpersoner, Mina Kanta-sidor (42,4 milj.) och företags- och organisationskunder (2,6 mn).

**Ersättning som kunden får direkt när han eller hon uträttar ärenden hos en tjänstproducent. Arbetsplatskassor och FPA:s byråer.

*** Post: Brev som FPA sänder (14,0 mn) och inskickade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (6,0 mn).

Coronapandemin beaktades i förmånsverksamheten

Coronapandemin fortsatte under hela 2021. Vid FPA förväntade man sig att coronasituationen skulle öka antalet förmånsansökningar under 2021. På grund av den ökade arbetsbördan rekryterades nya personer under året för visstidsanställning och de användes också för att trygga personalens semestrar under sommaren. Dessutom arbetade personal från utrikesministeriet fortfarande med förmånshandläggning. Övertidsarbete utfördes efter behov. Särskilt handläggningen av dagpenning vid smittsam sjukdom krävde ytterligare personal under året. Frånvaron bland FPA-anställda ökade inte under pandemin, och största delen av personalen arbetade på distans.

FPA har arbetat hårt för att trygga förmånshandläggningen under coronatiden och ansträngningar har gjorts för att göra handläggningen smidigare. Vi har bland annat ökat förtroendet för kundens egen anmälan, gått in för att om möjligt inte begära in bilagor till ansökningarna och prioriterat de uppgifter som ingår i förmånshandläggningen. Att ta hand om de förmåner som tryggar försörjningen och hälsan har varit en prioritet. Tack vare ett förutseende arbetsgrepp löpte förmånshandläggningen väl. Medan coronatiden fortsatte förbättrade FPA också sina förfaranden när det gäller att tillhandahålla olika distanstjänster, såsom distansrehabilitering.

De coronarelaterade temporära lagändringarna i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa fortsatte att gälla under 2021. Ändringarna underlättade bland annat den försvårade ekonomiska situationen för permitterade arbetstagare. De temporära lagändringarna fortsatte gälla också i fråga om sjukvårdserättigheter, bl.a. när det gäller ersättning för resor på grund av coronatester och resor till coronavaccinering. År 2020 enades man också mellan EU-medlemsstaternas myndigheter för social trygghet om flexibilitet på grund av coronaläget vid genomförandet av EU:s förordning om social trygghet. Enligt överenskommelse fortsätter tillämpningen av den här flexibiliteten fram till sommaren 2022

Reformer, projekt och försök

Arbetet med reformer, projekt och försök som inleddes under 2020 fortsatte intensivt vid FPA under 2021. FPA utnämnde ansvariga personer till projekt inom det riksomfattande programmet för arbetsförmåga, och satsade på det här med kompetens på olika områden och på nationell nivå. Många projekt gick under året vidare till det egentliga kundsamarbetet. FPA medverkade i ett multiprofessionellt team inom den specialiserade sjukvården och i social- och hälsocentralerna, vilket gav utmärkta exempel på framtida samarbete i skötseln av gemensamma kunders ärenden. Goda handlingsmodeller och erfarenheter samlades in för att utnyttjas i det fortsatta arbetet.

I kommunförsöken för sysselsättning testar man en modell som förbättrar kundernas sysselsättning genom att ge kommunerna en starkare roll i att erbjuda arbetstillfällen på lokal nivå. Modellen för försöken syftar också till att omstrukturera sysselsättningstjänsterna från början av 2024, då sysselsättningstjänsterna i stor omfattning överförs från TE-tjänsterna till kommunerna. Under 2021 nåddes ett mer omfattande kundsamarbete i försöken. FPA erbjöd kommunerna och försöksområdena utbildning för att säkerställa kompetensen, och dialogen med försöksområdena och på nationell nivå fortsatte. FPA satsade på att utnyttja nationell information i kommunförsöken. Med hjälp av en uppsättning

mätinstrument som skapats för kommunförsöken kan försökskommunerna och andra kommuner följa vilka konsekvenser kommunförsöken har bl.a. för kundernas övergång till rehabiliteringstjänster eller till att på annat sätt komma bort från långtidsarbetslösheten.

FPA deltog intensivt i det nationella projektet för att testa personlig budget för personer med funktionsnedsättning och genom projektpartnerskap i samkommunen Etevas regionala projekt. FPA producerade en studie för Etevas projekt om ordnandet av tjänster och hur servicesystemet fungerar. Vi gjorde också en utredning om utmaningarna och möjligheterna med sektorsövergripande kundsamarbete.

I projekt och försök inom kundgränssnittet framkom som särskilda utmaningar bristen på ett nationellt och informationssäkert instrument för dialog mellan myndigheter, mångfalden av samtycken som begärs av kunden för ett sektorsövergripade kundarbete och bristerna i lagstiftningen. Under året arbetade vi för att ta fram ett instrument för dialog mellan myndigheter genom påverkansarbete bland annat med Kommunförbundet och regionerna.

Fördelarna med digitalisering i bruk

Arbetet med att reformera förmånssystemen organiserades 2021 som ett EEPOS-program. De reformarbeten som ingår i programmet utförs i flera resultatenheter, vilket förutsätter gemensamma mål och gemensam planering. Inom ramen för programmet utarbetades under året en ansökan om befrielse från underhållsbidragsskuld, genomfördes ett pilotprojekt för ett nytt system för förmånshandläggning rörande det allmänna bostadsbidraget och publicerades de första delarna i reformen av användargränssnittet för kundens helhetsituation. Mot slutet av året lanserade vi tillsammans med en partner ett pilotprojekt för tvåvägsutbyte av information. Finansieringen av EEPOS-programmet är säkrad endast fram till slutet av 2022, men förhandlingar om fortsatt finansiering pågår.

Under året genomfördes flera reformer för att förbättra kundupplevelsen. Den förnyade förstasidan i e-tjänsten och MittFPA publicerades. Det blev möjligt att betala hälsovårdsavgiften för högskolestuderande via MittFPA och ett separat system utvecklades för att ta ut avgiften. Det nya tidsbokningssystemet Taimi öppnades för privatpersoner i oktober.

Partnerns verksamhet underlättades och kommunikationen gjordes smidigare. Vi införde en registreringsapp för rehabilitering och skapade en teknisk anslutning mellan FPA och taxibeställningscentralerna. Elektronisk förmedling av handlingar mellan FPA och försäkringsdomstolen samt FPA och förvaltningsdomstolarna inleddes. Överföringen av uppgifter från kommunfaktureringen av barnvårdsstöd elektrifierades, dvs. överföringen av pappersdokument till kommunerna upphörde.

Arbetet med att automatisera förmånshandläggningen samt alltmer utnyttja robotik och artificiell intelligens inom förmånsverksamheten fortsatte. Att minska storleken på bilagor som inkommit elektroniskt och att vända dem rätt sparar en hel del arbetstid vid förmånshandläggningen. Robotik togs i bruk i 13 nya förmånprocesser. Användningen av det nationella inkomstregistret utvidgades från och med den 1 januari 2021 då också uppgifter om pensioner och förmåner började anmälas till registret. Mer information om detta finns i kapitlet om informationstjänster, under rubriken Införandet av det nationella inkomstregistret slutfördes.

Framsteg i informationsutbytet mellan EU-länderna

Systemet för elektroniskt informationsutbyte mellan institutioner i EU:s medlemsstater, dvs. EESSI-systemet, har varit i omfattande drift i Finland i omkring ett år. Systemet gör det möjligt för EU:s socialförsäkringsmyndigheter att säkert och snabbt överföra uppgifter till varandra elektroniskt. I juni 2021 utvidgades informationsutbytet till att också omfatta de rättigheter till vård inom sjukdomssektorn som verkställs av FPA. Systemet för administration av internationella sjukvårdskostnader sattes i drift i december 2021, och produktionsverksamheten inleddes i februari 2022.

EESSI används i Finland förutom av FPA av arbetslöshetskassorna, TE-tjänsterna, Syssestäningsfonden, olycksfallsförsäkringsanstalterna samt Pensionskyddscentralen och arbetspensionsanstalterna. FPA fungerar som Finlands nationella EESSI-kontaktpunkt. Under tiden 1.1–14.12.2021 förmedlades omkring 527 000 EESSI-meddelanden via kontaktpunkten.

EU-kommissionens EESSI-användargränssnitt RINA överförs från kommissionen till medlemsländerna i början av 2022. FPA gick för EESSI-institutionernas räkning med i en gemensam upphandling i 22 EU-länder för att köpa underhåll och utveckling av RINA-systemet i tre år av en extern leverantör. Överföringen har också medfört andra avtalsändringar mellan institutionerna.

FPA:s sakkunniga har under många år deltagit i utvecklingen av EESSI i flera expertgrupper. FPA:s företrädare har också deltagit i EESSI-arbetet i administrativa kommissionen för social trygghet på EU-nivå och i den tekniska kommission som lyder under den.

Fortsatt partnersamarbete kring utkomststödet

FPA fortsatte 2021 ett omfattande partnersamarbete för att utveckla verkställandet av utkomststödet. I FPA:s utkomststödsforum gick vi igenom frågor om boende tillsammans med partnererna. Forumets mål har varit att fastställa skäliga boendeutgifter i anslutning till utkomststödet nu och i framtiden samt att klargöra syftet med skälighetsbedömningen. Dessutom har vi strävat efter en gemensam syn på utvecklingen av boendenormer och en gemensam kunskapsbas samt försökt stödja alla medverkande aktörers egen verksamhet samt utvecklingsarbetet för den gemensamma kundens bästa. Upprätthållandet av boendenormerna per kommun och granskningen av boendenormernas nivå i förhållande till de genomsnittliga angivna hyrorna ansågs vara bästa praxis även i framtiden.

I utkomststödsforumets diskussioner diskuterades dessutom de eventuella negativa konsekvenserna av att höja normnivån, såsom ökade kostnader för utkomststödet och förlängda kundrelationer. FPA har fått värdefull information och synpunkter från sina partner, och med hjälp av dem byggs bättre processer och metoder för att stödja de mest utsatta kunderna och trygga deras boende.

FPA:s förmånskostnader

FPA:s förmånskostnader var totalt 16,1 miljarder euro. De ökade med 1,5 procent från året innan. Mest ökade rehabiliteringsutgifterna.

Förmåner som betalats av FPA

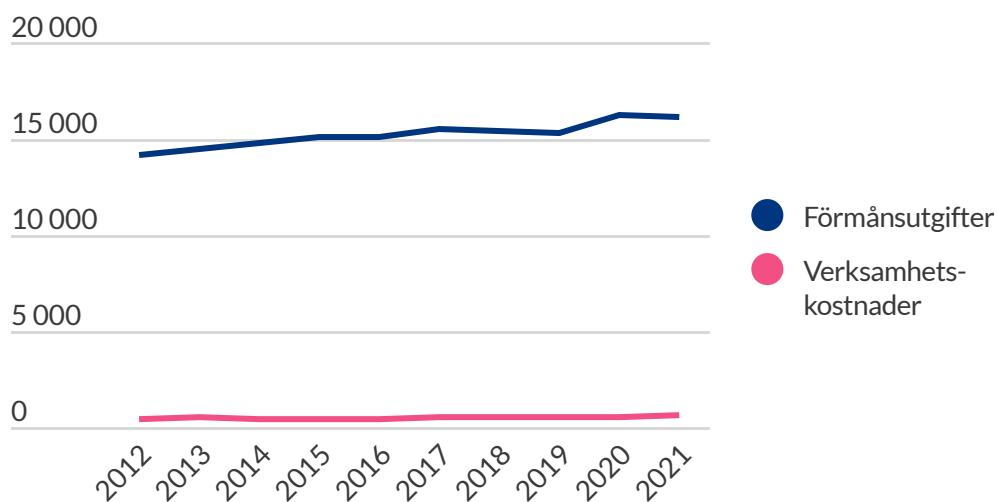
	2021 milj. € .	2020 milj. €	Föränd- ring%
Pensionsförmåner	2 460,9	2 514,6	-2,1
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	557,6	553,7	0,7
Sjukförsäkringsförmåner ¹	4 752,8	4 446,7	6,9
Rehabilitering	672,8	559,7	20,2
Arbetslöshetsförmåner	2 155,5	2 265,6	-4,9
Förmåner för barnfamiljer ²	1 832,8	1 884,1	-2,7
Studieförmåner	607,2	578,0	5,0
Bostadsbidrag för pensionstagare	646,9	636,3	1,7
Allmänt bostadsbidrag	1 590,8	1 566,5	1,5
Grundläggande utkomststöd ³	686,5	784,0	-12,4
Studerandehälsovård ¹	75,8	–	–
Övriga förmåner	88,4	96,4	-8,3
Samtliga förmånsutgifter	16 128,0	15 885,6	1,5

¹ Ersättningar till SHVS överfördes från sjukvårdsförsäkringen till allmänna fonden för social trygghet från 2021.

² Föräldradagpenningarna ingår i sjukförsäkringsförmånerna.

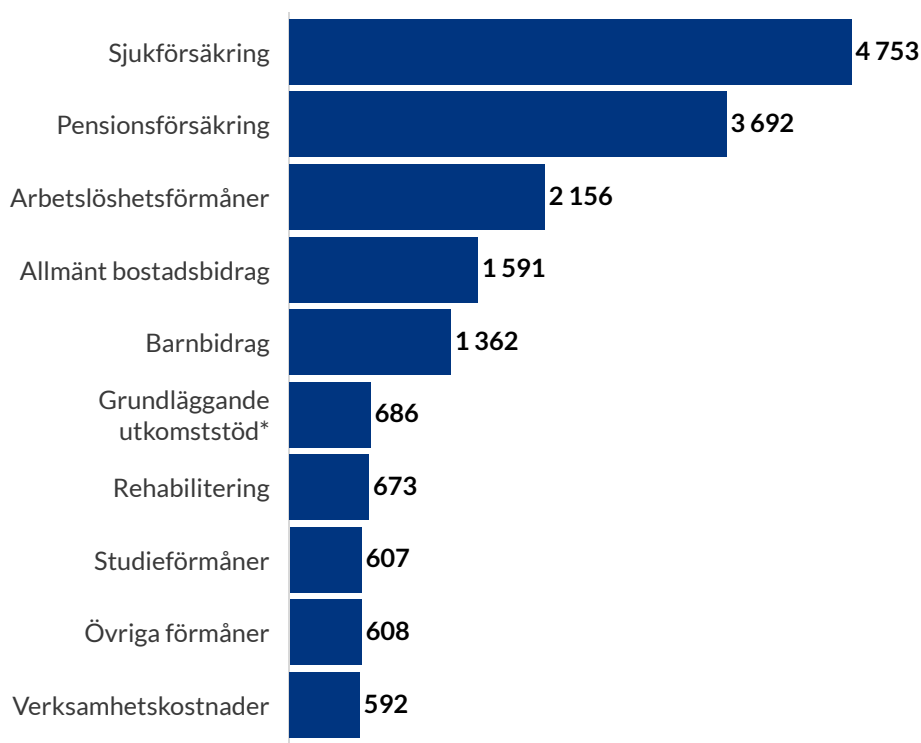
³ Innehåller den temporära epidemiersättningen.

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2012–2021, miljoner euro

*2021 års penningvärde.

Fördelningen av FPA:s kostnader 2021, miljoner euro

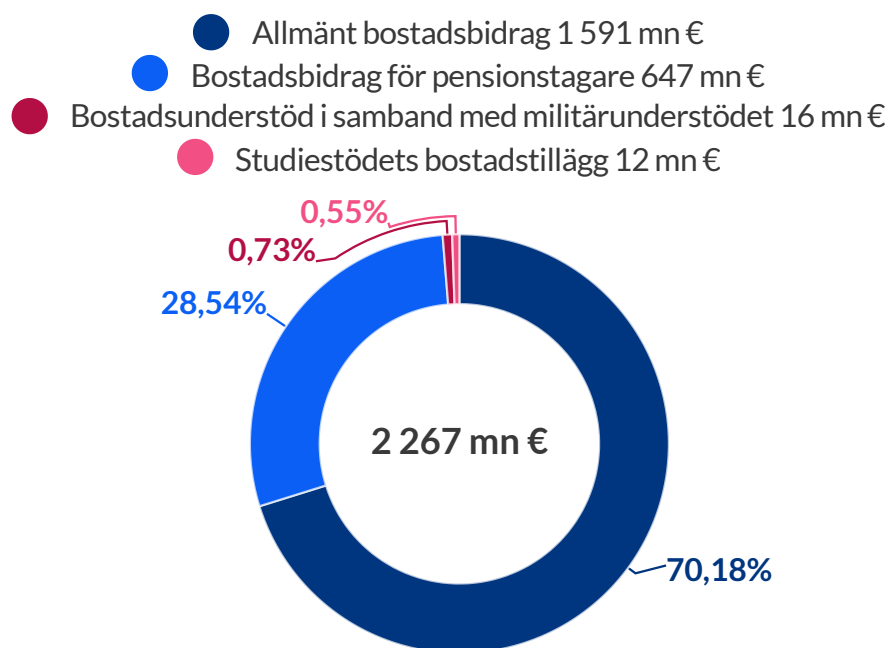

Stöd för boende

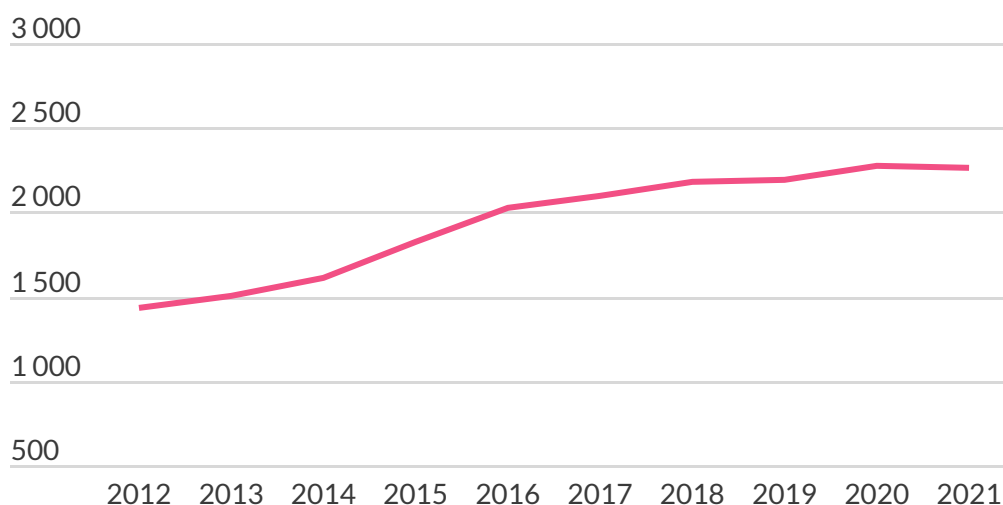
FPA betalade ut totalt 2 267 miljoner euro i bostadsbidrag 2021. Utgifterna för bostadsbidraget ökade med 1,5 procent jämfört med året innan. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget uppgick till 1 591 miljoner euro. Det var 0,1 procent mer än året innan. I december 2021 fanns det 391 611 hushåll med allmänt bostadsbidrag, dvs. 2,7 procent färre än i december året innan.

Utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare ökade med 1,7 procent till 647 miljoner euro. Antalet mottagare minskade med 1,7 procent under året.

Utbetalda bostadsbidrag 2021, %

Utbetalda bostadsbidrag 2012–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

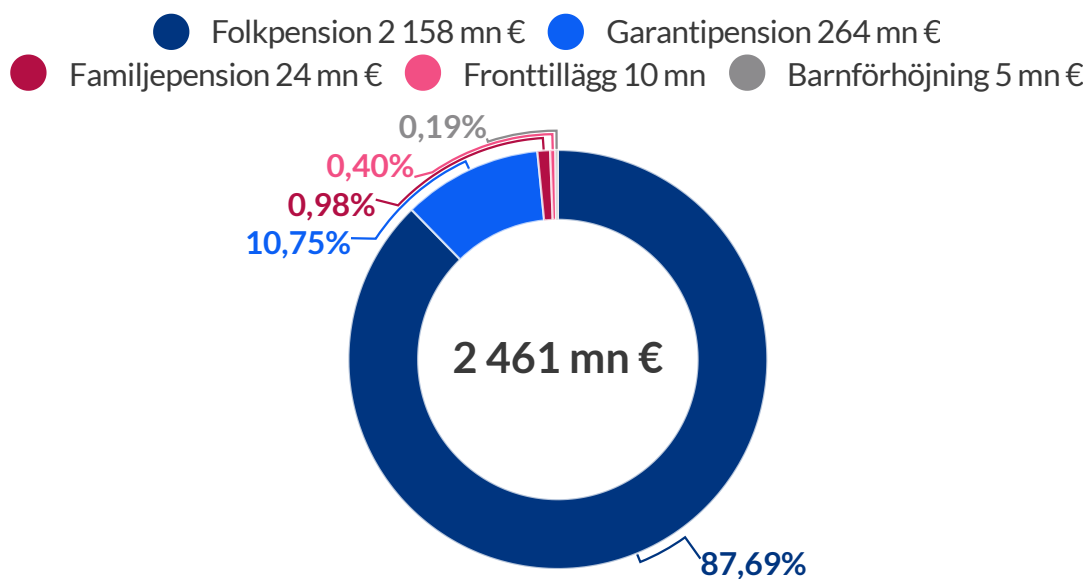
Obs! Bruten skala

Pensionsförmåner

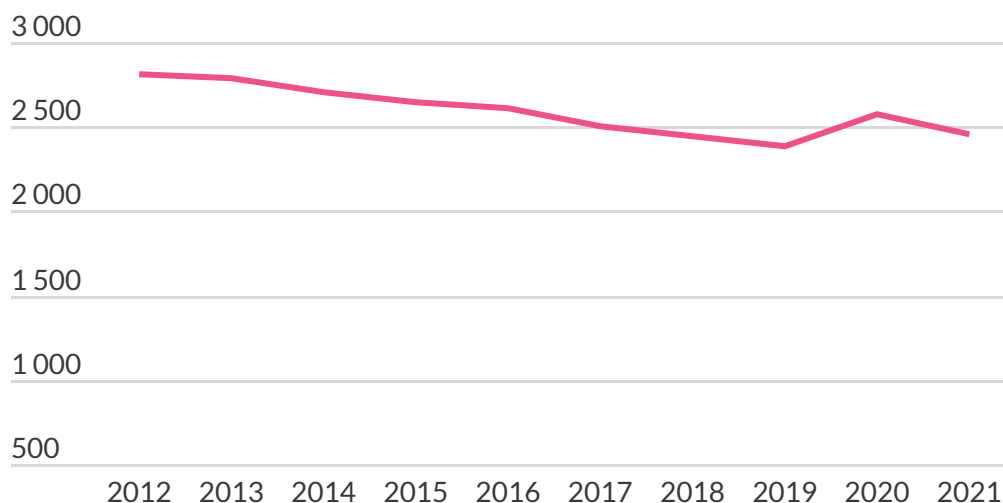
År 2021 betalades FPA:s pensionsförmåner ut till ett belopp om 2 461,1 miljoner euro, vilket är 2,1 procent mindre än året innan.

Vid årets slut fick 597 800 personer pensionsförmåner från FPA. Antalet minskade med 2,0 procent från året innan. Relativt sett minskade antalet mottagare av fronttillägg mest.

Utbetalda pensionsförmåner 2021,%

Utbetalda pensionsförmåner 2012–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

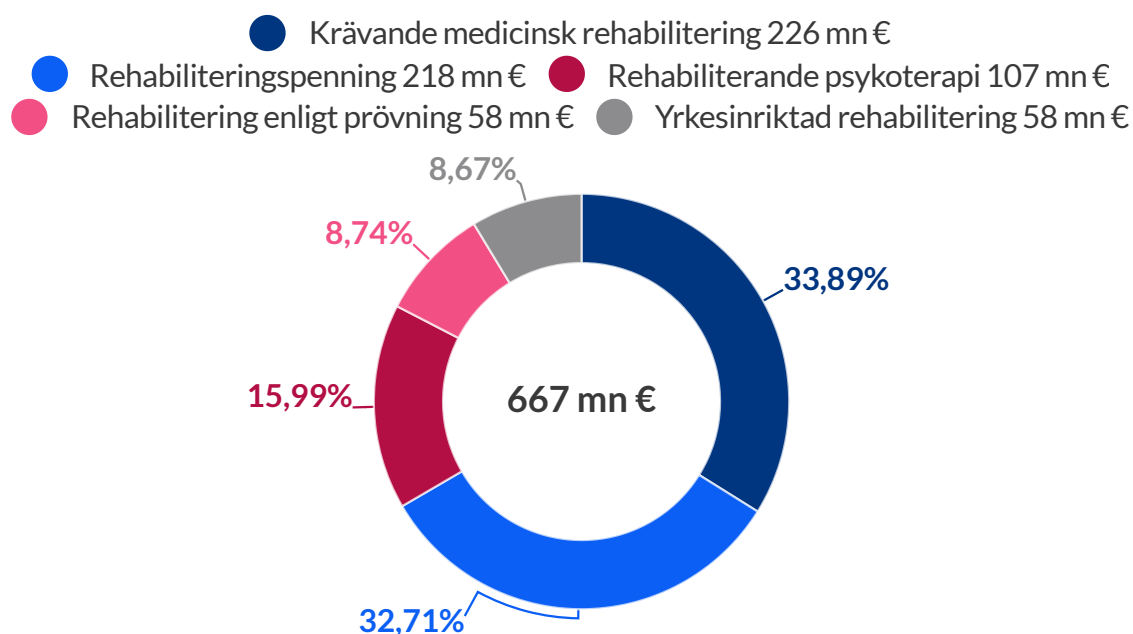
Obs! Bruten skala.

Rehabiliteringsförmåner

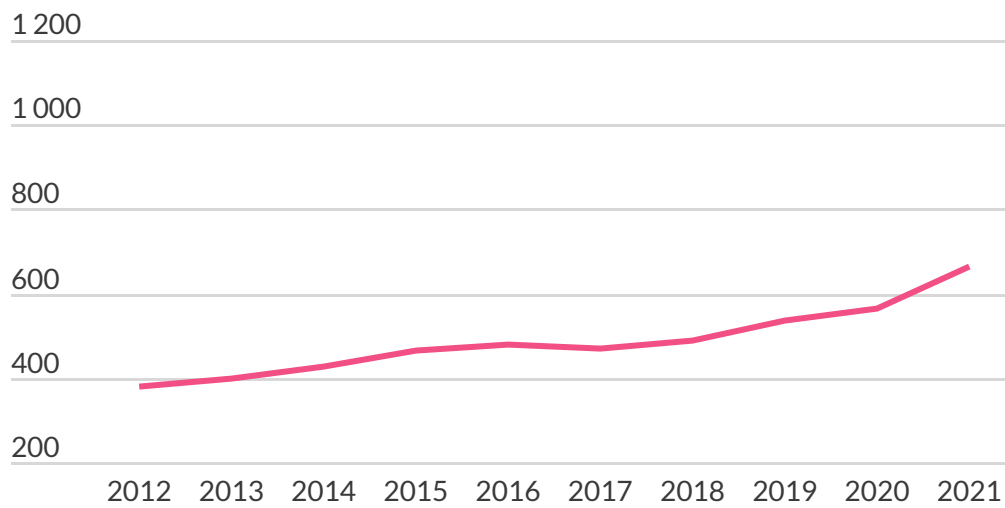
FPA:s utbetalda rehabiliteringsförmåner uppgick till totalt 672,8 miljoner euro 2021, vilket i 2021 års penningvärde var 17,6 procent mer än 2020. Antalet personer som fick rehabiliteringsförmåner (166 176) ökade med 10,7 procent. Utgifterna för rehabiliteringspenning var 218 miljoner euro, vilket i 2021 års penningvärde var 16,5 procent mer än året innan.

Utgifterna för yrkesinriktad rehabilitering ökade till 57,8 miljoner euro. I 2021 års penningvärde ökade utgifterna för yrkesinriktad rehabilitering med 52,3 procent från 2020. Utgifterna för krävande medicinsk rehabilitering uppgick till 225,9 miljoner euro, utgifterna för rehabiliterande psykoterapi till 106,6 miljoner euro och utgifterna för rehabilitering enligt prövning till 58,3 miljoner euro.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2021, %

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2012–2021, miljoner euro*

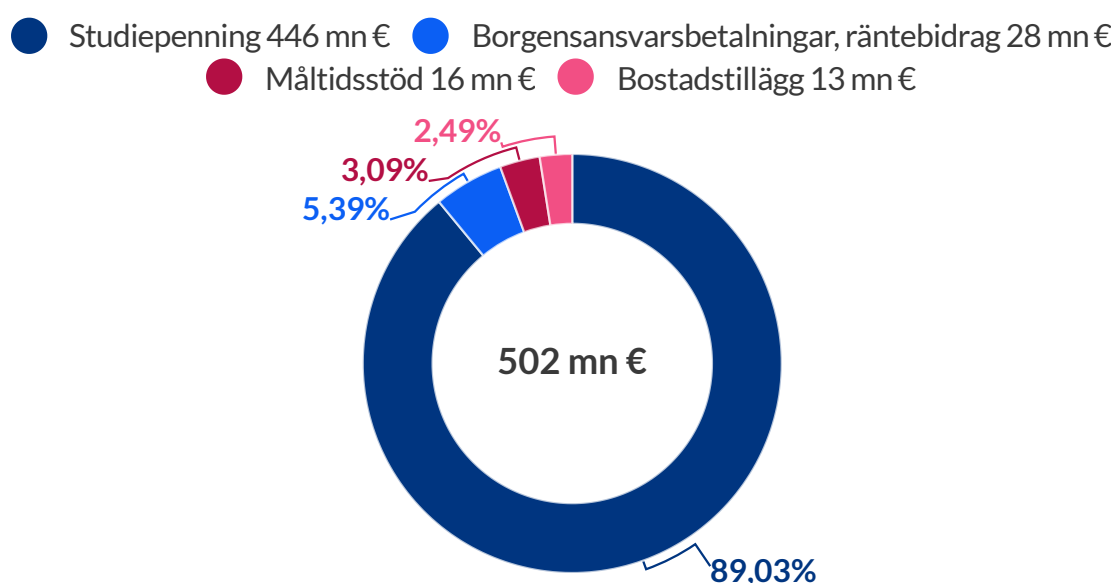
*2021 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

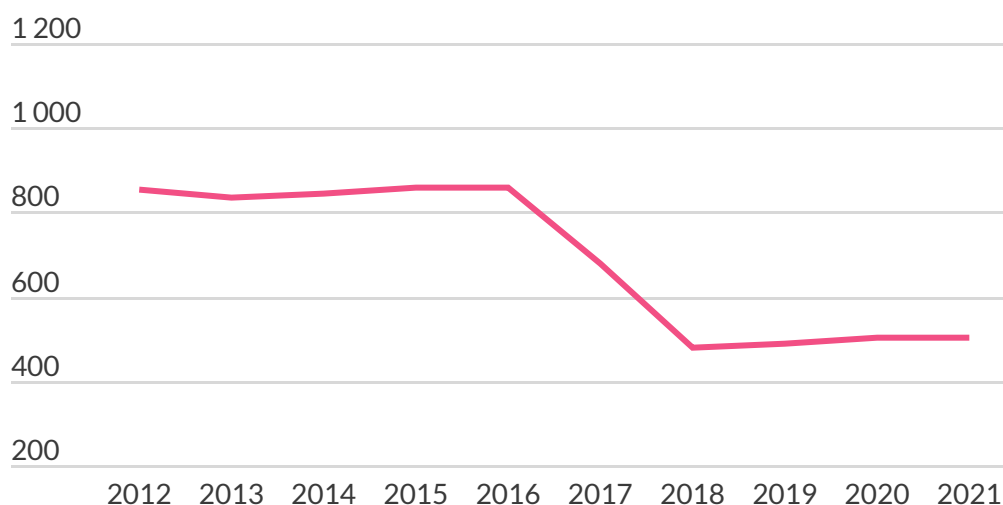
Studieförmåner

År 2021 betalade FPA ut studiepenning till ett belopp om 446 miljoner euro och bostadstillägg till ett belopp om 13 miljoner euro. Utgifterna för studiepenningen ökade med 2 procent och utgifterna för bostadstillägget minskade med 10 procent från 2020. Studielånskompensation betalades till ett belopp om 84 miljoner euro, måltidsstöd för högskolestuderande till ett belopp om 16 miljoner euro och skolresestöd till ett belopp om 39 miljoner euro. Utgifterna för studielånskompensation ökade med 25 procent från 2020. Utgifterna för måltidsstöd minskade med 7 procent från året innan och utgifterna för stöd för skolresor ökade med 13 procent.

Utbetalda studiestöd 2021, %

Utbetalda studiestöd 2012–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

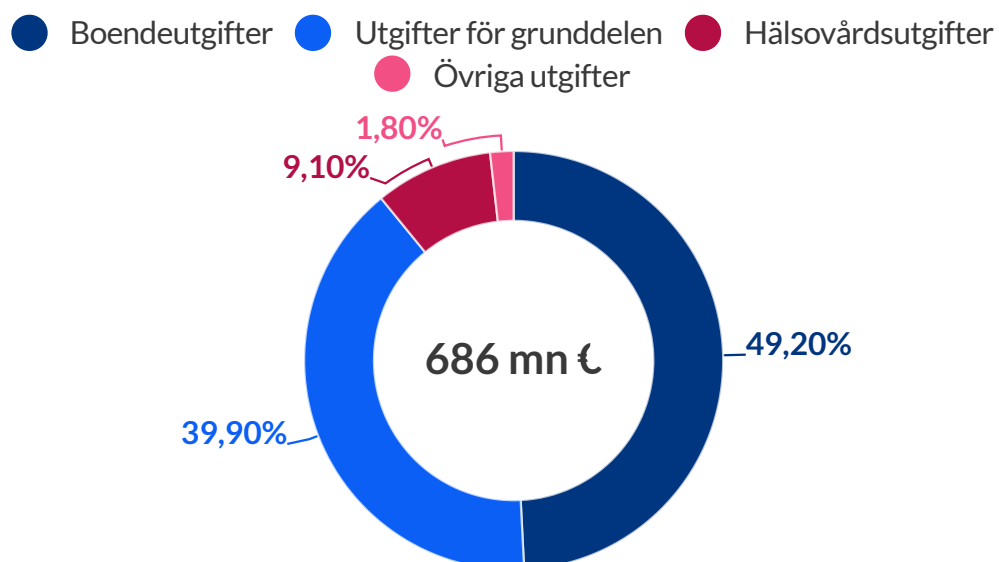
Obs! Bruten skala.

Grundläggande utkomststöd

FPA betalade ut 686 miljoner euro i grundläggande utkomststöd 2021. Det är 12,3 procent mindre än året innan. Stöd betalades under året till 267 511 hushåll med 378 579 personer. Antalet hushåll med grundläggande utkomststöd minskade med 7,2 procent och antalet personer med grundläggande utkomststöd med 9,2 procent.

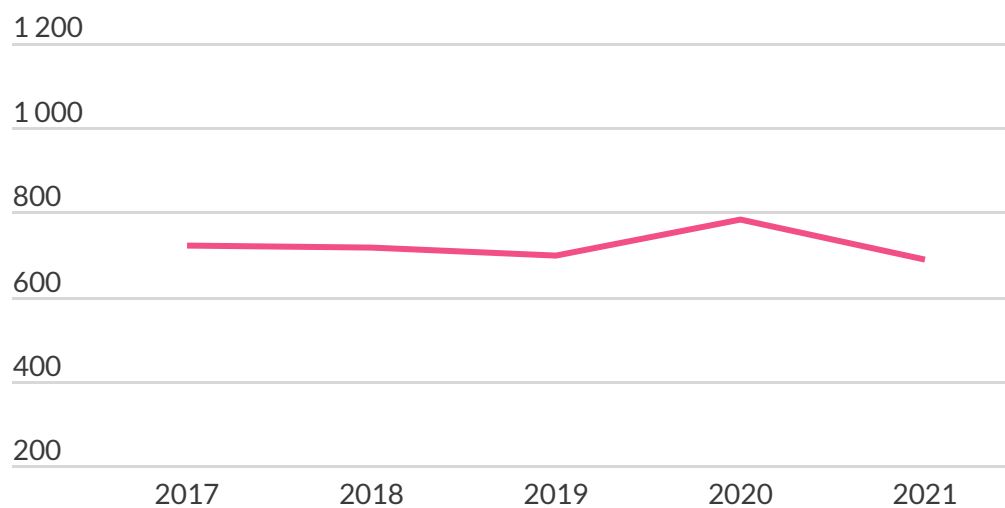
Under året fick 6,8 procent av befolkningen grundläggande utkomststöd. De flesta stödtagarna är i åldern 18–24 år och 15,9 procent av åldersgruppen fick grundläggande utkomststöd.

Utgifterna för det grundläggande utkomststödet 2021 och fördelningen av stödet på olika utgiftsslag

Utbetalt grundläggande utkomststöd 2017–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde. Det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA 2017.
Obs! Bruten skala.

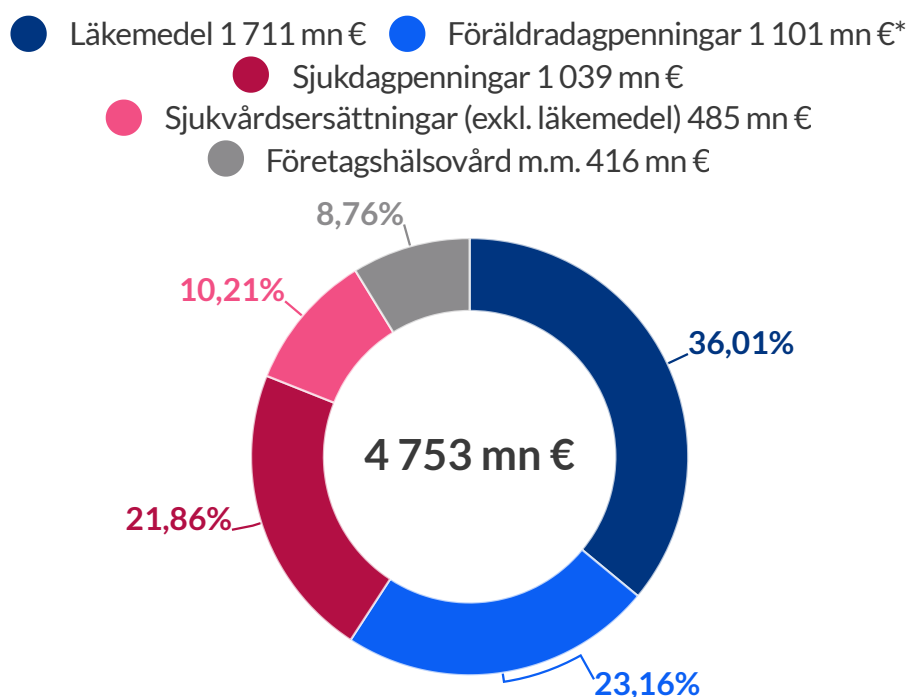
Sjukförsäkringsförmåner

År 2021 betalade FPA ut 4 841,9 miljoner euro i sjukförsäkringsförmåner. Detta är 8 procent mer än 2020. Förmånerna betalades till 3 897 126 personer (70 % av befolkningen).

I sjukvårdsersättningar betalades 2 189,9 miljoner euro, varav 1 711,3 miljoner euro var läkemedelsersättningar. Utgifterna för läkemedelsersättningar ökade med 5 procent jämfört med året innan.

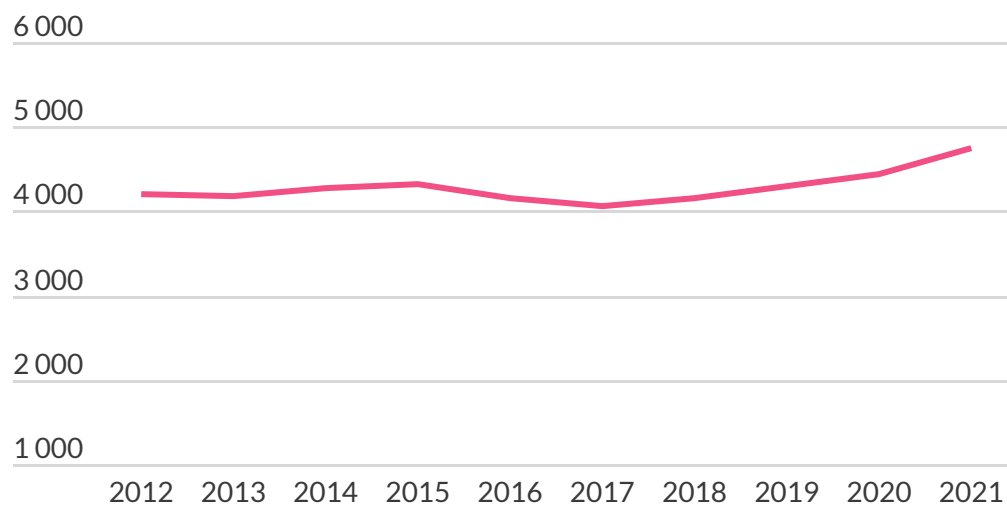
Dagpenning på basis av sjukförsäkring betalades till ett belopp om totalt 2 124,5 miljoner euro. Mest ökade förmånsutgifterna för dagpenning vid smittsam sjukdom. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalades till 126 860 personer och till ett totalt belopp om 115,4 miljoner euro. Detta är fyra gånger så mycket som under det första pandemiåret 2020.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2021, %

*I föräldradagpenningarna ingår även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2012–2021, miljoner euro*

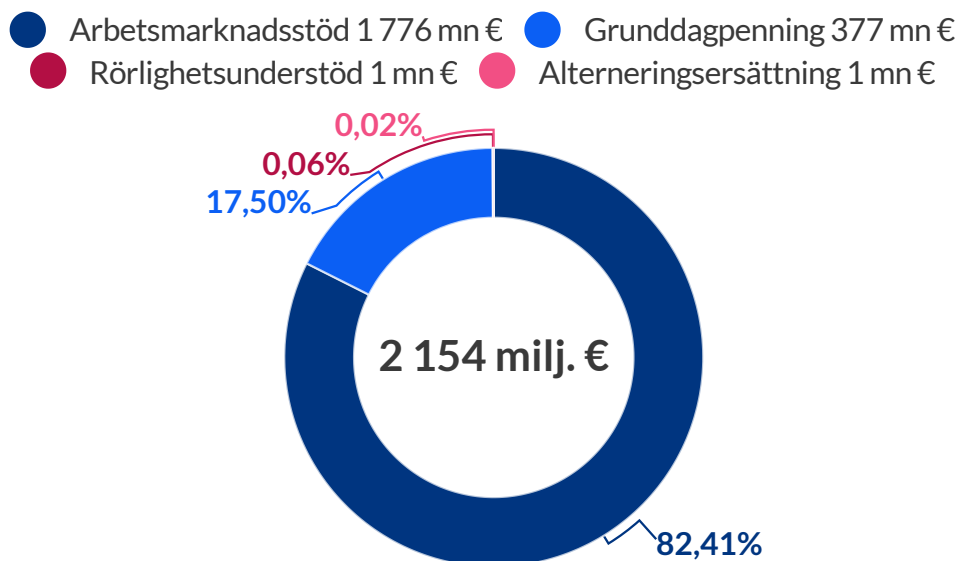
*2021 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

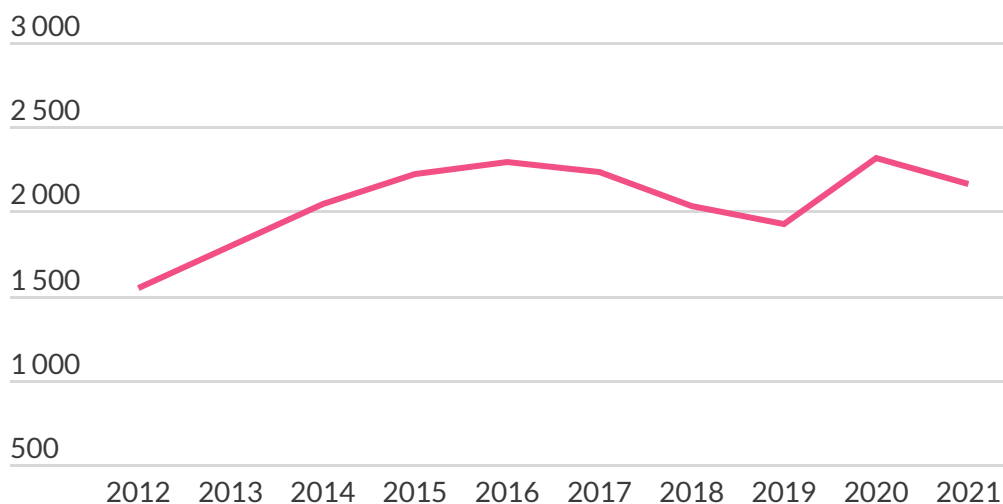
Arbetslöshetsförmåner

FPA betalade ut 2 155 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket var 4,9 procent mindre än året innan. Antalet förmånstagare var 355 729, dvs. 13 procent mindre än året innan.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2021, %

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2012–2021, miljoner euro*

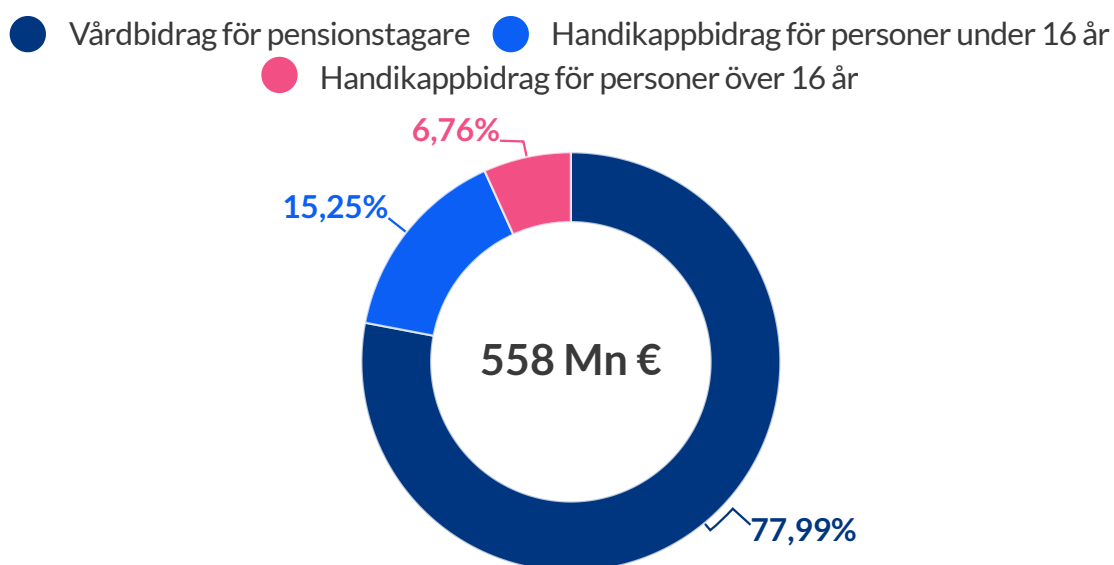
*2021 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

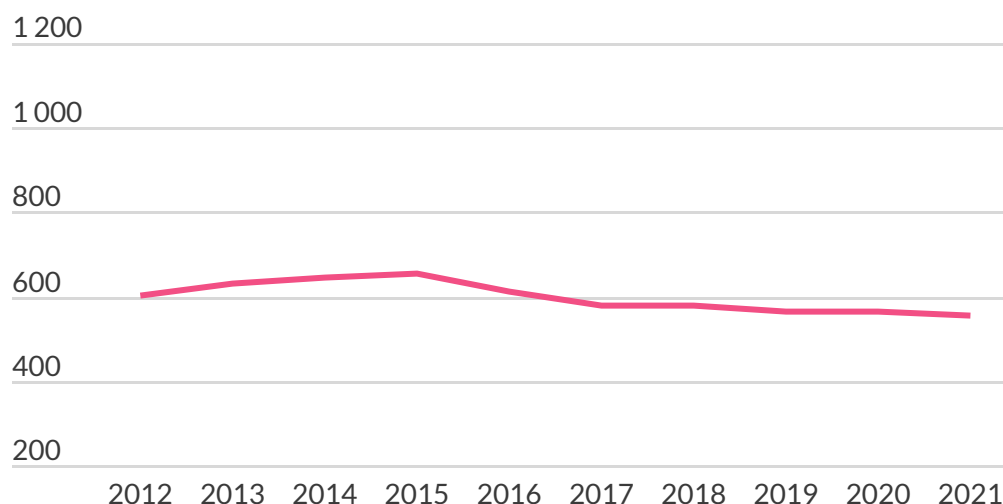
Förmåner för personer med funktionsnedsättning

År 2021 betalade FPA ut 557,6 miljoner euro i handikappbidrag. Utgifterna ökade med 0,7 procent från året innan. Antalet personer som fick förmåner för personer med funktionsnedsättning uppgick i slutet av 2021 till 261 500, vilket är 0,2 procent mindre än året innan.

Utbetalda handikappbidrag 2021, %

Utbetalda handikappbidrag 2012–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

Sjukförsäkringsersättningar 2020–2021

	2021 milj. €	2020 milj. €	Förän- dring%
Samtliga¹	4 841,9	4 473,2	8,2
Dagpenningar enligt sjukförsäkringen ²	2 140,1	1 933,3	10,7
Sjukdagpenning	855,6	818,7	4,5
Partiell sjukdagpenning	60,3	50,3	19,9
FöPL-sjukdagpenning	7,8	8,6	-9,3
Dagpenning vid smittsam sjukdom	115,4	28,5	305,5
Föräldradagpenning ³	1 101,0	1 027,3	7,2
Sjukvårdsersättningar	2 189,9	2 053,9	6,6
Läkemedel ⁴	1 711,3	1 634,9	4,7
Grundersättning	311,1	308,5	0,9
Specialersättning	1 171,7	1 108,8	5,7
Lägre ersättning	431,5	408,8	5,6
Högre ersättning	740,2	700,0	5,7
Tilläggsersättning för läkemedel	228,3	217,4	5,0
Privata läkares tjänster	51,3	49,4	3,9
Privata tandläkares tjänster ⁵	45,3	44,0	2,9
Privat undersökning och behandling	70,9	40,6	74,8
Resor och sjuktransporter ⁶	311	285,1	9,1
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	414,0	448,8	-7,8

¹ Inkluderar 2,35 miljoner euro i sjukdagpenningar som betalades till LPA 2021.

² Inkluderar också donationsdagpenning som betalats till organ- eller vävnadsdonator.

³ Inkluderar också specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

⁴ Inkluderar också arvoden för dosdispensering.

⁵ Inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister.

⁶ Inkluderar tilläggsersättningar för resor.

Övriga förmåner

Mottagare av övriga förmåner

	2021	2020	Förändring%
Rehabiliteringsklienter	166 176	150 091	10,7
Arbetslöshetsförmåner	355 729	411 823	-13,6
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag (familjer)	47 077	49 177	-4,3
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	535 576	538 210	-0,5
Barn (31.12)	968 370	977 024	-0,9
Barnavårdsstöd			
Familjer	117 146	123 252	-5,0
Barn	141 171	153 926	-8,3
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	68 035	69 954	-2,7
Barn (31.12)	98 551	101 814	-3,2
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	210 441	213 183	-1,3
Pensionsstöd (31.12)	1 985	3 341	-40,6
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	391 611	402 559	-2,7
Grundläggande utkomststöd (under året)			
Hushåll som får stöd	267 511	288 329	-7,2
Personer	378 579	417 071	-9,2
Studieförmåner			
Studiestöd	293 560*	281 349 **	4,3
Stöd för skolresor	42 080*	45 186**	-6,9
Militärunderstöd (hushåll)	9 280	9 103	1,9
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning (31.12)	5 962	5 860	1,7

* Läsåret 2020/2021

** Läsåret 2019/2020

Ansökningar om förmåner och avgöranden

Förmån	2021		2020	
	Avgöranden	Genomströmningstider medelvärden ¹	Avgöranden	Genomströmningstider medelvärden ¹
Underhållsstöd och befrielse från betalning av underhållsbidrag	58 895	21,6	58 087	18,5
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	141 751	61,8	158 300	61,7
Bostadsbidrag för pensionstagare	191 601	30,4	205 593	26,1
Specialvårdspenning	8 695	22,1	8 793	17,2
Rätt till vård	11 184	14,0	12 812	18,8
Stöd för skolresor	103 072	13,9	96 452	10,2
Rehabilitering	217 300	37,2	212 185	27,8
Rehabiliteringspenning	92 370	17,6	84 493	13,7
Barnbidrag	86 496	28,4	86 705	27,9
Barnavårdsstöd	185 471	10,9	206 145	10,8
Rätt till läkemedelsersättning	323 741	20,5	304 034	11,9
Tilläggsersättning för läkemedel	18 813	16,7	73 764	25,4
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånkompensation)	355 394	18,0	367 708	15,1
Sjukvårdsersättningar	11 218 681	13,5	10 295 877	10,1
Sjukdagpenningar	819 985	24,7	677 300	19,5
Militärunderstöd	29 762	13,4	28 960	14,2
Företagshälsovård, arbetsgivare	48 738	88,0	56 807	67,7
Företagshälsovård, företagare	52 845	15,0	52 320	16,7
Arbetslöshetsförmåner	1 317 413	5,4	1 609 436	6,2
Försäkringsärenden	96 872	27,4	111 593	40,8
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	119 944	32,7	115 815	27,4
Föräldradagpenningar (inkl. semester kostnadsersättning och familjeledighetsersättning)	205 117	27,3	191 237	26,6
Allmänt bostadsbidrag	881 883	18,1	933 441	13,7
Moderskapsunderstöd	47 415	6,9	47 884	7,3

¹ I uppgifterna i tabellen har genomströmningstiden beräknats i kalenderdagar från det att ansökan inkom till dagen för avgörandet, och i tiden ingår även eventuell tid för tilläggsutredning.

Övriga förmåner

	2021 milj. €	2020 milj. €	Föränd- ring %
Rehabiliteringsförmåner	671,7	558,6	20,2
Arbetslöshetsförmåner	2 155,5	2 265,6	-4,9
Moderskapsunderstöd	10,9	11,1	-2,0
Barnbidrag	1 362,1	1 375,1	-0,9
Barnavårdsstöd	302,7	340,2	-11,0
Underhållsstöd	157,2	157,7	-0,4
Bostadsbidrag för pensionstagare	646,9	636,3	1,7
Pensionsstöd	25,7	38,6	-33,5
Allmänt bostadsbidrag	1 590,8	1 566,5	1,5
Grundläggande utkomststöd*	686,5	784,0	-12,4
Studieförmåner	607,2	578,0	5,0
Militärunderstöd	17,1	16,4	4,3
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	43,0	38,8	10,6
Reseersättning för frontveteraner	0,1	0,1	-26,8

* Inklusive den temporära epidemiersättningen 2020.

Återkrav

I slutet av året uppgick återkravsbeloppet för olika förmåner (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) till totalt 132 miljoner euro. Fordringarna minskade med 1,4 procent från året innan. Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 122 miljoner euro föremål för indrivning. Beloppet ökade med 4,6 procent från året innan.

FPA:s informationstjänster som stöd för samhället

Högkvalitativ information är grunden för både FPA:s kundservice och kunskapsledningen. Den information som FPA producerar används i stor utsträckning även utanför FPA som stöd för utvecklandet av välfärdssamhället och för beslutsfattandet.

FPA producerade 2021 informationsmaterial och statistik om coronakrisen för myndigheter, för lägesbilder, som stöd för ledarskap och för medierna. Vi gav Institutet för hälsa och välfärd (THL) vaccinations-, diagnos- och laboratedata som fanns lagrade i Kanta-tjänsterna till stöd för beslutsfattandet i anslutning till hanteringen av coronapandemin. Vi producerade också information om sociala förmåner, bland annat sjuklighet, användning av receptbelagda läkemedel och pandemins ekonomiska konsekvenser för barnfamiljer.

Under 2021 följde vi utvecklingen av coronasituationen och uppdaterade planerna för FPA:s verksamhet. För att trygga förmånsverksamheten producerade vi uppdaterad uppföljningsinformation om handläggningen och om FPA-personalens hälsotillstånd. Dessutom producerade vi bland annat en scenariomodell för hur det skulle påverka handläggningstiden för förmåner om behovet av förmåner ökade eller personalen blev sjuk. FPA:s dataanalytiker gör också olika analyser och prognoser för att stödja och utveckla verkställandet av FPA:s förmåner.

År 2021 fortsatte FPA aktivt samarbetet över förvaltningsgränserna. Ett exempel på sådant samarbete är det utvecklingsprojekt som leds av finansministeriet för att förnya den nationella personbeteckningen och hantera den identitet som garanteras av staten. Projektet ska avslutas den 31 december 2022, men arbetet med det egentliga verkställandet fortsätter därefter.

FPA stöder aktivt inledandet av välfärdsområdenas verksamhet bland annat genom att producera en kunskapsbas för utvecklandet av tjänster för de gemensamma kunderna. Som stöd för planeringen av välfärdsområdenas och kommunernas framtida verksamhet bygger man upp ett tjänstekoncept i form av en faktaportal, vars första version publiceras under första halvåret 2022.

FPA deltog också i införandet av EESSI-systemet. Mer information om detta finns i avsnittet om informationsutbyte mellan EU-länderna i kapitlet om förmåner och kundservice.

Specialisterna vid informationstjänsterna har utvecklat FPA:s verksamhet och redskap i enlighet med riktlinjerna i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen. I många projekt ingick samarbete med bl.a. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, pensionsanstalterna och kommunerna.

Bättre datarörlighet och utnyttjande av information

FPA och kommunerna fortsatte 2021 att samarbeta för att göra det enklare för kunderna att sköta sina ärenden. I sin verksamhet använder kommunerna FPA:s e-tjänst för förfrågan om förmåner (KelmU), med vars hjälp kommunernas sakkunniga får information i realtid om de förmåner som FPA verkställer. Under året gjorde kommunerna och samkommunerna totalt 5,2 miljoner förfrågningar om förmånsuppgifter via KelmU-tjänsten.

Under en lång tid gick informationen bara åt ett håll, det vill säga från FPA till kommunen. Tvåvägsinformationsutbytet utvecklades 2021 och gällde till en början uppgifter om utkomststöd. Utvecklingsarbetet gör det enklare för kunderna att sköta sina ärenden och gör handläggningen av ansökningar smidigare. I fortsättningen kan kommunen nämligen också förmedla digital information till FPA, såsom kundens handlingar. Ett pilotprojekt för den här reformen inleddes vid årsskiftet 2021/2022.

FPA har också satsat på att utnyttja de läkarutlåtanden som inkommer elektroniskt. Syftet är att göra det enklare och snabbare för kunden att sköta sina ärenden. Vid sidan av FPA har hälso- och sjukvården och leverantörerna av patientdatasystem deltagit i arbetet, liksom Institutet för hälsa och välfärd (THL) i egenskap av aktör som instruerar dessa instanser. Effekten av insatsen framgår av att antalet A-utlåtanden som mottagits via Kanta-tjänsterna och förmedlats till förmånshandläggningen ökade med hela 27 procent från året innan.

Införandet av det nationella inkomstregistret slutfördes

Användningen av det nationella inkomstregistret utvidgades från och med den 1 januari 2021 då också uppgifter om pensioner och förmåner började anmälas till registret. I och med utvidgningen började FPA producera uppgifter om olika förmånssystem i inkomstregistret och utnyttja de uppgifter som erhållits via inkomstregistret vid skötseln av kundernas ärenden.

Samtidigt avslutades det projektarbete som pågått i fyra år. I och med inkomstregistret bidrog FPA för sin del till uppbyggandet av det digitala samhället. Inkomstregistret möjliggör automatisering och realtidsövervakning av informationsanvändarnas processer och förenklar kommunikationen med andra informationsanvändare.

Från och med den 1 januari 2021 tillhandahåller inkomstregistret en uppdaterad nationell databas med uppgifter om löner, förmåner och pensioner för användarnas egna beslutsprocesser. Myndigheter och andra informationsanvändare får ur inkomstregistret endast den information som de har rätt till och behöver i sin verksamhet.

Statistik och öppna data

Rapporter i statistikdatabasen Kelasto laddades ner 107 000 gånger under året. Rapporterna med respons om läkemedelsordinationer förnyas för närvarande och den första förnyade rapporten publicerades hösten 2021. Rapporten innehåller mångsidiga uppgifter om förskrivare, mottagare och kostnader för expedierade läkemedel som ersätts från sjukförsäkringen.

Statistiktjänsten besvarade cirka 1 300 begäranden om uppgifter. De mest populära ämnena för begäranden om uppgifter var läkemedel och grundläggande utkomststöd.

I FPA:s serier publicerades 11 statistikpublikationer. Av dessa var nio årsstatistik över specifika ämnen och två samlingspublikationer. Statistikpublikationer laddades ner på nätet inemot 54 000 gånger. Den mest nedladdade publikationen var FPA:s statistiska årsbok.

FPA producerar årligen publikationen Finlands läkemedelsstatistik tillsammans med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Publikationen förnyades 2021. FPA producerade också samarbetspublikationer med Pensionsskyddscentralen och Finansinspektionen.

Statistikpublikationernas tillgänglighet förbättras enligt lagen om tillhandahållande av digitala tjänster. År 2021 gjordes tillgänglighetsjusteringar i FPA:s Fickstatistik och i publikationerna med årsstatistik efter ämne.

År 2021 började FPA publicera statistikuppgifter också som öppna data i tjänsten [Avoindata.fi](https://avoindata.fi). Det öppnar nya möjligheter för utnyttjandet av information om social trygghet inom forskningen och i digitala tillämpningar. Det material som publicerats som öppna data gäller det grundläggande utkomststöd som FPA betalar ut samt det arbetsmarknadsstöd som kommunen medfinansierar.

Forskning om aktuella teman

Inom forskningsverksamheten producerades information inom olika områden i enlighet med forskningsprogrammet. År 2021 producerade FPA:s forskare mångsidig information särskilt för att svara på behov i anslutning till reformen av den sociala tryggheten. Forskningsdata samlades in och kommenterades i varje problemrapport som utarbetats av kommittén. Reformen har också dragit nytta av vår forskningspublikation om familje- och inkomstbegrepp i fråga om socialförsäkringsförmåner.

Aktuell information till stöd för reformen av den sociala tryggheten publicerades i flera artiklar i Forskningsbloggen. I synnerhet de undersökningar om befolkningen i Uleåborg som gjorts med hjälp av exceptionellt omfattande registermaterial tjänade såväl reformen av den sociala tryggheten som social- och hälsovårdsreformen. Vi höll presentationer för kommittén och var med och kunde höras under sektionernas möten. Dessutom deltog vi i diskussionerna i podcast-serien på publikationen Sosiaalivakuutus webbsida.

Under det gångna året behandlades i synnerhet ersättningarna från sjukvårdsförsäkringen av den parlamentariska arbetsgruppen. Det parlamentariska arbetsgruppsarbetet föregicks av arbete i underarbetsgrupper, där vi producerade forskningsdata och olika beräkningar samt bidrog med sakkunskap.

FPA ansvarade för det forum för utveckling av utbildning och forskning om rehabilitering som undervisnings- och kulturministeriet och social- och hälsovårdsministeriet tillsatte och deltog aktivt i dess arbete. Vi utarbetade ett program för utvärdering av effekterna av FPA:s rehabilitering. Vi undersökte implementeringen av FPA-rehabiliteringen i flera projekt.

Konsekvenserna av coronakrisen för FPA-förmånerna och till exempel för telefontjänsten följdes och tolkades med hjälp av FPA:s applikation för coronamätare. Med hjälp av mikrosimuleringsberäkningar bedömdes också den sociala trygghetens inverkan som utjämnare av de inkomstchocker som orsakades av coronakrisen. Vi bedömde konsekvenserna av coronapandemin på införandet av distansrehabilitering och behandlade även coronakrisen i flera artiklar i Forskningsbloggen. FPA:s forskningsenhet bidrog till att i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd (THL) producera aktuella översikter för statsrådet och anordna seminarier om coronakrisen.

Vi deltog i flera av statsrådets utrednings- och forskningsprojekt. I samarbete med Fimea publicerade vi också en applikation (Läaketieto) som ger information om användningen av läkemedel.

IT-tjänsterna möjliggör FPA:s verksamhet

De egna informationssystemen och stark IT-kompetens är ett strategiskt viktigt val för FPA. FPA:s IT-lösningar påverkar hela samhället och måste därför vara driftsäkra, säkra och progressiva. FPA, som sysselsätter cirka 850 IT-experter, är med finländska mått mätt en betydande arbetsgivare i branschen.

År 2021 fortsatte FPA att utveckla och underhålla IT-lösningar främst som distansarbete. Personalens kompetens och flexibilitet möjliggjorde de systemändringar som behövdes på grund av undantagsförhållanden och lagändringar, ibland med en snabb tidsplan. Till exempel kräver ändringar i förmånslagstiftningen alltid flera ändringar även i IT-systemen. Alla lagändringar kunde genomföras inom den fastställda tidsramen.

FPA införde EU:s covidintyg på Mina Kanta-sidor, och i oktober började intyget också användas som nationellt coronapass. Coronapasset ökade medborgarnas kontakter med FPA:s IT-kundsupport, där servicenivån fortsatte att vara utmärkt.

Reformen av e-tjänsterna fortskred enligt plan

FPA:s IT-tjänster styrs av prognostisering, innovationsverksamhet och omvärldsanalys. År 2021 lanserade vi innovationsdemoevenemang och andra verksamhetsmodeller för kunskapsdelning och därtill publicerade vi FPA:s teknikradar som lyfter fram ny teknik.

Reformen av e-tjänsterna för privatpersoner gick framåt enligt planerna. Nya formulär för förmånsansökningar och nya funktioner publicerades i MittFPA, såsom en ny tjänst för att skicka in bilagor och möjligheten att sköta ärenden för en annan persons räkning. Förnyandet av webbplatsen fpa.fi har framskridit till offentlig testanvändning.

Reformen av personbeteckningen gick raskt framåt under 2021. Genom reformen av informationssystemen för familjeledigheter och allmänt bostadsbidrag skapades en god grund för utvecklingen av andra förmånssystem. Satsningar på utveckling av robotiken har effektiviserat FPA:s verksamhet och frigjort arbetstid för FPA:s sakkunniga för andra uppgifter. FPA:s chattbot har införts och kommer att utvecklas ytterligare.

Utvecklingen av försörjningsberedskapen och datasäkerheten rörande den kritiska infrastrukturen fortsätter

Projekten för att utveckla försörjningsberedskapen för den kritiska infrastrukturen har framskridit som planerat trots förseningarna på grund av den globala bristen på komponenter. Projektets första fas kommer att slutföras i början av 2022. I nästa fas utvecklas FPA:s förmåga att svara på omfattande störningssituationer ytterligare.

FPA har fortsatt att satsa på informationssäkerhet och det omfattande utvecklingsarbetet pågår åtminstone fram till 2025. Fokus ligger på utveckling av den tekniska övervaknings- och observationsförmågan, utveckling av modeller för hantering av datasäkerhet samt utveckling av kompetensen. Under 2021 satsade vi på att utveckla kunskanden i hur datasäkerheten vid FPA beaktas i arkitekturarbetet och upphandlingen.

År 2021 förnyade FPA riktlinjerna för molntjänster, enligt vilka sekretessbelagda uppgifter inte behandlas i offentliga molntjänster. Målet är att förbättra hanteringen av molntjänsterna och minska de lagstiftningsrelaterade riskerna för FPA:s verksamhet. Medan arbetet med riktlinjerna fortskred avbröt FPA bland annat införandet av en lösning för arkivering av administrativa handlingar på grund av ovannämnda risker i fråga om datasäkerhet och lagstiftning.

Uppgifter om personalen 2021

I slutet av 2021 hade FPA 8 297 anställda, dvs. 202 fler än i slutet av föregående år. Antalet ordinarie anställda var 342 fler än i slutet av 2020. Antalet visstidsanställda minskade med 140 personer.

Andelen övertidsarbete ökade till 1,3 procent av årsarbetstiden från 1,2 procent året innan. Övertidsarbetet koncentrerades i synnerhet till handläggningsarbetet och utvecklingen av informationssystemen.

FPA är en multilokal arbetsplats och distansarbetet var också på grund av coronavirusepidemin omfattande under 2021. I genomsnitt uppgick antalet distansarbetsdagar till 136,3 dagar per person. FPA lyckades bra med sin egen kontroll över coronavirusepidemin. Andelen sjukfrånvaro var 2021 fortfarande måttlig (4,1 %).

Arbetsgemenskapen bär upp personalen

Enligt en personalundersökning från 2021 är stödet från arbetsgemenskapen starkt hos FPA, och det bidrar hela tiden till personalens hälsa och välbefinnande. Som positiva faktorer framfördes också att man upplever att arbetet är meningsfullt, att man är nöjd med chefsarbetet och att man kan kombinera arbetet och det övriga livet. Vi ser också en positiv utveckling på längre sikt. Personalen har allt oftare möjlighet att påverka sitt arbete, utveckla sitt kunnande och lita på att anställningsförhållandet fortsätter. 90 procent av FPA:s anställda anser att FPA är en bra arbetsplats.

Arbetet för att utveckla familjevänligheten belönades i maj 2021 när befolkningsförbundet Väestöliitto beviljade FPA certifikatet Familjevänlig arbetsplats. Väestöliitto motiverade beviljandet av certifikatet bland annat med att betygen i personalenkäterna om FPA:s familjevänlighet är utmärkta och FPA har visat att man vill fortsätta att utveckla familjevänliga förfaranden även efter premieringen.

Det finns också alltid något att utveckla. Omkring en tredjedel av medarbetarna belastas av brist på gemenskap. Den här upplevelsen är ändå inte lika vanlig som 2020. Det finns också en vilja att ytterligare stärka samarbetet över enhetsgränserna. Allt fler upplever att mängden information man måste tillägna sig i arbetet är för stor. Ledningen av arbetsförmågan effektiviseras, eftersom allt fler medarbetare under de senaste åren har bedömt sin arbetsförmåga som nedsatt (enligt självbedömning sämre betyg än 8).

Antal anställda 2019–2021

	2021	2020	2019
Hela personalen	8297	8 095	7 651
– heltidsanställda	7364	7 193	6 722
– deltidsanställda	933	902	929
– visstidsanställda	680	820	670
Ordinarie personal	7617	7 275	6 981
– heltidsanställda	6839	6 536	6 218
– deltidsanställda	778	739	763

Ordinarie personal 2019–2021

	2021	2020	2019
Medelålder	44,3	44,4	44,6
Anställda som lämnat FPA	375	306	373
Nyanställda vid FPA	707	619	548
Pensioneringsålder	64,1	64,0	63,8
Avgått med ålderspension	143	144	143
Avgått med sjukpension	12	9	16

Riskhantering och säkerhet som en del av vardagen

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och kunskapsledning. Den hjälper FPA att säkerställa måluppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och personalens välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed.

Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarssektorer. Alla enheter och cheferna där ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden. Dessutom ska varje medarbetare se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanteringsens funktionalitet och för kvalitetsutvärderingen. FPA följer regelbundet upp riskhanteringsläget och rapporterar om detta minst varje kvartal.

För 2021 fastställdes en rad strategiska nyckelresultat för FPA. Vi har också kartlagt de viktigaste risker som hotar uppnåendet av goda nyckelresultat. För 2021 fastställde tre kritiska risker. De största identifierade riskerna gällde följande nyckelresultat: 1) antalet uppgifter som kunden lämnar minskar till följd av tvåvägsinformationsutbyte och 2) förtroendet mellan FPA, kunder och partner förbättras.

Med tanke på det första målet ansågs risken vara att vi inte använder de uppgifter om kunden som FPA, partnerna och andra myndigheter har. När det gäller det andra nyckelresultatet identifierades eventuella kränkningar av datasäkerheten och dataskyddet som en risk och att FPA inte utnyttjar möjligheten att profilera sig som en säkerhetsansvarig aktör. Dessutom sågs det som en risk att kunder och partner kan få felaktig eller bristfällig information eller bli utan information om FPA:s tjänster och förmåner.

FPA har tillgång till en stor mängd information om sina kunder. FPA:s olika intressenter och samarbetspartner har också en hel del information som kunde göra handläggningen av ansökningar smidigare samt göra det lättare för kunden att sköta sina ärenden och minska den mängd uppgifter och handlingar som kunden behöver lämna in. Bland annat skillnaderna mellan olika aktörers informationssystem och programvara begränsar dock ett smidigt utbyte av information.

Digital säkerhet kräver allt större uppmärksamhet och noggrannhet efter hand som olika cyberhot ökar. Vikten av att skydda information och system blir allt större. Det är särskilt viktigt att uppgifterna behandlas på ett säkert sätt och att medvetenheten och kompetensen hos de personer som behandlar uppgifterna säkerställs. Också vikten av snabb och rättidig kommunikation accentueras när medierna digitaliseras, kommunikationen i sociala medier ökar och mycket desinformation sprids på nätet.

Utifrån de tidigare erfarenheterna kunde FPA förbereda sig och reagera snabbare och mer flexibelt på konsekvenserna av coronapandemin. Coronakrisen orsakade ändå ibland under 2021 osäkerhet om resursernas tillräcklighet. Under året fortsatte vi att övervaka riskerna i anslutning till coronapandemin.

Säkerheten utvecklades aktivt inom olika säkerhetssektorer

Under 2021 genomförde FPA ett försök med ett lägesrum för säkerhetsfrågor som syftade till att producera information om säkerhetsincidenter i realtid från interna och externa aktörer samt tillhandahålla en samlad lägesbild som stöd för ledningen. Som en del av försöket inledde vi arbetet med att utarbeta strategiska riktlinjer för säkerheten. Riktlinjerna godkändes i FPA:s ledningsgrupp i augusti. I slutet av året rekryterades en säkerhetsdirektör till FPA för att leda och samordna den digitala och fysiska säkerheten.

När det gäller datasäkerheten låg fokus på att utveckla observationsförmågan och sårbarhetshanteringen samt främja införandet av en modell för hantering av datasäkerheten enligt ISO27001. FPA:s dataskyddsprinciper uppdaterades och i fråga om modellen för dataskyddshantering inleddes ett utvecklingsarbete där ett av syftena är att införa ISO/IEC 27701-standarden för system för hantering av personuppgifter. FPA:s utvecklingsarbete inriktas på konsekvensbedömningar.

Säkerhetssituationen vid serviceställena övervakades aktivt och säkerheten förbättrades genom att man såg till att de nödvändiga säkerhetstjänsterna vid verksamhetsställena producerades på behörigt sätt. Särskild uppmärksamhet ägnades åt säkerhetsutbildningar för personal som arbetar med kundbetjäning.

År 2021 rapporterades 1 072 hotande situationer och farliga situationer. Antalet anmälningar ökade något från året innan, då 1 030 anmälningar lämnades in. Under året handlade de vanligaste typerna av anmälningar om situationer där en kund uppträdde hotfullt eller vägrade vänta på sin tur. De näst vanligaste typerna av anmälningar gällde hotfulla och farliga situationer där en kund hotade sitt eget eller en familjemedlems liv eller hälsa.

Ansvaret vilar på alla

FPA:s hållbarhetsarbete baserar sig på strategin och FPA:s lagstadgade uppgift som verkställare av social trygghet. Som organisation med ansvar för verkställandet av den sociala tryggheten hänger vår verksamhet särskilt samman med en socialt hållbar utveckling.

År 2021 deltog FPA aktivt i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling. FPA är medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling och nätverket för uppföljning av hållbar utveckling. Till kommissionens uppgifter hör att bland annat främja och följa upp hur Finlands samhällsliga åtagande genomförs inom ramen för de globala mål som FN ställt upp.

Expertnätverket för uppföljning av hållbar utveckling har fastställt tio uppsättningar indikatorer som är kopplade till åtagandet för att följa hur den hållbara utvecklingen framskrider mot målläget. FPA svarar för beredningen av indikatorhelheten Ojämlighet i samhället.

En ansvarsfull verksamhet främjar en hållbar utveckling. FPA bedömer framstegen inom hållbar utveckling med olika indikatorer. FPA:s klimatavtryck räknas till exempel varje år. FPA berättar om sitt hållbarhetsarbete i en ansvarsrapport som publiceras årligen.

Som en del av FPA:s utveckling av tjänster för samebefolkningen förnyade FPA och sametinget sitt samarbetsavtal under hösten.

FPA var officiell samarbetspartner i Helsinki Pride 2021. Detta framgick bland annat av kommunikationen under Prideveckan och som deltagande i själva evenemanget. På våren anordnades utbildning i Prideteman för FPA:s kommunikationsenhet i samarbete med utbildare från Prideorganisationen. FPA-personalens regnbågsnätverk fick fler medlemmar i samband med Pride och har redan över 130 medlemmar. FPA är också aktivt med i statsrådets nätverk för regnbågssamarbete.

Ansvar och hållbar utveckling är en del av FPA:s strategiska riktlinjer för upphandling. Enligt visionen för upphandlingar vill FPA vara en föregångare inom ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar upphandling med samhällseffekt. Hållbarhet i upphandlingen och FPA:s etiska riktlinjer för leverantörerna som utarbetades på våren har drivits vidare inom organisationen bland annat genom workshoppar som ordnats för dem som ansvarar för upphandlingen.

Hösten 2021 inledde FPA beredningen av strategiska riktlinjer för hållbarhet och utvecklingen av hållbarhetsindikatorer. För detta arbete har FPA bekantat sig med andra stora organisationers hållbarhetsarbete och hållbarhetsindikatorer samt beställt en enkät om hållbarhetsfrågor som riktas till intressentgrupperna och personalen.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många sätt. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa fall har också personer som bor utomlands rätt till FPA-förmåner. FPA:s verksamhet påverkas dessutom särskilt av EU-lagstiftningen om samordning av den sociala tryggheten och av avtal om social trygghet med andra länder.

FPA samarbetar regelbundet med de övriga EU-länderna och de nordiska socialförsäkringsinstitutionerna, vars mål framför allt är att effektivisera processerna vid behandlingen av frågor som gäller social trygghet för personer som vistats i olika länder. År 2021 ordnades genom distansförbindelse årliga förhandlingar mellan förbindelseorganen i de nordiska länderna och Estland, där man diskuterade frågor som gällde olika förmåner och elektroniskt informationsutbyte. Förhandlingarna med andra länder måste skjutas upp på grund av pandemin. FPA deltog också i det nordiska socialförsäkringsmötet, som hålls vart fjärde år. Det centrala temat var coronapandemin. Dessutom deltog FPA huvudsakligen på distans i EU-kommissionens möten och i annat samarbete på EU-nivå.

FPA samarbetade aktivt med ministerierna i beredningen av lagstiftning med internationella dimensioner, särskilt när det gäller EU:s förordning om samordning av den sociala tryggheten och de förändringar som brexit orsakat. Under året utvecklade vi uppföljningen av FPA:s initiativ på EU-nivå och informationsflödet inom organisationen.

Hos FPA är handläggningen av internationella förmånsansökningar och avgörandena om huruvida en person omfattas av den finländska sociala tryggheten till stor del centraliserat till Centret för internationella ärenden. FPA:s indrivningscenter svarar för sin del för internationella ärenden som hänförs till indrivning. I indrivningsfrågor samarbetade vi särskilt med Estland, de nordiska länderna och Storbritannien samt på EU-nivå.

Under de senaste åren har invandringen synts alltmer i FPA:s kundservice. FPA strävar efter att utveckla kundservicen så att den bättre svarar mot även denna heterogena kundgrupps behov. Tjänsterna för dem som flyttat till Finland har utvecklats till exempel i samarbete med kommunerna och genom olika försök.

FPA deltar i International House Helsinki- och International House Tampere-tjänsterna, som erbjuder de flesta av de tjänster som nyanlända behöver. Tjänsterna riktar sig till invandrare som nyligen kommit till huvudstadsregionen och Birkaland och betjänar även företag och arbetsgivare i frågor som rör utländsk arbetskraft och rekrytering av sådan.

Det nya tidsbokningssystemet, som infördes 2021 gjorde det möjligt att boka tid på engelska och utvidgade tillgången till tolkning i telefontjänsten då tid bokats för detta. Detta har bidragit till en smidigare skötsel av ärenden för kunder som använder främmande språk. Också partnererna kan boka tid för betjäning med tolk hos FPA.

FPA arrangerade 2018–2020 ett rehabiliteringsförsök som förenar yrkesinriktad rehabilitering och undervisning i finska/svenska som andraspråk. Efter försöket utredde den sektorsövergripande arbetsgruppen möjligheterna att samordna språkundervisningen inom integrationsutbildningen och den yrkesinriktade

rehabilitering som ordnas av FPA. Utredningen avslutades i december 2021, och visade att en sådan samordning inte är möjlig inom ramen för gällande lagstiftning och tjänster. Arbets- och näringsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet svarar för verkställandet av fortsatta rekommendationer.

FPA deltog i bakgrundsarbetet med arbets- och näringsministeriets redogörelse för integrationsarbetet och gav ett utlåtande om redogörelsen. Vi deltog också i bakgrundsarbetet med att utveckla en övergripande invandringspolitik och ett handlingsprogram mot olaglig inresa och vistelse. Arbetet samordnades av inrikesministeriet.

FPA:s experter deltog aktivt i ISSA:s (International Social Security Association) verksamhet, bl.a. genom inlägg på webinarier om kommunikation och rehabilitering. ISSA är ett samarbetsorgan för världens socialförsäkringsinrättningar och har cirka 320 medlemmar från fler än 150 länder. Dessutom deltog FPA i ESIP:s (European Social Insurance Platform) verksamhet, bl.a. som medlem av kommittéer som behandlar ärenden inom FPA:s verksamhetsområde.

Samarbetet kring EEESI-systemet beskrivs ovan i denna årsberättelse i avsnittet om informationsutbyte mellan EU-länderna.

Coronaläget påverkade verksamheten vid kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård

FPA har en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. En sådan finns i varje EU-land och ger information om anlitandet av hälsotjänster i internationella situationer. Kontaktpunkten administrerar webbplatsen EU-hälsovård.fi. På webbplatsen finns information om anlitandet av hälsotjänster i Finland och utomlands, om patienternas rättigheter samt om ersättningar för vårdkostnader.

År 2021 ökade coronasituationen antalet kontakter med kontaktpunktens kundtjänst med 14 procent. Kundernas ökade intresse för turistens hälsosäkerhet och den reklam som kontaktpunkten gick ut med ökade besöken på kontaktpunktens webbplats. År 2021 förnyade vi bland annat webbplatsens teckenspråksinnehåll och publicerade nya innehåll om till exempel läkemedel.

Användningen av Kanta-tjänsterna fortsatte att öka

Med hjälp av Kanta-tjänsterna överförs patient- och klientuppgifter enkelt mellan social- och hälsovården, apoteken och medborgarna. Under de senaste åren har Kanta-tjänsterna etablerat sig i allmänhetens och vårdpersonalens vardag.

Patientuppgifterna sparas i Kanta-systemet både inom den offentliga och den privata hälso- och sjukvården. Vid utgången av 2021 hade över 2,7 miljarder handlingar sparats i Patientdataarkivet. Även socialvårdens anslutning till Kanta-tjänsterna avancerade. År 2021 hade 70 procent av de offentliga socialvårdsaktörerna anslutit sig till Kanta-systemet.

Alla läkemedelsrecept förmedlas elektroniskt med hjälp av Kanta-tjänsterna. Under 2021 skrevs 27,1 miljoner recept ut, och utifrån dem gjordes 71,5 miljoner läkemedelsexpedieringar.

Under året gjordes 42,4 miljoner inloggningar på Mina Kanta-sidor. Det var 44 procent fler än året innan. Antalet besökare ökade genom införandet av covidintyget på Mina Kanta-sidor. Även om digitala tjänster använts mer under coronatiden visar tjänstens popularitet också att den har blivit en viktig del av skötseln av ärenden inom hälso- och sjukvården.

På grund av coronarelaterade uppgifter måste en del av utvecklingen av Kanta-tjänsterna flyttas framåt i tiden.

Rekordmånga besökare på Mina Kanta-sidor

Mina Kanta-sidor är medborgarnas fönster till deras egna hälsouppgifter. Användarna loggar in med nätbankskoder, elektroniska identitetskort eller mobilcertifikat. På Mina Kanta-sidor syns alla patientdata och läkemedelsrecept som vårdpersonalen registrerat.

Andelen användare av Mina Kanta-sidor ökade 2021 i alla ålderskategorier. Tjänsten anlätades under året av mer än 3,8 miljoner personer. Antalet användare ökade med 39 procent, och 643 000 personer använde tjänsten för första gången.

Över 3,4 miljoner receptförnyanden begärdes via Mina Kanta-sidor. Det var 31 procent av alla begäranden om förnyade recept.

På Mina Kanta-sidor går det också att sköta ärenden för någon annans räkning

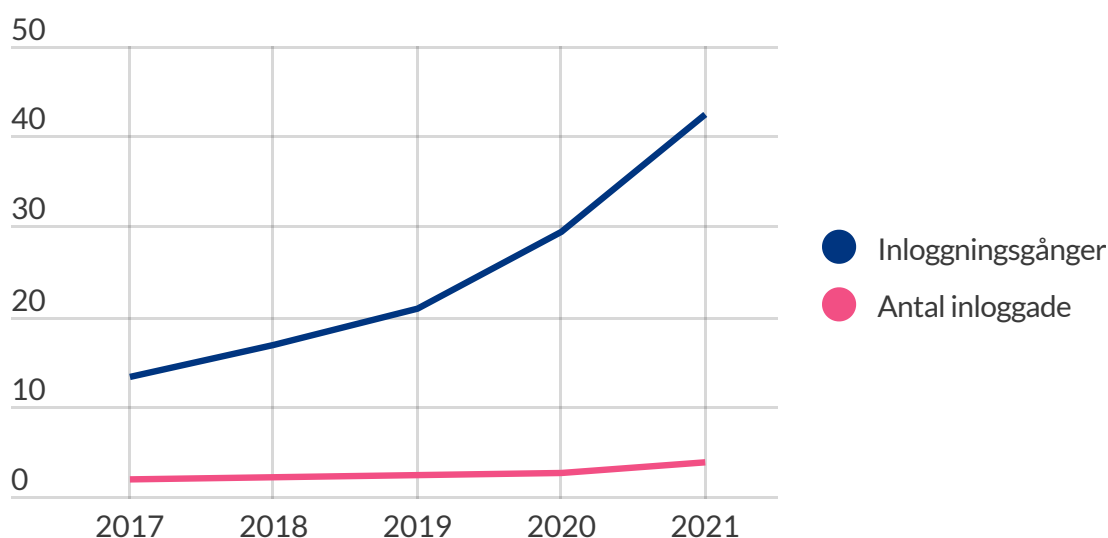
Vårdnadshavare skötte ärenden på Mina Kanta-sidor för 554 000 minderåriga år 2021. Det här är möjligt då det är fråga om ett barn under 10 år. Det blir möjligt att sköta ärenden för barn över 10 år

vert efter som hälso- och sjukvårdsorganisationerna gör ändringar i sina egna patientdatasystem. För närvarande har cirka 10 procent av organisationerna denna funktion i bruk.

FPA fortsätter att stödja hälso- och sjukvårdsorganisationerna vid införandet av nya funktioner för att göra det lättare att sköta barns ärenden på Mina Kanta-sidor.

Från och med mars 2021 har det varit möjligt att sköta ärenden för en annan vuxens räkning på Mina Kanta-sidor. Fullmakt för detta kan ges i nättjänsten Suomi.fi om personen använder elektroniska identifieringssätt som exempelvis nätbankskoder. Funktionen har varit efterlängtd och gör det möjligt att använda Mina Kanta-sidor till exempel för en annan person som blivit sjuk eller som tycker det är svårt att använda digitala tjänster. År 2021 skötte någon annan ärenden på Mina Kanta-sidor för 8 500 myndiga personers räkning.

Antal inloggningar och inloggade på Mina Kanta-sidor 2017–2021, miljoner

Covidintygen infördes på Mina Kanta-sidor

Coronavaccinationsintyget infördes snabbt i Finland, och blev tillgängligt på Mina Kanta-sidor sommaren 2021. EU:s covidintyg består av tre olika intyg: intyg om coronavaccination, intyg om covid 19-test och intyg över tillfrisknande från covid-19. Alla tre intygen kan också användas som covidpass i Finland från och med den 16 oktober 2021.

På Mina Kanta-sidor kan privatpersoner enkelt ladda ner coronavaccinationsintyget, vilket minskar vårdpersonalens arbete med att utfärda intyg. Under 2021 laddade 3,3 miljoner personer ner coronavaccinationsintyget från Mina Kanta-sidor.

I Kanta-tjänsternas kommunikationskanaler delades anvisningar om covidintyg och coronapass ut till allmänheten samt social- och hälsovårdspersonalen. Kanta-tjänsternas kundservice hjälpte till och gav stöd i frågor som gällde coronavaccinationsintyg per telefon och e-post och i sociala medier.

Den nya kunduppgiftslagen förbättrar informationsgången inom social- och hälsovården

Lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (kunduppgiftslagen) trädde i kraft den 1 november 2021 och påverkar Kanta-tjänsterna på många sätt. Bland annat ålägger lagen tjänstetillhandahållarna inom socialvården att ansluta sig till Kanta-systemet. Den preciserar också kraven på informationssystemen och informationssäkerheten och gör det möjligt att spara uppgifter om det egna välbefinnandet i Kanta.

Vid FPA gjordes mycket omfattande föregripande förberedelser. Leverantörerna av klient- och patient-datasystem samt social- och hälsovårdsaktörerna informerades aktivt om de åtgärder som lagen kräver.

Social- och hälsovården och apoteken nöjdare med Kanta

Kanta genomför årligen en kundnöjdhetsenkät för apotekens och social- och hälsovårdens kundorganisationer. Responsen används för att utveckla Kanta-systemet och Kanta-tjänsternas serviceverksamhet.

Cirka 80 procent av de social- och hälsovårdsorganisationer som svarade var mycket nöjda eller ganska nöjda med Kanta-tjänsterna. Särskilt tjänsternas tekniska funktion fick bättre respons än 2020. Av apoteken var hela 93 procent nöjda med Kanta-tjänsterna som helhet. Cirka hälften av dem som svarade var nöjda med utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Det var ändå fler än 2020.

Brottslingar snokar efter bankkoder i Mina Kanta-sidors namn

Hösten 2021 gjordes flera försök till nätfiske i Kanta-tjänsternas namn. I Kanta-tjänsternas namn spreds bluffmeddelanden och falska webbannonser i sökmotorer och andra kanaler.

FPA vidtog åtgärder för att ta bort bluffreklamen och utredde saken tillsammans med säkerhetsmyndigheterna. Allmänheten informerades i många olika kanaler om hur man kan sköta ärenden på ett säkert sätt. Även medierna lyfte fram bluffarna och säkra sätt att sköta ärenden på nätet.

De tekniska gränssnitten för Kanta-tjänsterna är planerade så att kraven på dataskydd och datasäkerhet uppfylls exakt. Dessa tekniska lösningar skyddar också uppgifterna i Kanta-tjänsterna mot dataintrång. I takt med att användningen av och kännedomen om Kanta-tjänsterna ökar kommer vi även i fortsättningen att satsa kraftigt på dataskydd och datasäkerhet.

Styrelsens arbete

År 2021 var det andra verksamhetsåret under styrelsens treåriga mandatperiod. Under verksamhetsåret fokuserade styrelsen på att göra det möjligt att genomföra FPA:s strategi i undantagsförhållandena under coronapandemin samt att skapa långsiktiga mål för framtiden.

I början av året upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2020 för fastställande av fullmäktige. Styrelsen drog upp FPA:s strategiska säkerhetslinjer, delstrategin för informationsteknik och riktlinjerna för molntjänster som ingår i denna.

Styrelsen slog fast FPA:s nya vision: Nära människan. Välfärd genom kunskap, stöd och samarbete. Visionen lyfter fram FPA:s roll som en aktör som möjliggör och främjar inte bara människors utan även samhällets välfärd. Målet är att utnyttja information i större utsträckning, tillhandahålla stöd som svarar mot behoven samt utöva ett nära samarbete med andra aktörer i samhället.

Styrelsen följde utvecklingen av utvecklingsprogrammet för kundvärde och hållbar produktivitet (ASKO) som genomför strategin. I ASKO-programmet analyserades i stor omfattning viktiga faktorer som påverkar kundvärdet och produktiviteten i kund- och förmånsfunktionerna. Utgående från de analyser och försök som ingick i programmet upptäcktes behov av utvecklingsåtgärder för att uppnå de strategiska målen. Som en av de viktigaste åtgärderna beslutade styrelsen att inrätta en resultatenhet för närservice till kunder

och en resultatenhet för riksomfattande kundrelationstjänster. Resultatenheten för riksomfattande kundrelationstjänster svarar för de kundrelationer som sköts på riksnivå, för den riksomfattande förmånshandläggningen, för nättjänsterna samt för utarbetandet av förslag till utveckling av förmåns-lagstiftningen. Resultatenheten för närservice till kunder svarar för ordnandet och genomförandet av personlig kundservice och för servicenätet i anslutning till detta samt för skötseln av kundrelationer och förmånshandläggning enligt separat överenskommelse. Båda resultatenheterna svarar gemensamt för utvecklingen av tjänster, kundrelationer och servicekanaler. Styrelsen utnämnde servicedirektörerna för närservice till kunder och riksomfattande kundrelationstjänster.

Styrelsen ställde upp rammålsättningarna för verksamhets- och ekonomiplanen 2022–2025. Styrelsen fastställde strategin och budgetramen som grund för planeringen av verksamheten samt planen för riskhantering. I slutet av året godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för 2022–2025, antecknade de strategiska indikatorerna (OKR) för kännedom och ingick ett resultatavtal med generaldirektören för 2022. Styrelsen beslutade dessutom om FPA:s riskhanteringsplan för 2022.

Styrelsen godkände FPA:s placeringsplan för 2022, de befogenheter som anges i placeringsplanen och principerna för ansvarsfull placering. Styrelsen behandlade vid sina möten frågor som gällde fast egendom.

Som en del av strategihelheten fastställde styrelsen säkerheten som en kritisk resurs. Därför har säkerhetens betydelse betonats i FPA bland annat genom en omorganisation av säkerheten. Styrelsen beslutade om en ändring av arbetsordningen genom vilken en säkerhetsenhet inrättades vid resultatenheten för gemensamma tjänster från och med den 1 januari 2022. Styrelsen utnämnde direktören för resultatenheten för gemensamma tjänster.

Vid sina möten behandlade styrelsen även frågor som gällde datasäkerhet och dataskydd och följde regelbundet inledningsfasen av projektet för förmånsdatasystem (EEPOS) som under de kommande åren kommer att kräva betydande resurser.

År 2021 hade styrelsen elva möten, varav nio helt på distans. Dessutom hade styrelsen tre kvällsskolor och ett seminarium om övervakningen av FPA:s verksamhet som helhet och om hur FPA:s informationsteknik möjliggör strategin. På styrelsemötena presenterade generaldirektören aktualitetsöversikter över FPA:s verksamhet. I översikterna ingick en uppföljning av genomförandet av strategin. Styrelsen följde regelbundet handläggningstiderna för FPA-förmånerna och serviceläget.

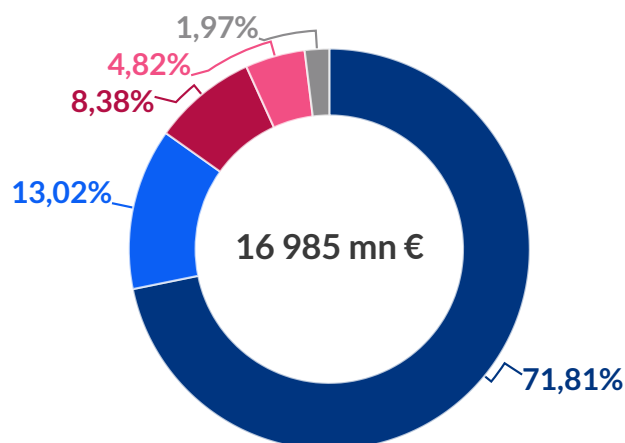
Den revisionskommitté som styrelsen tillsatt hade fyra möten på distans. Kommittén gick igenom internrevisionens rapporter och viktiga observationer om FPA:s verksamhet. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, som i övrigt bestod av styrelsens vice ordförande, två styrelseledamöter, generaldirektören och en övervakningsrevisor. Chefen för den interna revisionen föredrog ärendena för kommittén.

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte från och med den 1 mars 2021 en parlamentarisk arbetsgrupp för att utreda behovet av ändringar i lagstiftningen om Folkpensionsanstalten. Vertti Kiukas, ordförande för FPA:s styrelse, deltog i arbetsgruppens arbete som sakkunnigmedlem, och ersättande medlem var styrelsens vice ordförande Mira Nieminen. Styrelsen fick regelbundet en översikt över arbetet i den parlamentariska arbetsgruppen.

Styrelsen följde också regelbundet situationen med nedmonteringen av flerkanalsfinansieringen, läget i reformen av social- och hälsovården och framstegen med genomförandet av välfärdsområdena.

Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2021, miljoner euro

- Statens förskott till förmånerna och verksamhetskostnaderna 12 196 mn €
- De försäkrades dagpennings- och sjukvårdsavgifter 2 212 mn €
- Kommunernas betalningar 1 424 mn €
- Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 819 mn €
- Arbetslöshetsförsäkringsavgifter och övriga intäkter 334 mn €

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

Finansieringen av den sociala trygghet som sköts av FPA grundar sig på en delningsprincip enligt vilken kostnaderna under respektive år finansieras med de intäkter som flyter in samma år. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. Ur dessa finansieras de förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen.

Kostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick år 2021 totalt till 16 720 miljoner euro. Förmånskostnadernas andel av de totala kostnaderna var 96 procent (16 128 miljoner euro) och verksamhetskostnadernas andel 4 procent (592 miljoner euro). Statens andel av intäkterna var 72 procent. Lagstadgade avgifter från försäkrade och arbetsgivare utgjorde 21 procent, kommunala inbetalningar 5 procent och övriga intäkter 2 procent av intäkterna.

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA ut bland annat pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. År 2021 utbetalades 3 692 miljoner euro i förmåner. Fondens verksamhetskostnader var 69 miljoner euro.

Staten finansierar kostnaderna för folkpensionsförsäkringen i deras helhet. För folkpensionsfonden har det fastställts en miniminivå för att trygga soliditeten på årsnivå. Sedan 2010 har beloppet av folkpensionsfondens finansiella tillgångar minskat med främmande kapital varit 3,5 procent av det årliga sammanräknade beloppet av folkpensionerna och verksamhetskostnaderna.

Sjukförsäkringsfonden

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i finansiering av arbetsinkomstförsäkringen och finansiering av sjukvårdsförsäkringen. År 2021 uppgick förmånerna till totalt 5 426 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 227 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen inkluderar sjukdagpenningar, föräldradagpenningar och rehabiliteringspenningar samt ersättningarna till arbetsgivare för familjeledigheter, ersättningarna för ordnande av företagshälsovård och ersättningarna för kostnaderna för semestrar under föräldradagpenningsperioder. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick 2021 till 2 727 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras huvudsakligen av löntagarna och företagarna (sjukförsäkringsdagpenningspremie) och arbetsgivarna (arbetsgivares sjukförsäkringsavgift). Staten finansierar den andel av kostnaderna för dagpenningförmån eller rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp och som överstiger beloppet av dagpenningförmån eller rehabiliteringspenning som beräknats på basis av årsinkomsten (minimidagpenningens förhöjningsdelar). Dessutom finansierar staten fem procent av de sjuk- och föräldradagpenningar samt den rehabiliteringspenning som annars finansieras via försäkringen. Ytterligare ingår i statens finansieringsandel en del av företagshälsovården för företagare.

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen (utan familjeledighetsersättning, företagares tilläggsfinansieringsandel och statens andel) finansieras till 52 procent med arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter och till 48 procent med dagpenningspremierna. Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och uppgick 2021 till 1,53 procent. Grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie är för löntagarna deras skattepliktiga löneinkomst och för företagarna deras arbetsinkomst. År 2021 var avgiften för löntagare och LFöPL-försäkrade företagare 1,36 procent och för FöPL-försäkrade företagare 1,55 procent av inkomsterna. Dagpenningspremien är avdragsgill i beskattningen. År 2021 inflöt 1 424 miljoner euro i sjukförsäkringsavgifter från arbetsgivare (andel av intäkterna cirka 48 procent) och 1 239 miljoner euro i dagpenningspremier från löntagare och företagare (andel av intäkterna cirka 41 procent). Dessutom finansierade staten de förmåner som hör till statens ansvar med 325 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 11 procent). Intäkterna av arbetsinkomstförsäkringen uppgick till totalt 2 988 miljoner euro.

Sjukvårdsförsäkringen inkluderar läkemedelersättningar som betalas av FPA, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, rehabiliteringsutgifter (utom rehabiliteringspenningar), sjukvårdsersättningar som hör till grundtryggheten i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring samt EU-ersättningar för sjukvård. Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 698 miljoner euro i förmåner.

Förmåns- och driftskostnaderna för sjukvårdsförsäkringen finansieras av staten och de försäkrade. Staten finansierar 67 procent och de försäkrade 33 procent av sjukvårdsförsäkringens förmåns- och driftskostnader. EU-ersättningar enligt sjukvårdsförsäkringen finansieras dock helt och hållet av staten och inrättningar i utlandet. För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen tas en sjukvårdsavgift ut av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna. Avgiften baserar sig på den beskattningsbara förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2021 var avgiften för löntagare

och företagare 0,68 procent och för pensions- och av förmånstagare 1,65 procent av förvärvsinkomsterna. Den sjukvårdspremie som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 973 miljoner euro (andel av intäkterna ca 33 procent). Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 1 902 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 65 procent). Totalt uppgick intäkterna av sjukförsäkringen till 2 913 miljoner euro.

Sjukförsäkringens finansiella tillgångar minskade med främmande kapital och avsättningar ska vara 8–12 procent av sjukförsäkringens årliga totala utgifter. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen bestäms så att detta villkor uppfylls.

Allmänna fonden för social trygghet

År 2021 var det totala beloppet av förmåner som betalades ur fonden 7 010 miljoner euro (inklusive kostnaderna för ordnande av studerandehälsovården). Fondens verksamhetskostnader var 296 miljoner euro.

Staten finansierar i sin helhet utkomststødet, barnbidragen, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstöden och adoptionsunderstöden, militärunderstöden, kostnaderna för frontveteraners rehabiliteringsresor och kostnaderna för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och underhållsstødet till den del utbetalda underhållsstød inte kan indrivras av de underhållsskyldiga. Kommunerna finansierar barnavårdsstöden med undantag för stød som betalas utomlands och som finansieras av staten. Kommunerna finansierar också en del av arbetsmarknadsstöden. Från och med 2021 överfördes hälso- och sjukvården för högskolestuderande till allmänna fonden för social trygghet och kostnaderna för den finansieras med en hälsovårdsavgift för studerande (23 procent) och med en andel som staten betalar (77 procent).

En del av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier styrs till finansieringen av grunddagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa. Beloppet motsvarar i genomsnitt beloppet av avgifterna från arbetstagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa. Staten finansierade år 2021 förmåner och verksamhetskostnader med totalt 6 218 miljoner euro och kommunerna finansierade barnavårdsstödet och arbetsmarknadsstödet med totalt 819 miljoner euro. För finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa redovisades till fonden 239 miljoner euro i löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier.

Verksamhetskostnade

De totala verksamhetskostnaderna för 2021 var 582,6 miljoner euro exklusive aktieöverföringar på 9,7 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden ökade med 7,9 procent från året innan. Verksamhetskostnaderna uppgick 2021 till totalt 592,3 miljoner euro, vilket motsvarar 3,6 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Verksamhetskostnaderna (exkl. aktieöverföringarna till pensionsansvarsfonden) allokeras till förmånsfonderna enligt procentandelar. Folkpensionsfondens andel var 10,3 procent, sjukförsäkringsfondens andel 39,0 procent och allmänna fonden för social trygghets andel 50,7 procent.

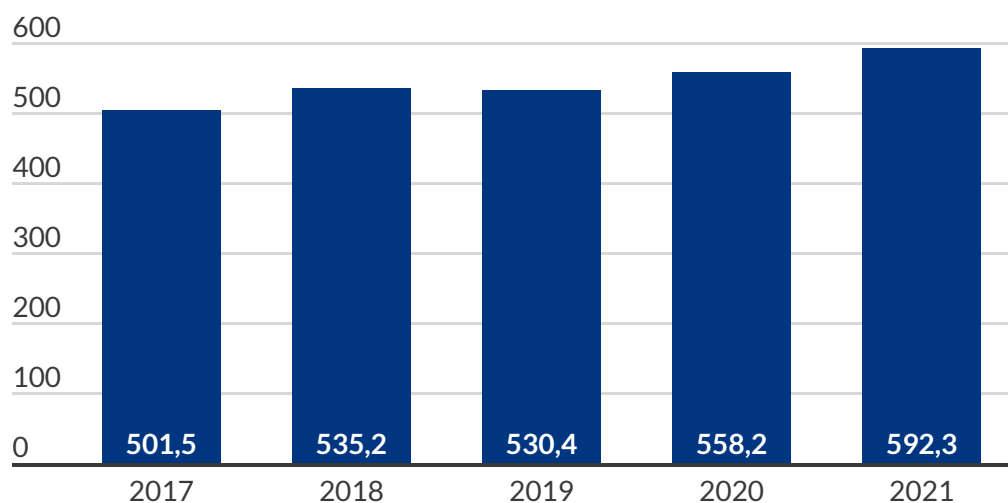
Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 313,5 miljoner euro. Lönebikostnaderna uppgick till totalt 96,8 miljoner euro, varav 9,7 miljoner euro var aktieöverföringar.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 125,3 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 42,6 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 14,4 miljoner euro. De intäkter som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 8,1 miljoner euro.

Beloppet för köpta tjänster uppgick till totalt 56,7 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 25,7 miljoner euro. Beloppet för övriga köpta tjänster uppgick till sammanlagt 31,0 miljoner euro.

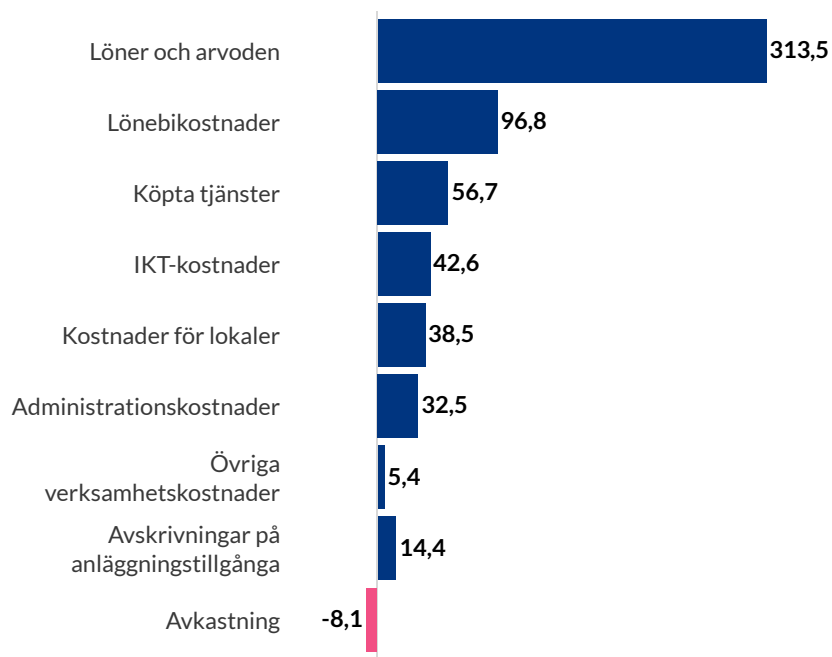
Staten ersätter FPA:s kostnader för den verksamhet som bedrivs vid den till FPA förlagda kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. År 2021 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,5 miljoner euro.

FPA:s verksamhetskostnader 2017–2021, miljoner euro*

*2021 års penningvärde

Fördelning av verksamhetskostnader 2021, miljoner euro

Servicefonden

Med hjälp av den servicefond som inrättats hos FPA sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppgifter som FPA ansvarar för i genomförandet och upprätthållandet av Kanta-tjänsterna. Dessa fastställs i lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Via social- och hälsovårdsministeriet finansierade staten 2021 kostnaderna för uppbyggnaden och utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Underhållet av tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader 2021 uppgick till 33,3 miljoner euro, varav investeringarna stod för 1,6 miljoner euro. Staten finansierade kostnaderna med 16,4 miljoner euro (SHM finansierade utvecklingen av och säkerställandet av kontinuiteten i Kanta-tjänsterna med 13,7 miljoner euro och THL finansierade covidintygen med 2,7 miljoner euro). Av kostnaderna finansierades 16,9 miljoner euro med försäljningsintäkterna av användaravgifter. Med intäkterna av kundavgifter insamlades också en andel på 0,66 miljoner euro av finansieringsbufferten på 4 miljoner euro och återbetalades till SHM. Lagändrings- och utvecklingsuppgifter inom Kanta-tjänsterna flyttades till 2022 på grund av coronarelaterade arbetsuppgifter.

År 2021 finansierades underhållskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för patientdataarkivet finansierades till 80 procent med den offentliga hälso- och sjukvårdens användaravgifter och till 20 procent med den privata hälso- och sjukvårdens användaravgifter.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda uppgick i slutet av året till 2 219,5 miljoner euro, varav de löpande pensionerna utgjorde 1 247,6 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under redovisningsåret med 105,8 miljoner euro. Av ökningen orsakades något mindre än hälften av det ökade pensionsansvaret för dem som redan pensionerats och dem som pensionerades under året. Resten av ökningen berodde på pensionsansvaret för dem som var i arbetslivet.

Under 2020–2024 minskas den maximiränta som används vid beräkningen av pensionsansvaret med 0,1 procentenheter årligen i enlighet med Finansinspektionens beräkningsgrunder. År 2021 minskade maximiräntan från 3,4 procent till 3,3 procent. Till följd av ändringen var det fulla pensionsansvaret 30,2 miljoner euro större än det skulle ha varit beräknat på den ränta som användes 2020.

Finansinspektionen ändrade sina föreskrifter om beräkningsgrunder för ansvarsskulden för tilläggs-pensionsanstalterna den 9 november 2021. Enligt de uppdaterade bestämmelserna ska kapitalvärdena av förmånshöjningar som enligt beslut kommer att beviljas året efter beräkningstidpunkten räknas med i ansvaret för löpande och framtida pensioner. På grund av den nya bestämmelsen beaktades indexhöjningarna vid två årsskiften (2020–2021, samt 2021–2022) till skillnad från det normala vid beräkningen av pensionsansvaret för 2021. Den extra indexhöjningen ökade det fulla pensionsansvaret med 45,1 miljoner euro.

Enligt lagen om ändring av Folkpensionsanstalten (745/2016) sjunker den andel av Folkpensionsanstaltens fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till år 2038. År 2021 täcktes 38,5 procent av det fulla pensionsansvaret. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2021 till totalt 854,5 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick till totalt cirka 2 096,0 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 1 241,5 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 67,0 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 9,7 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Dessutom betalade arbetstagarna in 25,7 miljoner euro i pensionsavgifter, varav 4,7 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 113,7 miljoner euro, vilket var en ökning på 2,1 procent från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Vid placeringen av FPA:s medel ska placeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas. Dessutom ska placeringarna vara tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten inom folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, den allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på placering av likvida medel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret för personalen som grundar sig på anställning hos FPA, och ur fonden betalas FPA:s personalpensioner. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar och med siktet inställt på att placeringarna vid behov kan omvandlas till kontanter. För den internationella spridningen av placeringarna har mål uppställts och ett tidsschema utarbetats.

Med tanke på ekonomin och marknaden var 2021 totalt sett ett år av stark återhämtning. Både penning- och finanspolitiken och det epidemiläge som underlättades genom ökande vaccinationstäckning fungerade som stödben i detta sammanhang. Under det första halvåret fortsatte den ekonomiska tillväxten att öka och företagens resultat förbättrades kraftigt från den nedgång som orsakades av pandemin. Tillväxtutsikterna dämpades under sommaren på grund av deltavarianten och utsikterna vad gäller epidemiläget påverkades i slutet av året av att omikronvarianten manifesterade sig. Den skärpta regleringen i Kina och oron för fastighetssektorn i landet blev också marknadsteman. Det förekom dock ingen större volatilitet på marknaden och de korrigerande åtgärderna under året förblev måttliga och kortvariga.

Inflationen ökade kraftigt under 2021 samtidigt som den bredde ut sig från smala produktionskedjor till råvaror och livsmedel samt till energimarknaden. I USA påverkade också den spända arbetsmarknaden lönenivåerna. Centralbankerna kommunicerade under lång tid om att inflationen blir tillfällig och avtar till följd av att problemen med produktionskedjor och logistik löser sig. Men inflationstakten och den utdragna situationen började skapa en utmaning för den historiskt sett oerhört stimulerande penningpolitikens fortlevnad. Slutligen tillkännagav USA:s centralbank en avveckling av programmet för köp av värdepapper, och höjningar började förberedas på räntemarknaden.

På aktiemarknaden var intäkterna exceptionellt höga 2021, med en avkastning på upp till 36,6 procent för amerikanska aktier och 25,9 procent för europeiska aktier. Även den inhemska aktiemarknaden klarade sig bra med en avkastning på 25,3 procent. På den framväxande marknaden förblev intäkterna svagare med en ökning på 5,2 procent.

För ränteplaceringarna var förra året svagt i och med räntestegringen. Förlusten för statslån i eu-roområdet var 3,5 procent (alla kreditkategorier) och för företagslån med god kreditvärdighet -1,0 procent. Företagslån med sämre kreditvärdighet nådde en positiv avkastning på 2,8 % i och med att kreditriskmarginalerna minskade.

Marknadsvärdet på Folkpensionsfondens börsnoterade aktier steg med 4,4 procent 2021 (föregående år 17,3 procent).

Pensionsansvarsfondens avkastning var 7,6 procent (17,9 procent året innan). Företagsriskkoncentrationerna påverkade resultatet för 2021, även om portföljen på längre sikt tack vare sin stora aktievikt har gett bra resultat.

FPA:s utdelningsintäkter 2021 ökade måttligt till 33,2 miljoner euro (32,5 miljoner euro året innan).

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för de likvida medlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 1 164,9 miljoner euro (året innan 977,9 miljoner euro). Medelräntan på kassamedlen var -0,08 procent (-0,03 procent året innan).

År 2022 har börjat i turbulenta tecken. Omikrons effekter på den ekonomiska tillväxten, den höga inflationen och den förväntade åtstramningen av centralbankspolitiken låg i centrum tills Ryssland invaderade Ukraina. I placeringsverksamheten har vi i början av året strävat efter att trygga Pensionsansvarsfondens likviditet samt sett till att risktäckningsförmågan är i linje med risknivån.

Framtidsutsikter för finansieringen

I regeringsprogrammet och planen för den offentliga ekonomin söktes för planeringsperioden en balans mellan de offentliga finanserna och ett sjunkande skuldförhållande under normala ekonomiska utvecklingsförhållanden. För att uppnå dessa mål var det särskilt viktigt att öka sysselsättningsgraden. Den ekonomiska situationen har försämrats på grund av coronavirusepidemin och målen för planeringsperioden har därför varit föremål för nya överväganden. Staten har varit tvungen att ta huvudansvaret för den ekonomiska skötseln av coronavirusepidemin. Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna, de sysselsättningsfrämjande åtgärderna samt åtgärderna till stöd för den ekonomiska tillväxten och främjande av digitaliseringen syftar under de kommande åren till betydande kostnadsbesparingar samt till att förbättra de offentliga finansernas produktivitet.

De nödvändiga åtgärderna för att få bukt med coronavirusepidemin och för att stödja företag och hushåll har lett till en kraftig ökning av de offentliga utgifterna. Det är ännu inte möjligt att bedöma när ekonomin vänder i en balansstärkande riktning.

Man uppskattar att den ekonomiska tillväxten under de närmaste åren inte är tillräcklig för att återställa de offentliga finanserna och att de offentliga finanserna fortsätter att uppvisa ett underskott. I takt med

att befolkningen blir äldre minskar den arbetsföra befolkningen och den ekonomiska tillväxten väntas minska samtidigt som behovet av åldersrelaterade förmåner ökar.

Vid sidan av coronavirusepidemin försvåras bedömningen av framtidsutsikterna av osäkerheten kring utvecklingen av den allmänna ekonomiska situationen, inflationen och geopolitiken. Inflationen som varit låg i många år ökade kraftigt i världen och även i Finland i slutet av 2021. Inflationen påskyndades särskilt av att energipriserna steg och servicepriserna återhämtade sig samt av faktorer som beror på smala produktionskedjor. En längre inflation och en kostnadsspiral som skulle leda till en snabb åtstramning av penningpolitiken anses för närvarande inte vara sannolik i Europa. Inflationen väntas börja avta redan under andra halvåret 2022. Men om priserna fortsätter att stiga kraftigt kan Europeiska centralbanken skärpa penningpolitiken, till exempel genom att höja räntorna.

Medan FPA:s årsredovisning och verksamhetsberättelse utarbetades realiserades geopolitiska osäkerheter när Ryssland invaderade Ukraina. EU:s sanktioner med anledning av invasionen och eventuella motsanktioner från Ryssland påverkar i stor utsträckning samhällets olika funktioner. Vid FPA inverkar situationen åtminstone på utbetalningen av förmåner. Dessutom påverkas FPA:s verksamhet av möjligheten för flyktingar från Ukraina att få tillgång till den sociala tryggheten.

Framtidsutsikterna för FPA:s finansiering påverkas inte bara av de ovan nämnda faktorerna av konjunkturkaraktär, av överföringen av uppgifter inom social- och hälsovården till välfärdsområdena samt av demografiska förändringar utan också av genomförandet av riktlinjerna i landets regeringsprogram.

Den förändrade ekonomiska situationen utmanar FPA:s finansiering

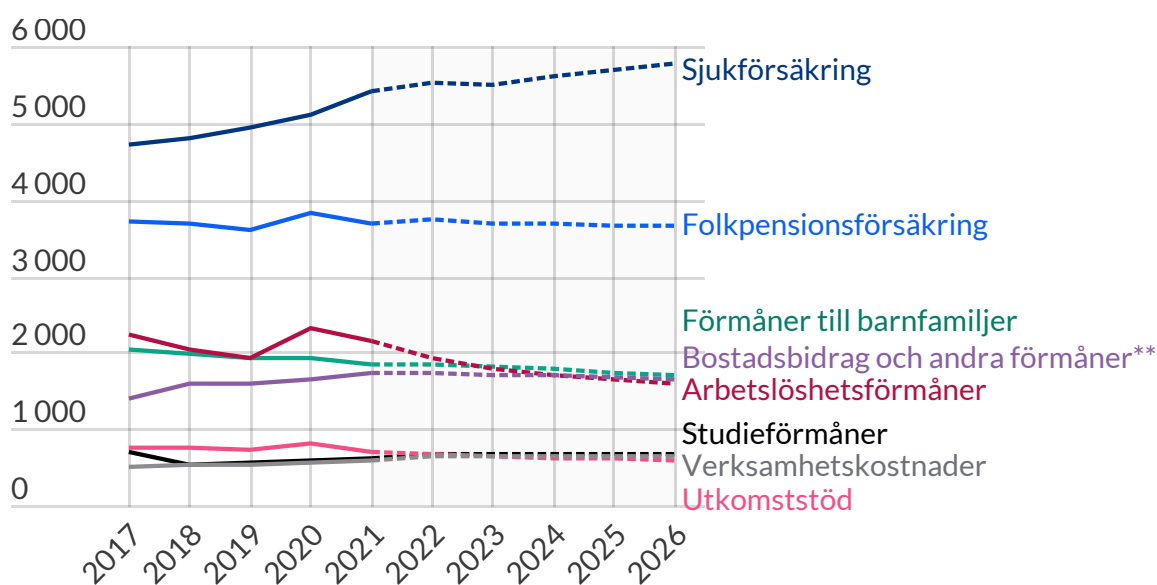
Coronavirusepidemin kommer ännu under de närmaste åren att påverka FPA:s förmåner och finansieringen av dem. En del av dem som insjuknar och placeras i karantän får förmåner från FPA. Coronavirustester och coronavaccineringar som tillfälligt omfattas av sjukvårdsförsäkringen har kunnat genomföras och finansieras flexibelt via sjukvårdsförsäkringen. Ökningen av antalet arbetslösa och permitterade till följd av coronapandemin har ökat behovet av FPA:s grundtrygghetsförmåner.

Åren 2022–2026 påverkas utgiftsutvecklingen av antaganden om arbetslöshetsutvecklingen och befolkningsutvecklingen. I de ekonomiska antagandena beräknas arbetslösheten minska något från den nuvarande nivån fram till 2025. Födelsehalten förväntas ligga kvar på nuvarande nivå under hela ramperioden. Enligt prognoserna försämras försörjningskvoten ytterligare under de kommande årtiondena när antalet äldre ökar och befolkningen i arbetsför ålder minskar. Ökningen av den äldre befolkningen ökar de totala pensionsutgifterna. FPA:s pensionsutgifter minskar ytterligare, medan arbetspensionsutgifterna ökar.

Enligt prognosen i november 2021 är utsikterna för FPA:s finansiering stabila i fråga om förmånsutgifterna. Från 2021 till 2022 förblir FPA:s kostnader reellt oförändrade. Från 2022 till 2026 beräknas kostnaderna minska något.

Den plötsliga ökningen av kostnaderna för grundtrygghetsförmånerna höjde statens finansieringsandel av förmånerna och verksamhetskostnaderna 2020–2021. År 2021 var den lönesumma som löntagarna tjänade något större än beräknat. Detta ökade FPA:s intäkter av sjukförsäkringsavgifter. Sjukförsäkringsavgifterna sänktes i början av 2022, men de beräknas öka något 2023–2026.

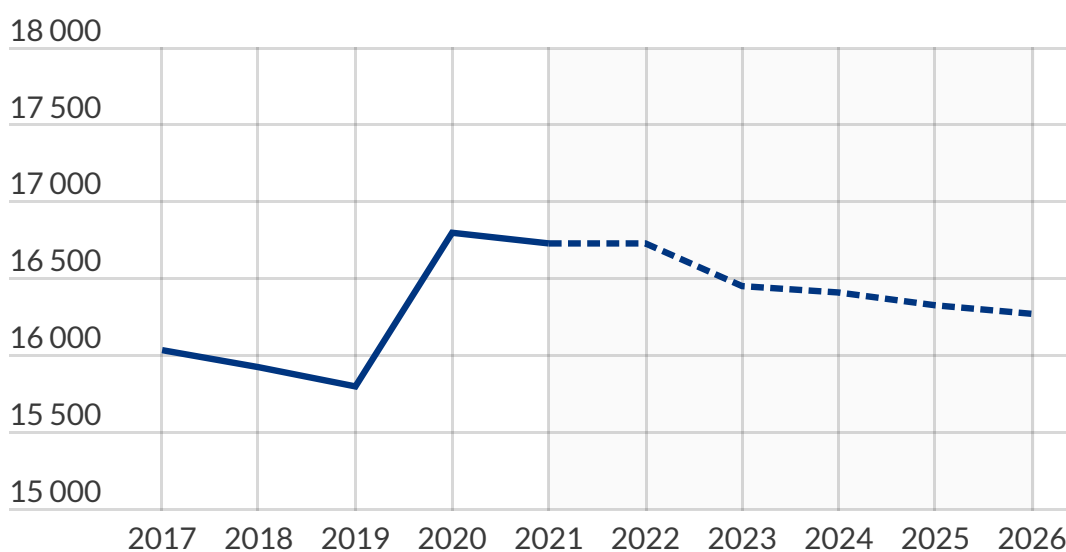
FPA:s kostnader efter förmånsslag 2017–2026, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

**Inkluderar militärunderstöd, tolktjänster för personer med funktionsnedsättning, frontveteraners rehabiliteringsresor, brådskande socialvård för papperslösa samt SHVS-ersättningar.

FPA:s kostnader totalt 2017–2026, miljoner euro*

*2021 års penningvärde.

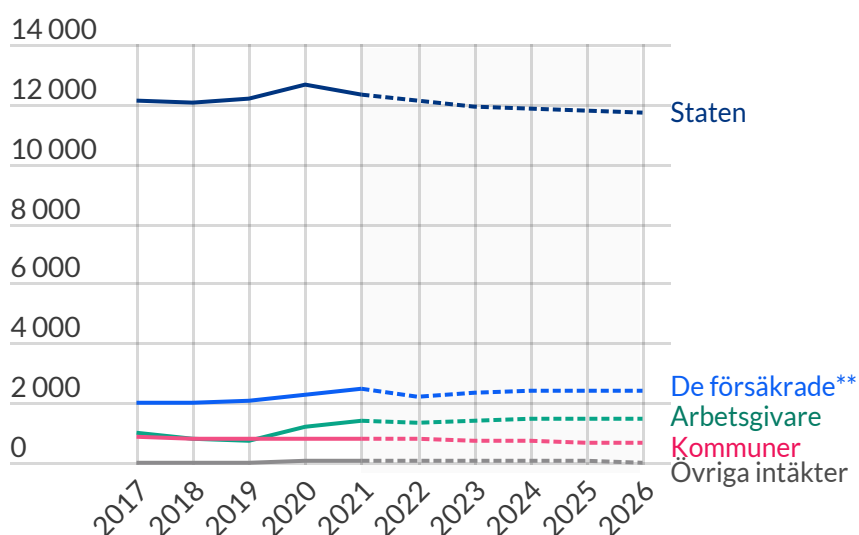
Staten finansierar cirka 74 procent av kostnaderna 2022. De försäkrade betalar 13 procent av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremierna). Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täcker 8 procent av FPA:s utgifter. Kommunerna står för fem procent, och dessa medel allokeras till barnavårdsstödet och utkomstskyddet för arbetslösa. Statens andel av finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen är cirka 14 procent av kostnaderna för försäkringen. Resten finansieras med försäkringsavgifter och försäkringspremier: 52 procent av kostnaderna finansieras av arbetsgivarna och 48 procent av de försäkrade. Inom sjukvårdsförsäkringen är finansieringsandelarna 67 procent från staten och 33 procent från de försäkrades premier. Statens andel beräknas uppgå till cirka 73–72 procent 2023–2026.

Den parlamentariska arbetsgruppen för flerkansalfinansiering föreslog inga större ändringar av sjukvårdsersättningarna. Ersättningarna från sjukvårdsförsäkringen är dock fortfarande beroende av de sparbehov som regeringen har fastställt.

Förslag för att nå ett tydligare system för social trygghet har bland annat varit att harmonisera grundtrygghetsförmånerna, införa en basinkomst och en aktiverande social trygghet. Ju mer man kan slå samman de nuvarande förmånerna och förenkla författningarna, desto enklare blir det också att finansiera förmånerna. När reformen av den sociala tryggheten genomförs kan den påverka finansieringen av FPA:s förmåner.

På 2020-talet ökas FPA:s verksamhetskostnader av att förmånssystemen, e-tjänsterna och datasäkerheten förnyas. Under de kommande åren kommer FPA:s verksamhetskostnaders andel av de totala kostnaderna att öka, särskilt på grund av utvecklingsinvesteringarna. FPA:s program för förnyande av förmånsplattformen är en omfattande reform. I den föränderliga verksamhetsmiljön förväntas FPA tillhandahålla ett allt snabbare och mer heltäckande tjänsteutbud. Detta är nödvändigt för att FPA:s förmånshandläggning samt servicenivån och serviceförmågan i kundservicen ska kunna tryggas även under 2030-talet.

FPA:s intäkter 2017–2026, miljoner €*

*2021 års penningvärde.

**Inkluderar löntagarnas och företagarnas dagpenningsskatt, företagarnas tilläggsfinansieringsandel, sjukvårdsskatt, den arbetslöshetsförsäkringspremie som Sysselsättningsfonden betalat till FPA och från och med 2021 intäkterna av studerandenas hälsovårdsavgift.

Organ och delegationer 2021

Förvaltningsorgan

Fullmäktigeledamöterna

Slunga-Poutsalo Riikka, riksdagsledamot, ordförande (suppleant: Kotiaho Jouni, riksdagsledamot)
Nurminen Ilmari, riksdagsledamot (suppleant: Berg Kim, riksdagsledamot)
Elomaa Ritva, riksdagsledamot (suppleant: Lundén Mikko, riksdagsledamot)
Forsgrén Bella, riksdagsledamot (suppleant: Virta Sofia, riksdagsledamot)
Häkkänen Antti, riksdagsledamot (suppleant: Ikonen Anna-Kaisa, riksdagsledamot till 10.9,
Kaleva Atte, riksdagsledamot från 14.9)
Kontula Anna, riksdagsledamot (suppleant: Hänninen Katja, riksdagsledamot)
Lohi Markus, riksdagsledamot (suppleant: Aittakumpu Pekka, riksdagsledamot)
Mattila Hanna-Leena, riksdagsledamot (suppleant: Honkonen Petri, riksdagsledamot)
Mäkynen Matias, riksdagsledamot (suppleant: Eloranta Eeva-Johanna, riksdagsledamot)
Niikko Mika, riksdagsledamot (suppleant: Juuso Kaisa, riksdagsledamot)
Salonen Kristiina, riksdagsledamot (suppleant: Werning Paula, riksdagsledamot)
Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (suppleant: Koulumies Terhi, riksdagsledamot)

Revisorer

Helkiö Mikko, revisionsråd, OFR, GR, ordförande (suppleant: Ala-aho Virpi, stadsrevisor, OFR)
Kiljunen Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande (suppleant: Väätäinen Tuula, riksdagsledamot)
Järvinen Heli, riksdagsledamot (suppleant: Suoniemi Tero, politisk sakkunnig)
Kurvinen Antti, riksdagsledamot till 22.6, Huttunen Hanna, riksdagsledamot från 23.6 (suppleant:
Kinnunen Mikko, riksdagsledamot)
Laiho Mia, riksdagsledamot (suppleant: Vartiainen Juhana, riksdagsledamot)
Lindén Aki, riksdagsledamot (suppleant: Eskelinen Seppo, riksdagsledamot)
Niemi Veijo, riksdagsledamot (suppleant: Juvonen Arja, riksdagsledamot) Tuomela Ulla-Maija, CGR,
OFR (suppleant: Lehto Ari, CGR, OFR)

Styrelsen

Kiukas Vertti, generalsekreterare, styrelseordförande

Nieminen Mira, kriminalkommissarie, vice ordförande

Backman Heli, överdirektör till 28.2

Brax Tuija, generalsekreterare Lehtinen Leila, direktör

Niemi Veli-Mikko, överdirektör från 1.3

Rehula Juha, socionom

Siekinen Saana direktör

Sipilä Timo, direktör

Särkelä Riitta, generalsekreterare

Toivola Tommi, direktör från 1.7

Sarlin Tuija, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer

Antila Outi, generaldirektör

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör

Nissilä Nina, direktör

Ledande tjänstemän

Resultatenheternas direktörer:

Taponen Petteri (resultatenheten för kundrelationstjänster) till 31.8

Jussila Antti (resultatenheten för närservice till kunder) från 1.9

Taponen Petteri (resultatenheten för förmånstjänster) till 31.8

Hänninen Sari (resultatenheten för riksomfattande kundrelationstjänster) från 1.9

Melanen Jukka (resultatenheten för IT-tjänster)

Lindgren Marina (resultatenheten för informationstjänster)

Linkova Nina (resultatenheten för gemensamma tjänster)

Internrevisionschef:

Manninen Eeva

Direktör för enheten för ledningsstöd:

Korhola Heli

Direktör för kommunikationsenheten:

Marjamäki Pipsa Lotta 1.1–31.1 och från 1.9, Korhonen Ville 1.2–31.8

Ledande överläkare:

Leinonen Janne

Delegationer och forum

FPA:s delegationshelhet omfattar tre lagstadgade delegationer samt interaktiva forum som FPA själv tillsatt.

Delegationernas uppgifter regleras i lag. Forumen fungerar som intressentgruppsorgan och sakkunniga organ i utvecklingsarbete som gäller innehåll och strategi inom olika teman.

Medlemmarna i delegationerna och forumen representerar myndigheter, sammanslutningar och intresseorganisationer. Också FPA:s sakkunniga deltar i verksamheten.

FPA:s delegation

Antila Outi, generaldirektör, delegationens ordförande

Korhola Heli, strategidirektör, delegationens vice ordförande

Lundqvist Anna-Stiina, ansvarig specialist, intressentgruppsarbete och ansvarsfullhet, sekreterare

Auvinen Erkki, arbetslivsexpert 1.3–30.9

Grekin Satu, verksamhetsledare

Heikura Markku, generaldirektör

Hämäläinen Ulla, finansråd

Konola Kirsi, verkställande direktör från 1.12

Köli Pekka, vice ordförande

Laitinen Jaana, ledande sakkunnig

Lehtonen Seija, specialsakkunnig

Maijala Riitta, överdirektör

Makkula Janne, arbetsmarknadsdirektör

Markkula-Kivisilta Hanna, generalsekreterare

Mikkola Hennamari, chef för forskningsenheten

Myllärinen Tarja, direktör

Norrback Ole, ordförande

Nummelin Ida, social- och hälsopolitisk sakkunnig från 1.10

Ojala Katri, ledande sakkunnig

Pohjonen Petri, generaldirektör till 30.11

Siika-aho Liisa, direktör

Sillanpää Jani, socialpolitisk sakkunnig till 31.1

Tervahauta Markku, generaldirektör

Tolonen Ilpo, verkställande direktör

Tuomisto Sakari, socialpolitisk sakkunnig från 1.2

Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig till 28.2

Viskari Janne, generaldirektör

Sjukförsäkringsdelegationen

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, direktör, delegationens ordförande

Jääskeläinen, direktör för kompetenscenter, delegationens vice ordförande

Ismo Hiljanen, planeringsspecialist, delegationens sekreterare

Jaska Siikavirta, direktör

Pasi Pohjola, avdelningschef

Liisa Siika-aho, direktör

Eva Ojala, konsultativ tjänsteman

Lauri Vuorenkoski, hälsopolitisk sakkunnig

Henna Virtomaa, verksamhetsledare

Auli Rytivaara, sakkunnigläkare

Eveliina Vigelius, sakkunnig

Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig

Kari Haring, sakkunnigläkare till 28.1.2021

Riitta Työläjärvi, sakkunnigläkare från 28.1.2021

Riitta Työläjärvi, sakkunnigläkare till 28.1.2021

Samppa Koskela, jurist från 28.1.2021

Katri Ojala, ledande sakkunnig

Tarja Filatov, riksdagsledamot

Sanna Antikainen, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Janne Leinonen, specialistläkare i neurologi, delegationens ordförande

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, delegationens vice ordförande

Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare

Medlemmar:

Ilona Autti-Rämö, generalsekreterare

Markus Henriksson, överdirektör

Eero Hirvensalo, överläkare Erika Jääskeläinen, docent

Satu Lahti, professor

Eija Lönnroos, professor

Mika Mäkelä, ansvarig överläkare

Eva Helaskoski, specialistläkare i företagshälsovård

Heikki Pärnänen, direktör

Henna Virtomaa, verksamhetsledare

Timo Strandberg, professor

Markku Sumanen, professor

Pekka Ylöstalo, professor

Sakkunniga:

Sari Atula, docent

Oskari Heikinheimo, professor

Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare

Risto Huupponen, professor

Hanna-Mari Jauhonen, forskningsläkare

Asko Järvinen, avdelningsöverläkare

Helena Kastarinen, överläkare

Karoliina Koskenvuo, chef för forskningsteam

Tanja Laukkala, docent

Heikki Lukkarinen, branschdirektör

Jukka Meurman, professor

Raija Sipilä, redaktionschef

Tero Soukka, direktör för ansvarsområde

Liisa Suominen, professor

Kirsi Vainiemi, ansvarig överläkare

Läkemedelssektionen

Miia Turpeinen, docent, sektionens ordförande

Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare, sektionens sekreterare

Risto Huupponen, professor

Hanna-Mari Jauhonen, forskningsläkare

Asko Järvinen, avdelningsöverläkare Helena Kastarinen, överläkare

Jarmo Salo, specialisläkare i pediatrik

Eija Lönnroos, professor

Anne Rönneberg, planerare

Leinonen Janne, ledande överläkare

Odontologiska sektionen

Pekka Ylöstalo, professor, sektionens ordförande

Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare

Satu Lahti, professor

Jukka Meurman, professor

Henna Virtomaa, verksamhetsledare

Tero Soukka, direktör för ansvarsområde

Liisa Suominen, professor

Forumet för studerandehälsovård

Reija Jääskeläinen, kompetenscenterchef, forumets ordförande

Mari Stenberg, specialplanerare, forumets sekreterare

Katariina Poskiparta, verkställande direktör (suppleant Päivi Metsäniemi, chefsöverläkare)

Annika Stadius, studiechef

Päivi Laakkonen, studentkurator

Pirkko Vartiainen, professor

Saara Maalismaa, chef för studentservicen Malla Parkkonen, sakkunnig

Petra Pieskä, socialpolitisk sakkunnig (suppleant Sakari Tuomisto, socialpolitisk sakkunnig)

Ninni Kuparinen, styrelsemedlem (suppleant Miisa Tervalta, styrelsemedlem)

Johanna Jahnukainen, utvecklingschef

Piia Kuusisto, gruppchef

Emmi Lehtonen, teamchef

Forumet för företagshälsovård

Reija Jääskeläinen, kompetenscenterchef, forumets ordförande

Kirsi Airinen, ryhmäpäällikkö, gruppchef, forumets vice ordförande
Nina Jaakkola, planeringsspecialist, forumets sekreterare
Anu Tuovinen, ledande sakkunnig
    Miia Kannisto, ledande sakkunnig
Auli Rytivaara, sakkunnigläkaren
    Antti Tanskanen, sakkunnig
Anna Kukka, sakkunnig, arbetslivsutveckling
Marja Tallavaara, sakkunnig
    Kari Aikio, regionchef
Kristiina Mukala, medicinalråd
Työläjärvi, Riitta, sakkunnigläkare
    Anne Mironen, expert i arbetsmiljö- och jämställdhetsfrågor
Merja Blomqvist, arbetsfysioterapeut
    Hanna Nummila, arbetsfysioterapeut
Heli Hannonen, företagspsykolog
    Sanna Selinheimo, företagspsykolog
Pilvi Österman, ordförande –
    Marja Alanne, ledande företagshälsovårdare
Johanna Larkio, ledande företagsläkare
    Anniina Anttila, ansvarig företagsläkare
Harri Hellsten, chef för arbetsmarknadsärenden
    Albert Mäkelä, sakkunnig
Ida Nummelin, social- och hälsovårdspolitisk expert från 3.9.2021, Erkki Auvinen 21.4–2.9.2021
    Kaija Ojanperä, arbetslivssakkunnig
Liisamari Krüger, överläkare
Eva Helaskoski, direktör
    Satu Soini, överläkare
Timo Hujanen, planeringsspecialist
Paula Melart, sakkunnigläkare

Pensionsforumet

Heli Hänninen, kompetenscenterchef, forumets ordförande från 1.9.2021
Mia Helle, enhetschef, forumets ordförande till 31.8.2021
Marja-Leena Seppälä, planeringsspecialist, forumets vice ordförande till 31.8.2021
Heidi Heikura, ansvarig planerare, forumets vice ordförande från 1.9.2021
Raija-Liisa Foudila, ansvarig planerare, forumets sekreterare

Hanna Tossavainen, konsultativ tjänsteman
Outi Luoma-Aho, budgetråd
Marjukka Hietaniemi, utvecklingschef
    Minka Hauta-aho, jurist
Sinikka Näätäsaari, chef för pensionspolitik
    Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig
Samppa Koskela, jurist
    Riitta Työläjärvi, social- och hälsopolitisk sakkunnig, till 30.9.2021
    Ida Nummelin, social- och hälsopolitisk sakkunnig, från 1.10.2021
Katri Ojala, ledande sakkunnig
    Anu Tuovinen, ledande sakkunnig
Marja Tallavaara, sakkunnig
Timo Sipilä, direktör
Antti Tanskanen, sakkunnig
    Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig
Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden
    Albert Mäkelä, sakkunnig
Matti Niiranen, verksamhetsledare till 31.8.2021
Maarit Kuikka, verksamhetsledare från 1.9.2021
    Anssi Kemppi, verksamhetsledare
Timo Kokko, verksamhetsledare
    Jan Koskimies, verksamhetsledare
Seija Lehtonen, specialsakkunnig till 31.10.2021
Janne Pelkonen, chef för samhällspåverkan från 1.11.2021
Jenni Blomgren, planeringsspecialist

Forumet för klientarbetet inom rehabiliteringen

Mikko Toivanen, kompetenscenterchef, forumets ordförande
Riikka Peltonen, planeringsspecialist, forumets vice ordförande och sekreterare
Seija Sukula, specialsakkunnig
    Anne Kanto-Ronkanen, specialsakkunnig
Patrik Tötterman, specialsakkunnig
    Päivi Haavisto-Vuori, konsultativ tjänsteman
Kaisa Rätty, undervisningsråd / Mia Vartiainen, undervisningsråd
    Jouni Järvinen, undervisningsråd
Ellen Vogt, specialsakkunnig
    Tuula Kock, sakkunnigläkare

Päivi Pollari, planerare
Arja Alamehtä, planerare
Mauri Kallinen, rehabiliteringsöverläkare
Aki Vainionpää, rehabiliteringsöverläkare
Jaana Ylitalo, ordförande
Anne Höglund, styrelsemedlem
Martti Poteri, servicechef
Sirku Reponen, projektchef
Virpi Siiskonen, styrelsemedlem i handikappforum
Riitta Saksanen, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Marko Jääskeläinen, företagare
Jukka Sariola, ordförande
Pia Hytönen, verksamhetsledare
Jaana Hirvonen, utvecklingsdirektör
Susanna Rynänen, rehabiliteringsplanerare
Leinonen Janne, ledande överläkare
Jan Löfstedt, ansvarig sakkunnigläkare

Forumet för samarbetspartner inom rehabiliteringen

Mikko Toivanen, kompetenscenterchef, forumets ordförande
Tuula Ahlgren, chef för gruppen för rehabiliteringstjänster vid kompetenscentret, forumets vice ordförande och sekreterare
Seija Sukula, specialsakkunnig
Anne Kanto-Ronkanen, specialsakkunnig
Patrik Tötterman, specialsakkunnig
Päivi Haavisto-Vuori, konsultativ tjänsteman
Representanten saknas, STEA
Heidi Pursiainen, uppföljningsansvarig
Ellen Vogt, specialsakkunnig
Tuula Kock, sakkunnigläkare
Riitta Työläjärvä, sakkunnigläkare
Ilkka Kaukoranta, chefsekonom
Auli Rytivaara, sakkunnigläkare
Juhani Ruutiainen, professor
Representanten saknas, MTK
Maire Lumiaho, jurist,
Representanten saknas, STTK

Samppa Koskela, jurist
Mika Pekkonen, medicinsk direktör
Jarno Talvitie, sakkunnig
Päivi Opari, specialsakkunnig
Soile Kuitunen, verkställande direktör
Janne Pelkonen, specialsakkunnig
Representanten saknas, Företagarna i Finland
Albert Mäkelä, sakkunnig
Mauri Kallinen, rehabiliteringsöverläkare
Aki Vainionpää, rehabiliteringsöverläkare
Tina Mäkinen, ordförande
Hanna-Maija Kause, ledande sakkunnig till 4.3.2021
Katri Ojala, ledande sakkunnig från 5.3.2021
Outi Töytäri, rehabiliteringssakkunnig
Marja Lampainen, fysioterapeut
Leinonen Janne, ledande överläkare
Jan Löfsted, ansvarig sakkunnigläkare
Representanten saknas, FPA
Riitta Seppänen-Järvelä, forskningschef

Forumet för utkomstskyddsärenden

Pasi Pajula, chef för kompetenscentret för utkomstskyddsärenden, forumets ordförande
Filippa Nikkinen gruppchef, forumets vice ordförande
Teija Hautera planeringsspecialist, forumets sekreterare
Marjaana Maisonlahti, regeringsråd
Kirsi Päivänsalo, konsultativ tjänsteman
Timo Meling, äldre regeringssekreterare
Eeva Vartio, regeringssekreterare
Marko Aarnio, byråchef
Satu Luojola, jurist
Aki Villman, verksamhetsledare
Outi Mäki, styrelseordförande
Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig
Mikko Räsänen, sakkunnig
Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden
Albert Mäkelä, sakkunnig
Pirjo Väänänen, socialpolitisk chef
Alli Tiensuu, arbetskraftspolitisk sakkunnig

Samppa Koskela, jurist
    Patrizio Lainà, chefsekonom
Heikki Taulu, ekonom
    Katri Ojala, ledande sakkunnig
Maria Kauppinen
    Elina Pajula, innehållsansvarig
Marko Mäki-Hakola, näringsdirektör
    Marja Tallavaara, sakkunnig
Filippa Nikkinen, gruppchef

Forumet för utkomststöd

Pasi Pajula, chef för kompetenscentret för utkomstskyddsärenden, forumets ordförande
Mira Halme, planeringsspecialist, forumets sekreterare
Mikko Friipyöli, specialsakkunnig
Representanten saknas
    Arto Salmela, konsultativ tjänsteman
Jarmo Lindén, direktör
    Kimmo Huovinen, biträdande direktör
Marie Reijo, specialforskare
    Mira Kajantie, överaktuarie
Minna Kivipelto, forskningschef
    Jussi Tervola, forskningschef
Anne Qvist, chef för socialt arbete med vuxna
    Leena Luhtasela, chef för tjänster för unga och socialt arbete med vuxna
Anne Savolainen, bostadschef
Kaisa Palomäki, sakkunnig
Minna Ryhänen, servicechef
    Assi Sihvonen, chef för socialarbetet
Terhikki Ahonen, ledande socialarbetare
    Taru Herranen, servicechef
Kaisu Kammonen, specialsakkunnig
    Henna Kuitunen, utvecklingskoordinator
Petri Liski, fastighetsutvecklingschef
    Jyrki Lappi, markanvändningsdirektör
Elina Wiljanen, socialarbetare
    Minna Virta, direktör

Mikko Autio, sakkunnig i bostadsfrågor

Jukka Kokkinen, chef för bostadsväsendet

Kaisa Kohvakka, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna och rehabiliterande tjänster

Laura Vänttinen, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna
och rehabiliterande tjänster

Sanna Räsänen, ledande socialarbetare

Tanja Bäck, ledande socialarbetare

Katri Hiltunen, direktör för bostadsväsendet

Helene Vanninen, koordinator för bostadsärenden

Sanna Matikainen, ledande socialarbetare

Kati Saarela, resultatenhetschef

Ellen Vogt, specialsakkunnig

Annika Korpela, jurist Laura Hassi, sakkunnig

Susanna Rahkonen, konsultativ tjänsteman

Ritva Liukonen, specialsakkunnig

Rita Lääkkölä, planeringsspecialist

Sami Tuori, planeringsspecialist

Signe Jauhiainen, forskningschef

Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för 2021 och 2020, 1 000 euro

Folkpensionsanstaltens resultaträkning

Folkpensionsanstaltens intäkter		
Förmånsfondernas intäkter	2021	2020
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 703 050	-3 747 414
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 703 050	-3 747 414
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 662 861	-2 259 835
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-324 769	-295 991
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 987 630	-2 555 827
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-972 790	-925 670
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 765 808	-1 630 940
Erhållna EU-ersättningar	-39 875	-48 119
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-38 040	-32 870
Regressbetalningar	-224	-255
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 816 737	-2 637 854
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-5 804 367	-5 193 681
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 864 660	-6 129 471
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-818 732	-785 920
Ålands andel av AFST:s förmåner	-12 082	-12 086
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-239 000	-207 300
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-125	-64
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 934 598	-7 134 841
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-9 064	-6 378
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	1 932	787
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-11 813	-864
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	-75 762	0
Förmånsfondernas intäkter totalt	-16 536 723	-16 082 390
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-447 878	-417 801
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-17 381	-15 018
Försäljningsintäkter	-16 871	-17 541
Finansiella intäkter och kostnader	21	7
Servicefondens intäkter totalt	-34 231	-32 551
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-66 961	-55 041
Intäkter av tillgångar	-113 317	-65 260
Övriga intäkter och kostnader	-462	-400
De anställdas pensionsavgifter	-25 468	-24 154
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-11 791	-11 023
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 323	-3 764
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-221 323	-159 642
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-17 240 155	-16 692 385

Folkpensionsanstaltens kostnader

	2021	2020
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 691 998	3 744 466
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 727 328	2 496 132
Sjukvårdsförsäkring	2 698 316	2 510 183
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	2 155 514	2 265 584
Förmåner för barnfamiljer	1 832 841	1 884 132
Studieförmåner	607 181	578 044
Bostadsbidrag	1 590 777	1 566 522
Utkomststöd	686 411	734 073
Övriga förmåner	61 874	106 486
Förmånskostnader totalt	16 052 240	15 885 621
kostnader för ordnade av studerandehälsovård (OTH)	75 762	0
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	75 762	0
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Förmånsfondernas verksamhetsintäkter	-8 050	-7 364
Personalkostnader		
Löner och arvoden	313 443	302 051
Lönebikostnader	96 828	79 807
Personalkostnader totalt	410 271	381 858
Övriga verksamhetskostnader	133 387	115 610
Köptjänster	56 653	56 074
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	592 262	546 177
Förmånsfondernas kostnader totalt	16 720 264	16 431 798
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-4 670	13 975
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	17 657	15 083
IT-driftskostnader	10 346	8 721
Övriga kostnader	3 660	2 691
Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 205	2 881
Servicefondens kostnader totalt	36 868	29 375
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	113 694	111 309
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	9 253	8 798
Övriga kostnader	-2	31
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	19 302	7 515
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	142 248	127 652
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	16 894 710	16 602 801
Folkpensionsanstaltens överskott +/-underskott -	345 445	89 584

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	2021	2020
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	4 432	6 346
Servicefondens dataprogram	1 909	2 540
Immateriella tillgångar totalt	6 341	8 885
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	72 174	72 505
Förmånsfondernas totalrenoveringar	43 523	40 098
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	10 731	9 487
Servicefondens maskiner och inventarier	3 914	6 862
Förmånsfondernas fastighetsförskott	1 655	4 078
Materiella tillgångar totalt	131 998	133 030
Investeringar i projekt med separat finansiering	431	0
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	41 288	37 107
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	41 288	37 107
Förmånsfondernas räntefonder	40 612	40 430
Pensionsansvarsfondens räntefonder	354 845	280 322
Förmånsfondernas aktier och andelar	27 121	35 235
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 663 365	1 576 959
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	46 308	31 806
Övriga placeringar totalt	2 132 251	1 964 752
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	2 173 539	2 001 859
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	2 312 309	2 143 774
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 495	68 492
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	3 198	2 936
Långfristiga fordringar totalt	3 198	2 936
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonder	8 207	14 148
Förmånsfondernas kundfordringar	2 026	3 466
Servicefondens kundfordringar	751	452
Förmånsfondernas resultatregleringar	8 772	25 792
Servicefondens resultatregleringar	4 877	3 758
Förmånsfondernas övriga fordringar	7 896	7 856
Servicefondens övriga fordringar	0	221
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	14 332	14 029
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	345 488	394 838
Kortfristiga fordringar totalt	392 349	464 562

	2021	2020
Finansiella värdepapper	2021	2020
Pensionsansvarsfondens värdepapper	270	170
Finansiella värdepapper totalt	270	170
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 323 793	1 252 343
Servicefondens kassa och bank	17 146	15 472
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	16 835	61 571
Kassa och bank totalt	1 357 774	1 329 385
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 753 592	1 797 053
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	4 134 395	4 009 319
Folkpensionsanstaltens passiva	2021	2020
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-55 266	-53 203
Förändring i fonden	-9 786	-2 063
Folkpensionsfonden totalt	-65 052	-55 266
Räkenskapsperiodens resultat	9 786	2 063
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-491 395	-439 040
Förändring i fonden	-259 221	-52 355
Sjukförsäkringsfonden totalt	-750 616	-491 395
Räkenskapsperiodens resultat	259 221	52 355
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Förmånsfonderna totalt	-547 115	-492 697
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-6 042	-2 867
Förändring i fonden	2 637	-3 176
Servicefonden totalt	-3 405	-6 042
Räkenskapsperiodens resultat	-2 637	3 176
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-835 189	-827 674
Förändring i fonden	-19 302	-7 515
Pensionsansvarsfonden totalt	-854 491	-835 189
Räkenskapsperiodens resultat	79 075	31 990
Fonderna totalt	-1 328 573	-1 298 763
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-108 510	-95 360
Sjukförsäkringsfonden	-35 880	-35 680
Allmänna fonden för social trygghet	-49	-49
Fonderna vid årets början totalt	-144 439	-131 089

	2021	2020
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	9 819	-13 149
Sjukförsäkringsfonden	3 301	-201
Allmänna fonden för social trygghet	0	0
Förändring i fonderna totalt	13 120	-13 350
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-1 028 757	-799 746
Förändring i fonden	-35 975	-229 011
Pensionsansvarsfonden totalt	-1 064 733	-1 028 757
Uppskrivningsfonderna totalt	-1 196 052	-1 173 196
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 837	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-238 262	-159 187
Övrigt eget kapital totalt	-241 099	-161 364
Folkpensionsanstaltens överskott	-345 445	-89 584
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-3 111 169	-2 722 907
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-75 912	-61 937
Förändring i avsättning	-59 935	-60 319
Använda medel	64 604	46 344
Rehabiliteringsavsättning totalt	-71 243	-75 912
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-12 932	-12 040
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-2 680	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-15 612	-16 040
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-466 244	-767 222
Inbetalda förskott till servicefonden	-6 229	-6 784
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-5 521	-7 154
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-1 369	-1 268
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-1 317	-5 726
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-9 227	-6 639
Servicefondens leverantörsskulder	-2 511	-2 015
Förmånsfondernas resultatregleringar	-92 243	-83 493
Servicefondens resultatregleringar	-8 907	-6 798
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-336 497	-302 650
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-660	-221
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-5 646	-4 490
Kortfristigt främmande kapital totalt	-936 371	-1 194 460
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-951 983	-1 210 500
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-4 134 395	-4 009 319

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för 2021 och 2020, 1 000 euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2021	2020
Intäkter		
Statens andelar av förmånerna	-3 703 050	-3 747 414
Placeringsintäkter och -kostnader	-9 064	-6 378
Finansiella intäkter och kostnader	126	51
Övriga intäkter och kostnader	-4 720	-280
Intäkter totalt	-3 716 708	-3 754 021
Förmånskostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 691 998	3 744 466
Förmånskostnader totalt	3 691 998	3 744 466
Förmånsbidrag	-24 710	-9 556
Verksamhetskostnader	69 460	67 302
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-54 535	-59 810
Intäkter av projekt med separat finansiering	-2 255	-1 517
Kostnader för projekt med separat finansiering	2 255	1 517
Överskott +/underskott -	9 786	2 063

Folkpensionsfondens balansräkning

	2021	2020
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 411	4 602
Immateriella tillgångar totalt	4 411	4 602
Materiella tillgångar		
Byggnader	61 852	61 985
Ombyggnad	24 597	23 722
Maskiner och inventarier	2 149	2 025
Investeringar i projekt med separat finansiering	431	0
Förskottsbetalningar	4 713	4 956
Materiella tillgångar totalt	93 742	92 687
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	14 436	13 153
Övriga placeringar	27 121	35 235
Placeringar totalt	41 557	48 388
Bestående aktiva totalt	139 710	145 677
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	2 686	7 186
Kundfordringar	1 729	1 233
Resultatregleringar	869	423
Övriga fordringar	28	641
Förskottsbetalningar	262	55 020
Kortfristiga fordringar totalt	5 573	64 503
Kassa och bank	112 309	288 614
Rörliga aktiva totalt	117 882	353 118
Aktiva totalt	257 592	498 795

Passiva	2021	2020
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-55 266	-53 203
Ökning/minskning i fonden	-9 786	-2 063
Folkpensionsfonden totalt	-65 052	-55 266
Räkenskapsperiodens resultat	9 786	2 063
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-108 510	-95 360
Ökning/minskning i fonden	9 819	-13 149
Uppskrivningsfonden totalt	-98 690	-108 510
Överskott (-)/underskott (+)	-9 786	-2 063
Eget kapital totalt	-163 742	-163 775
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-4 134	-813
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 134	-813
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-58 222	-297 833
Skulder mellan fonderna	-2 624	-6 584
Leverantörsskulder	747	996
Resultatregleringar	-20 510	-19 294
Övriga kortfristiga skulder	-9 051	-11 465
Moms att redovisa	-57	-27
Kortfristigt främmande kapital totalt	-89 716	-334 206
Främmande kapital totalt	-93 850	-335 019
Passiva totalt	-257 592	-498 795

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2021	2020
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-1 238 821	-1 110 606
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	-1 424 040	-1 149 229
Statens andelar av förmånerna	-324 769	-295 991
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 987 630	-2 555 827
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-972 790	-925 670
Regressbetalningar	-224	-255
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-1 765 808	-1 630 940
Erhållna EU-ersättningar	-39 875	-48 119
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-38 040	-32 870
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 816 737	-2 637 854
Finansiella intäkter och kostnader	883	212
Övriga intäkter och kostnader	-7 084	-473
Intäkter totalt	-5 810 569	-5 193 942

	2021	2020
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningförmåner	2 044 448	1 847 400
Rehabiliteringspenningförmåner	218 043	183 106
Övriga ersättningar	464 837	465 625
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 727 328	2 496 132
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvård ersättningar	2 196 417	2 060 492
Företagshälsovård	5 247	21 874
Rehabiliteringstjänster	454 766	376 548
Övriga förmåner totalt	41 886	51 269
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 698 316	2 510 183
Förmånskostnader totalt	5 425 644	5 006 314
Förmånsbidrag	-384 925	-187 627
Verksamhetskostnader	227 067	215 712
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-96 693	-94 415
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-4 670	13 975
Överskott +/underskott -	259 221	52 355

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2021	2020
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	656	1 402
Immateriella tillgångar totalt	656	1 402
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 322	10 520
Ombyggnad	15 252	14 284
Maskiner och inventarier	4 741	4 256
Förskottsbetalningar	3 060	4 005
Materiella tillgångar totalt	33 375	33 066
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	27 060	24 163
Räntefonder	40 612	40 430
Placeringar totalt	67 673	64 593
Bestående aktiva totalt	101 704	99 061
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	1 398	0
Kundfordringar	815	2 441
Resultatregleringar	3 776	2 040
Övriga fordringar	7 860	7 166
Förskottsbetalningar	129 356	119 962
Kortfristiga fordringar totalt	143 205	131 609
Kassa och bank	744 555	490 787
Rörliga aktiva totalt	887 760	622 397
Aktiva totalt	989 464	721 458

Passiva	2021	2020
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-491 395	-439 040
Ökning/minskning i fonden	-259 221	-52 355
Sjukförsäkringsfonden totalt	-750 616	-491 395
Räkenskapsperiodens resultat	259 221	52 355
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-35 880	-35 680
Ökning/minskning i fonden	3 301	-201
Uppskrivningsfonden totalt	-32 580	-35 880
Överskott (-)/underskott (+)	-259 221	-52 355
Eget kapital totalt	-783 195	-527 275
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-75 912	-61 937
Ökning i avsättning	-59 935	-60 319
Använda medel	64 604	46 344
Rehabiliteringsavsättning totalt	-71 243	-75 912
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-3 067	-1 724
Långfristigt främmande kapital totalt	-3 067	-1 724
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-1 275	-2
Skulder mellan fonderna	-2 897	-570
Leverantörsskulder	-5 250	-4 403
Resultatregleringar	-47 412	-42 998
Övriga kortfristiga skulder	-75 125	-68 571
Kortfristigt främmande kapital totalt	-131 960	-116 546
Främmande kapital totalt	-135 026	-118 270
Passiva totalt	-989 464	-721 458

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2021	2020
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 864 660	-6 129 471
Kommunernas andel av förmånerna	-818 732	-785 920
Ålands andel av förmånerna	-12 082	-12 086
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-239 000	-207 300
Regressbetalningar från arbetsgivare	-40	-29
Ersättningar enligt EU-förordning nr 883)	-85	-35
Finansiella intäkter och kostnader	923	523
Övriga intäkter och kostnader	-9	-110
Intäkter totalt	-6 933 684	-7 134 428

	2021	2020
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	2 155 514	2 265 584
Förmåner för barnfamiljer	1 832 841	1 884 132
Studieförmåner	607 181	578 044
Bostadsbidrag	1 590 777	1 566 522
Utkomststöd	686 411	734 073
Övriga förmåner	61 874	106 486
Förmånskostnader totalt	6 934 598	7 134 841
Förmånsbidrag	914	413
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande		
Statens andel av studerandehälsovården	-56 594	0
hälsovårdsavgifter för studerandehälsovård (OTH)	-19 167	0
kostnader för ordnade av studerandehälsovård (OTH)	75 762	0
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	0	0
Verksamhetskostnader	295 735	263 163
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-296 650	-263 577
Överskott +/-underskott -	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

Aktiva	2021	2020
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	-634	341
Immateriella tillgångar totalt	-634	341
Materiella tillgångar		
Ombyggnad	3 675	2 092
Maskiner och inventarier	3 840	3 206
Förskottsbetalningar	-6 118	-4 882
Materiella tillgångar totalt	1 397	415
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	-209	-209
Placeringar totalt	-209	-209
Bestående aktiva totalt	554	547
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	3 198	2 936
Långfristiga fordringar totalt	3 198	2 936
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	4 123	6 962
Kundfordringar	-518	-208
Resultatregleringar	4 127	23 329
Övriga fordringar	8	49
Förskottsbetalningar	215 870	219 856
Kortfristiga fordringar totalt	223 611	249 988
Rörliga aktiva totalt	226 809	252 924
Kassa och bank	466 929	472 941
Aktiva totalt	694 292	726 412

Passiva

Eget kapital	2021	2020
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-49	-49
Ökning/minskning i fonden	0	0
Uppskrivningsfonden totalt	-49	-49
Överskott (-)/underskott (+)	0	0
Eget kapital totalt	-504	-504
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-2 533	-6 567
Övriga långfristiga skulder	-3 198	-2 936
Långfristigt främmande kapital totalt	-5 731	-9 503
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-406 747	-469 387
Leverantörsskulder	-4 725	-3 231
Resultatregleringar	-24 320	-21 201
Övriga kortfristiga skulder	-252 264	-222 587
Kortfristigt främmande kapital totalt	-688 057	-716 406
Främmande kapital totalt	-693 788	-725 909
Passiva totalt	-694 292	-726 412

Servicefondens resultaträkning

	2021	2020
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-17 381	-15 018
Försäljningsintäkter	-16 871	-17 541
Finansiella intäkter och kostnader	21	7
Intäkter totalt	-34 231	-32 551
Kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	17 657	15 083
ICT-driftskostnader	10 346	8 721
Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 205	2 881
Övriga kostnader	3 660	2 691
Kostnader totalt	36 868	29 375
Överskott (+)/underskott (-)	-2 637	3 176

Servicefondens balansräkning

Aktiva	2021	2020
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 909	2 540
Immateriella tillgångar totalt	1 909	2 540
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	3 914	6 861
Maskiner och inventarier	0	1
Materiella tillgångar totalt	3 914	6 862
Bestående aktiva totalt	5 823	9 402
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	751	452
Resultatregleringar	4 877	3 758
Övriga fordringar	0	221
Kortfristiga fordringar totalt	5 628	4 432
Kassa och bank	17 146	15 472
Rörliga aktiva totalt	22 775	19 904
Aktiva totalt	28 598	29 306

Passiva	2021	2020
Eget kapital		
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-6 042	-2 867
Ökning/minskning i fonden	2 637	-3 176
Servicefonden totalt	-3 405	-6 042
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta	-660	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 837	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	-2 637	3 176
Överskott (-)/underskott (+)	2 637	-3 176
Eget kapital totalt	-6 242	-8 219
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-2 680	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-2 680	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-6 229	-6 784
Skulder mellan fonderna	-1 369	-1 268
Leverantörsskulder	-2 511	-2 015
Resultatregleringar	-8 907	-6 798
Övriga kortfristiga skulder	-660	-221
Kortfristigt främmande kapital totalt	-19 676	-17 086
Främmande kapital totalt	-22 356	-21 086
Passiva totalt	-28 598	-29 306

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2021	2020
Intäkter		
Bidrag	-66 961	-55 041
Intäkter av tillgångar	-113 317	-65 260
Övriga intäkter och kostnader	-462	-400
De anställdas pensionsavgifter	-25 468	-24 154
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-11 791	-11 023
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 323	-3 764
Intäkter totalt	-221 323	-159 642
Kostnader		
Personalpensioner	113 694	111 309
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	9 253	8 798
Övriga kostnader	-2	31
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	19 302	7 515
Kostnader totalt	142 248	127 652
Överskott (+)/underskott (-)	79 075	31 990

Pensionsansvarsfondens balansräkning

Aktiva	2021	2020
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	354 845	280 322
Aktier och andelar	1 663 365	1 576 959
Övriga placeringar	46 308	31 806
Placeringar totalt	2 064 518	1 889 087
Bestående aktiva totalt	2 064 518	1 889 087
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 495	68 492
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på VILMA-institutioner	4 349	3 789
Fordringar på Keva	9 983	10 240
Kortfristiga fordringar totalt	14 332	14 029
Finansiella värdepapper	270	170
Kassa och bank	16 835	61 571
Rörliga aktiva totalt	31 437	75 770
Aktiva totalt	2 164 450	2 033 349
Passiva		
Eget kapital	2021	2020
Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas 1.1	-835 189	-827 674
Ökning/minskning i det ansvar som ska täckas	-19 302	-7 515
Pensionsansvarsfonden totalt	-854 491	-835 189
Övrigt eget kapital	-238 262	-159 187
Räkenskapsperiodens resultat	79 075	31 990
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-1 028 757	-799 746
Ökning/minskning i fonden	-35 975	-229 011
Uppskrivningsfonden totalt	-1 064 733	-1 028 757
Överskott (-)/underskott (+)	-79 075	-31 990
Eget kapital totalt	-2 157 486	-2 023 133
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-1 317	-5 726
Skulder till Keva	-5 646	-4 490
Kortfristigt främmande kapital totalt	-6 964	-10 216
Främmande kapital totalt	-6 964	-10 216
Passiva totalt	-2 164 450	-2 033 349

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

I bokslutet framläggs FPA:s resultat- och balansräkning sammanställda så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet har sammanräknats. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som fonder med egen täckning. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns det för varje fond en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet på beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör redovisningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning tas upp i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig dels på fastighetssgruppens bedömningar, dels på utomstående värderingar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före verksamhetsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelar mellan fonderna ändras inte under året utan först från början av följande år om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2020 fastställde Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond för 2021: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 39 procent och allmänna fonden för social trygghet 51 procent.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och deras avskrivningar hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en fond hänförs den inkl. avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

För 2021 är fördelningen av verksamhetskostnaderna (efter inpassning av avskrivningar) följande: folkpensionsfonden 10,26 procent, sjukförsäkringsfonden 38,98 procent och allmänna fonden för social trygghet 50,76 procent.

På anläggningstillgångarna görs planenliga, linjära avskrivningar.

Avskrivningstiderna är följande:

materielinvesteringar	10 år	IT, apparater och utrustning	4 år
telefonväxelinvesteringar	10 år	övriga investeringar i apparater och utrustning	5 år
IT, programinvesteringar (köpta)	5 år	ombyggnad av verksamhetslokaler	5 år
ombyggnad av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Avskrivningstiderna är följande:

Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp har för 2022 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 38 procent och allmänna fonden social trygghet 52 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar något de fastställda procentsatserna.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2021	2020
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 185 866	2 246 796
Statens andelar av förmånerna för personer med funktionsnedsättning	571 877	556 169
Statens andelar av stöden för boende	644 750	634 200
Statens övriga andelar av förmånerna i folkpensionsfonden	300 556	310 249
Folkpensionsfonden totalt	3 703 050	3 747 414
Sjukförsäkringsfonden		
Sjukförsäkringens dagpenningssavgift	1 238 821	1 110 606
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	1 424 040	1 149 229
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	324 769	295 991
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 987 630	2 555 827
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	972 790	925 670
Regressbetalningar	224	255
Statens andelar av förmånerna	1 765 808	1 630 940
Erhållna EU-ersättningar	39 875	48 119
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	38 040	32 870
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 816 737	2 637 854
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 804 367	5 193 681
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	5 864 660	6 129 471
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	301 758	338 926
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passivdel	516 974	446 993
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	239 000	207 300
Övriga intäkter av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	12 207	12 150
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 934 598	7 134 841
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	16 442 015	16 075 936
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande*	75 762	0
Placeringsintäkter och -kostnader	9 064	6 378
Finansiella intäkter och kostnader	-1 932	-787
Försäljningsintäkter av anläggningstillgångar	11 813	864
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	94 708	6 454
*Från 1.1.2021 svarar Folkpensionsanstalten nationellt för att ordna studerandehälsövård för högskolestuderande (lag om studerandehälsövård för högskolestuderande 2019/695).		
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	447 878	417 801
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	17 381	15 018
Försäljningsintäkter	16 871	17 541
Finansiella intäkter och kostnader	-21	-7
Servicefondens intäkter totalt	34 231	32 551

	2021	2020
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	66 961	55 041
Intäkter av tillgångar	113 779	65 660
De anställdas pensionsavgifter	25 468	24 154
Gottgörelser från VILMA-institutioner	11 791	11 023
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	3 323	3 764
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	221 323	159 642
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	17 240 155	16 692 385

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2021	2020
Folkpensionsfonden		
Folkpension	2 162 674	2 216 309
Familjepension	23 951	24 522
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	797	1 194
Garantipension	264 453	262 144
Pensionsstöd	25 695	38 627
Frontmannaförmåner	9 810	11 657
Bostadsbidrag för pensionstagare	646 941	636 253
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	557 636	553 731
Övriga förmåner i folkpensionsfonden	41	28
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning totalt	3 691 998	3 744 466
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning*	1 031 307	897 435
Föräldradagpenning	1 002 982	937 318
Rehabiliteringspenningar	218 043	183 106
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	43 736	41 325
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	54 235	48 625
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	7 804	8 601
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	2 355	4 047
Företagshälsovård	366 866	375 675
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 727 328	2 496 132

*Som en konsekvens av coronapandemin betalades 115,4 miljoner euro (28,5 miljoner euro) i dagpenning vid smittsam sjukdom som ingick i sjukdagpenningarna

	2021	2020
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 711 318	1 634 905
Läkararvodesersättningar	96 605	93 373
Undersöknings- och vårdersättningar	70 888	40 559
Reseersättningar	317 606	291 655
Företagshälsovård (SHVS)	5 247	21 874
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt funktionsförmåga	57 747	37 100
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	225 858	194 301
Rehabilitering enligt prövning	171 161	145 146
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	44	49
Betalningar av sjukvårdskostnader till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	1 952	3 355
EU-ersättningar	39 890	47 865
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 698 316	2 510 183
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 425 644	5 006 314

	2021	2020
Allmänna fonden för social trygghet		
Grunddagpenning	378 049	398 272
Arbetsmarknadsstöd**	1 777 413	1 867 253
Alterneringsersättning	53	60
Barnvårdsstöd	302 689	340 233
Barnbidrag	1 362 113	1 375 073
Moderskapsunderstöd	10 562	10 793
Adoptionsstöd	299	293
Underhållsstöd	157 179	157 740
Studieförmåner	607 181	578 044
Bostadsbidrag	1 590 777	1 566 522
Reseersättning för frontveteraner	80	109
Militärunderstöd	17 078	16 370
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	42 951	38 825
Socialvårdsavgifter för papperslösa	1 708	1 216
Temporär epidemiersättning***	57	49 966
Grundläggande utkomststöd	686 411	734 073
Erhållna återbetalningar av förmåner som upphört	-1	-1
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 934 598	7 134 841

**Till följd av konsekvenserna av coronapandemin utvidgades rätten till arbetslöshetsförmåner så att den tillfälligt gäller också företagare. Under 2021 betalades totalt 181,5 miljoner euro (165,8 miljoner euro) i arbetsmarknadsstöd till företagare.

***Utbetalningen av temporär epidemiersättning hänfördes huvudsakligen till 2020 och 2021 var det främst frågan om retroaktiva utbetalningar och återbetalningar

Förmånskostnader totalt	16 052 240	15 885 621
--------------------------------	-------------------	-------------------

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2021	2020
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 703 050	3 747 414
Sjukförsäkringsfonden	5 804 367	5 193 681
Allmänna fonden för social trygghet	6 934 598	7 134 841
Placeringsintäkter och -kostnader	9 064	6 378
Finansiella intäkter och kostnader	-1 932	-787
Övriga intäkter och kostnader	11 813	864
Intäkter totalt	16 460 961	16 082 390
Kostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 691 998	3 744 466
Arbetsinkomstförsäkring	2 727 328	2 496 132
Sjukvårdsförsäkring	2 698 316	2 510 183
Arbetslöshetsförmåner	2 155 514	2 265 584
Förmåner för barnfamiljer	1 832 841	1 884 132
Studieförmåner	607 181	578 044
Bostadsbidrag	1 590 777	1 566 522
Utkomststöd	686 411	734 073
Övriga förmåner	61 874	106 486
Kostnader totalt	16 052 240	15 885 621
Förmånsbidrag	408 721	196 770

5. Placeringsintäkter och placeringskostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2021	2020
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och placeringskostnader		
Utdelningsintäkter	665	787
Vinst från försäljning av placeringar	8 399	5 591
Placeringsintäkter och placeringskostnader totalt	9 064	6 378
Finansiella intäkter och kostnader	-126	-51
Folkpensionsfonden totalt	8 938	6 327
Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	-883	-212
Sjukförsäkringsfonden totalt	-883	-212
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	-923	-523
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-923	-523
Servicefonden		
Finansiella intäkter och kostnader	-21	-7
Servicefonden totalt	-21	-7

	2021	2020
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och placeringskostnader		
Utdelningsintäkter	32 922	31 689
Vinst från försäljning av placeringar	49 384	31 072
Förlust från försäljning av placeringar	-1 178	-1 430
Hysesintäkter	2 174	2 212
Värdeförändringar av placeringar	30 626	2 188
Placeringsintäkter och placeringskostnader totalt	113 927	65 731
Finansiella intäkter och kostnader	-148	-71
Pensionsansvarsfonden totalt	113 779	65 660

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2021	2020
Löner och arvoden	329 330	312 165
Förändring i semesterlöneskuld	3 337	6 640
Övriga ersättningar	-4	-2
Kanta-ersättningar	-17 657	-15 083
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-358	-382
Ersättningar för distanstolkning	-202	-280
Ersättning för kostnaderna för projekt med separat finansiering	-1 003	-1 008
Löner och arvoden totalt	313 443	302 051
Bidrag	66 961	55 041
Lagstadgade lönebikostnader	14 194	10 055
Övriga lönebikostnader	15 673	14 711
Lönebikostnader totalt	96 828	79 807
Personalkostnader totalt	410 271	381 858
Antal anställda i medeltal	8 344	8 032
Ordinarie anställda	7 516	7 099
Visstidsanställda	828	934
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	2 866	3 811
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	775	728
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöterna	3	3
Styrelsen	1	6
Revisorer (interna)	0	2
Revisorer (BDO Audiator Oy)	124	132
Kostnader totalt	128	143

	2021	2020
Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ		
Fullmäktigeledamöterna		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode	617,33 €	617,33 €
Mötesarvode	154,33 €	154,33 €
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode	493,87 €	493,87 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Revisorer		
Revisorerernas ordförande:		
Månadsarvode	427,38 €	427,38 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Revisorererna:		
Månadsarvode	284,92 €	284,92 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Styrelsen		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	821,00 €	821,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	532,00 €	532,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0,00 €	0,00 €
Mötesarvode	131,00 €	131,00 €

Under 2021 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:

Vertti Kiukas, ordf. (11 gånger), Mira Nieminen vice ordf. (11), Tuija Brax (11), Juha Rehula (11), Saana Siekkinen (11), Timo Sipilä (10), Riitta Särkelä (10), Leila Lehtinen (11), Tommi Toivola (11), Heli Backman, till 28.2.2021 (2), Veli-Mikko Niemi, från 2.3.2021 (9), Tuija Sarlin, personalrepresentant (11)

Generaldirektörens och direktörernas löner

	2021	2020
Totalavlönningen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:		
Generaldirektör Outi Antila	18 570,57 euro/ månad	18 314,17 euro/ månad
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	15 934,81 euro/ månad	15 714,80 euro/ månad
Direktör Nina Nissilä	14 830,57 euro/ månad	14 625,81 euro/ månad

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån. Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2021	2020
Finansiella tillgångar, netto 1.1	80 601	75 275
+ Intäkter totalt	2 245 661	2 307 622
Försäkringsavgifter		
Statens andel av folkpensionerna	2 185 866	2 246 796
Statens andel av verksamhetskostnaderna	54 535	59 810
Intäkter av tillgångar	5 259	1 016
- Kostnader totalt	2 247 258	2 302 882
Förmåner	2 187 464	2 242 056
Verksamhetskostnader	59 794	60 826
+ Intäkter från försäljning av teckningsrätter		
= Finansiella tillgångar, netto 31.12	79 003	80 015
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	78 654	80 601
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	349	-586
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	4 134	227
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	349	-586

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2021	2020
Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	3 635 651	3 185 505
+ Regressbetalningar	224	255
+ Statens andelar för förmåner	2 090 577	1 926 931
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	39 875	54 860
+ Övriga intäkter	38 040	32 870
- Förmåner	5 425 644	5 012 937
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	9 394	4 368
= Kassaöverskott/-underskott I	369 329	183 116
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	3 884	12 372
+ Intäkter av tillgångar	6 202	261
= Kassaöverskott/-underskott II	379 415	195 749
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	96 693	94 415
- Verksamhetsutgifter	222 002	214 292
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 064	1 420
= Kassaöverskott/-underskott III	249 041	74 452
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-2 194	-1 705
= Kassaöverskott/-underskott IV	251 235	76 157
Ökning (-)/minskning (+) i kapital	0	0
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-5 944	654
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-8 476	-6 483
+ Kassa och bank 1.1	490 787	407 493
- Kassa och bank 31.12	744 555	490 787
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2021	2020
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar för förmåner	5 876 742	6 141 557
+ Kommunernas andelar	818 732	785 920
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	0	0
+ Erhållna EES-ersättningar	85	35
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	239 000	207 300
+ Regressbetalningar	40	29
- Förmåner	6 934 598	7 134 841
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	-3 986	18 564
= Kassaöverskott/-underskott I	3 986	-18 564
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	-32 154	-66 772
Skuld till kommunen/fordran, förändr. (+/-)	104	-81
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar., förändr. (+/-)	0	-1
+ Intäkter av tillgångar	-914	-413
= Kassaöverskott/-underskott II	35 121	47 877
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	296 650	263 577
+ Intäkter av investeringar	0	0
- Verksamhetsutgifter	290 389	262 427
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 346	736
= Kassaöverskott/-underskott III	36 035	48 290
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	1 345	-5 747
= Kassaöverskott/-underskott IV	34 691	54 037
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-6	233
Förändring i kortfr. skulder/fordringar (+/-)	40 697	-152 677
+ Kassa och bank 1.1	472 941	265 994
+ Kassa och bank 31.12	466 929	472 941
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

	2021	2020
Fullt pensionsansvar 31.12	2 219 457	2 113 667
Täckningsprocent	38,5 %	39,0 %
Ansvar som minst ska täckas 31.12	854 491	824 330
Ansvar som minst ska täckas 31.12 året innan	824 330	807 101
Förändring	30 161	17 229
Andel av pensionsansvaret täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12	0	0
Andel av pensionsansvaret täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12 året innan	0	0
Förändring	0	0
Täckning som överskrider minimi 31.12.	0	10 859
Täckning som överskrider minimi 31.12. året innan	10 859	20 573
Förändring	-10 859	-9 714
Ansvar totalt 31.12	854 491	835 189
Ansvar totalt 31.12 året innan	835 189	827 674
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	19 302	7 515

Bidrag:		2021	2020
Personalpensioner	+	113 694	111 309
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	9 253	8 798
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	19 302	7 515
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	-2	31
Justering av kostnadsfördelningen från året innan	+	244	199
VILMA-gottgörelser	-	11 791	11 023
De anställdas pensionsavgifter	-	25 468	24 154
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	34 948	33 869
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	3 323	3 764
Kostnader som täcks med bidrag		66 961	55 041
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12		57 296	48 565
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)		9 666	6 476

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för 2003 görs avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för 1998 görs inga avskrivningar på sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

		2021	2020
Pensionsansvarsfondens fastigheter			
Anskaffningsutgift 1.1		42 758	46 838
Ackumulerade nedskrivningar		-12 358	-14 338
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början		1 400	1 400
Balansvärde 1.1		31 800	33 900
Ökning under räkenskapsperioden		0	0
Minskning under räkenskapsperioden		0	-4 080
Nedskrivningar under räkenskapsperioden		-800	1 980
Uppskrivningar under räkenskapsperioden		15 300	0
Balansvärde 31.12		46 300	31 800
Förmånsfondernas fastigheter			
Anskaffningsutgift 1.1		33 308	33 308
Ackumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början		-30 358	-30 027
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början		69 555	69 555
Balansvärde 1.1		72 505	72 836
Ökning under räkenskapsperioden		0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-331	-331
Värdeförändring under räkenskapsperioden		0	0
Balansvärde 31.12		72 174	72 505
Förmånsfondernas dataprogram			
Anskaffningsutgift 1.1		58 887	57 571
Ackumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början		-52 542	-49 654
Balansvärde 1.1		6 346	7 917
Ökning under räkenskapsperioden		765	1 316
Minskning under räkenskapsperioden		0	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning		0	0

	2020	
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 678	-2 888
Balansvärde 31.12	4 432	6 346
Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	86 624	84 298
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-46 526	-40 715
Balansvärde 1.1	40 098	43 583
Ökning under räkenskapsperioden	9 780	2 887
Minskning under räkenskapsperioden	-228	-561
Avskrivningar som hänför sig till minskning	227	561
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-6 353	-6 372
Balansvärde 31.12	43 523	40 098
Förskottsbetalningar 1.1	4 078	2 859
Förändring i förskottsbetalningar	-2 423	1 219
Förskottsbetalningar 31.12	1 655	4 078
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	34 378	36 817
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-24 891	-29 953
Balansvärde 1.1	9 487	6 864
Ökning under räkenskapsperioden	6 304	5 665
Minskning under räkenskapsperioden	-1 216	-8 105
Avskrivningar som hänför sig till minskning	234	8 104
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 078	-3 043
Balansvärde 31.12	10 731	9 487
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	30 131	25 708
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-20 729	-17 847
Balansvärde 1.1	9 402	7 861
Ökning under räkenskapsperioden	1 626	4 423
Minskning under räkenskapsperioden	-2 533	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	542	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 214	-2 881
Balansvärde 31.12	5 823	9 402
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	84 203	88 051
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-76 222	-80 070
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	33 402	33 944
Akkumulerade nedskrivningar	-4 276	-4 276
Balansvärde 1.1	37 107	37 649
Minskning under räkenskapsperioden	-3 410	-3 958
Uppskrivningar som hänför sig till minskning		
Avskrivningar som hänför sig till minskning	3 182	3 848
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	4 870	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-689	-542
Balansvärde 31.12	41 288	37 107

12. Övriga placeringar, 1 000 euro 2021 2020

FOLKPENSIONSFONDEN		
Aktier (BF-konto 11180)		
Balansvärde 1.1	35 235	35 546
Anskaffningsvärde 1.1	4 819	5 704
Uppskrivningar 1.1	30 416	29 842
Minskning i anskaffningsvärde	-1 266	-886
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-8 399	-5 591
Uppskrivningar	9 529	17 970
Återföring av nedskrivningar	-7 978	-11 805
Balansvärde 31.12	27 121	35 235
Anskaffningsvärde 31.12	3 553	4 819
Uppskrivningar 31.12	23 568	30 416
Kumulerade nedskrivningar 31.12		
SJUKFÖRSÄKRINGSFONDEN		
Räntefonder (BF-konto 21140)		
Balansvärde 1.1	40 430	40 229
Anskaffningsvärde 1.1	40 000	40 000
Uppskrivningar 1.1	430	229
Uppskrivningar	336	480
Nedskrivningar	0	-1 138
Återföring av nedskrivningar	-154	-279
Justering av nedskrivningar	0	1 138
Balansvärde 31.12	40 612	40 430
Anskaffningsvärde 31.12	40 000	40 000
Uppskrivningar 31.12	612	430
PENSIONSANSVARSFONDEN		
Aktier, internationella aktiefonder och kapitalfonder		
(BF-konton 61180, 61185, 61195 och 61196)		
Balansvärde 1.1	1 576 959	1 322 018
Anskaffningsvärde 1.1	679 322	647 802
Uppskrivningar 1.1	1 000 873	779 640
Ackumulerade nedskrivningar 1.1	-103 236	-105 424
Ökning i anskaffningsvärde	64 387	71 268
Minskning i anskaffningsvärde	-38 121	-39 749
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-40 583	-24 008
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	0	920
Uppskrivningar	450 598	641 689
Nedskrivningar	-22 937	-53 414
Återföring av nedskrivningar	-381 516	-396 447
Justering av nedskrivningar	54 579	54 681

	2021	2020
Balansvärde 31.12	1 663 365	1 576 959
Anskaffningsvärde 31.12	705 587	679 322
Uppskrivningar 31.12	1 029 371	1 000 873
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	-71 593	-103 236
Räntefonder (BF-konton 61170 och 61171)		
Balansvärde 1.1	280 322	270 852
Anskaffningsvärde 1.1	254 299	252 607
Uppskrivningar 1.1	26 023	18 245
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	0	0
Ökning i anskaffningsvärde	138 504	40 067
Minskning i anskaffningsvärde	-56 403	-38 375
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-2 711	-2 015
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	19	10
Uppskrivningar	9 487	26 167
Nedskrivningar	-484	-2 801
Återföring av nedskrivningar	-14 138	-16 373
Justering av nedskrivningar	249	2 791
Balansvärde 31.12	354 845	280 322
Anskaffningsvärde 31.12	336 400	254 299
Uppskrivningar 31.12	18 661	26 023
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	-217	0

13. Aktier och andelar

Förteckning över de bolag där Folkpensionsanstalten har ett innehav som överstiger två miljoner euro 31.12

Antal aktier, st.	Totalt 31.12.2021	Totalt 31.12.2020
Elisa Abp A	103 488	103 488
Fortum Abp	6 430 896	7 030 896
Huhtamäki Abp	400 000	400 000
Neles Abp	396 316	396 316
Neste Oil Abp	7 945 272	7 945 272
Nokia Abp	4 288 896	4 288 896
Nordea Bank Abp	5 293 343	5 293 343
Oriola Abp B	1 991 481	1 991 481
Orion Oyj B	1 576 368	1 658 368
Outokumpu Oyj	9 298 652	9 298 625
Metso Outotec Oyj	1 704 158	1 704 158
Stora Enso Oyj A	23 825 086	23 825 086
Stora Enso Oyj R	0	973 982
Telia Company AB	997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj	1 603 690	1 603 690
Valmet Abp	396 316	396 316
Wärtsilä Oyj Abp	5 517 730	5 807 730

FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIEBOLAG

Bokslutsuppgifter 31.12.2020

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.20/30.6.21 €
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 787 855,23	0,00
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 075,77	49,25
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	537 575,25	0,00
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	908 141,94	32 989,68
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23		
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 790 642,97	2 136,48
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	0,00
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	647 939,03	16 471,49
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 812 016,72	7 496,83
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 194 220,84	-1 885,96
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	519 979,26	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 280 245,87	65 214,19

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.20/30.6.21 €
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 071 038,25	-7 810,68
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskusuisto	58,06	1 458 548,57	-46,58
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermannin	22,90	3 873 869,34	12,10
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	1 031 137,52	21 956,74
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	713 227,30	-6 562,13
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 299 475,17	-544,63
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	806 960,03	802,77
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	985 625,62	5,89
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34		ei ole pidetty 2021
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 979 957,50	47,27
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 765 846,64	45,52
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 096 977,61	138,20
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	1 024 322,38	0,00
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 144 713,93	3 965,76
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävuiran Liikekulma	38,79	1 208 922,81	-2 795,34
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 771,14	4,37
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 171,11	28,94
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	821 916,17	11 027,12
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Ap-teekinkulma	34,30	480 019,50	5 735,94
MERIKARVIA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	433 308,91	3 347,97
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömiikko	49,80	1 220 961,26	43,06
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	847 306,42	3 989,88
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	388 512,73	0,28
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo MynäCenter	27,08	905 605,63	25,01
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	782 096,95	1 621,50
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsianportti	24,00	1 415 817,07	-6 342,64
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 226,36	257,60
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	387 194,22	20 023,97
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	832 112,95	5 545,13
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	653 501,99	-1 506,65

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.20/30.6.21 €
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	395 698,20	31 588,97
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	221 221,48	22 025,94
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	841 442,59	628,11
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 598,98	-6,78
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	777 554,27	46,42
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 304 016,78	-34 628,07
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	2 104 595,67	9 927,27
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	934 766,71	1,00
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,70	0,51
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 117,14	2,50
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 622 770,51	-35 287,91
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	412 528,09	2,01
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	160 233,05	-460,94
SASTMOLA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	622 791,79	1 385,33
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 597 118,69	1 513,41
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 724 820,04	2 251,76
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	814 885,87	0,00
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	345 987,18	33,50
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	922 494,42	14,78
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	686 111,69	-28 105,36
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 990 797,65	3 728,41
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	530 324,80	-846,40
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	496 810,50	7 182,04
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	197 680,73	0,00
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 879 350,78	-100 666,86
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	434 083,83	1 117,06
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 702 141,56	-5 074,06
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	464 848,54	-1 007,58
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 168 037,81	9 334,05
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 519 576,45	-6 678,02
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	5 968 790,20	5 044,32

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.20/30.6.21 €
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 033 857,21	-160,29
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	513 898,56	5 486,44
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	487 804,17	42,32
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	689 996,48	0,00
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 357 763,21	30 250,17
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 158 198,72	5 486,77
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	968 516,40	5 723,64
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 899 964,72	18 995,82
		82 KPL	130 925 677,11	124 378,61

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolagen har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter är tillgängliga från systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

	2021	2020
Väsentliga poster bland övriga fordringar		
Fordringar för EU-ersättningar	7 671	6 981
Fordringar på VILMA-institutioner	4 349	3 789
Fordringar på Keva för tjänstepensioner	9 983	10 240
Övriga fordringar	225	1 097
Övriga fordringar totalt	22 228	22 107

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

	2021	2020
Väsentliga poster bland förskottsbetalningar		
Förskott till arbetsplatskassor	2 942	3 183
Förskott till apotek	116 043	108 411
Förskott för studiestöd	53 633	52 706
Förskott för bostadsbidrag	127 437	131 058
Förskott för arbetslöshetsförmåner	3 181	4 568
Förskott för föräldrapenning	3 168	2 837
Förskott för grundläggande utkomststöd	29 776	29 320
Förskott för pensioner	253	55 018
Förskott för sjukdagpenningar	3 036	2 245
Övriga förskott för förmånsfonder	6 019	5 492
Förskottsbetalningar totalt	345 488	394 838

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2021	2020
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	55 266	53 203
Förändring i fonden	9 786	2 063
Fonden totalt	65 052	55 266
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	78 093	78 635
Placeringar	30 416	16 725
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	108 510	95 360
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-2 971	-542
Placeringar	-6 848	13 691
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-9 819	13 149
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	98 690	108 510
Eget kapital totalt	163 742	163 775
Sjukförsäkringsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början*	491 395	439 040
Förändring i fonden	259 221	52 355
Fonden totalt	750 616	491 395

	2020	
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	35 450	35 450
Placeringar	430	229
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	35 880	35 680
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-3 483	0
Placeringar	182	201
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-3 301	201
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	32 580	35 880
Eget kapital totalt	783 195	527 275
Allmänna fonden för social trygghet		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	0	0
Fonden totalt	455	455
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	49	49
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	49	49
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	0
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	0	0
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	49	49
Eget kapital totalt	504	504
Servicefonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	6 042	2 867
Förändring i fonden	-2 637	3 176
Fonden totalt	3 405	6 042
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	660	0
Buffertmedel för Kanta totalt	2 837	2 177
Eget kapital totalt	6 242	8 219
Pensionsansvarsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	835 189	827 674
Förändring i fonden	19 302	7 515
Fonden totalt	854 491	835 189
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital vid årets ingång	159 187	127 197
Förändring	79 075	31 990
Övrigt eget kapital totalt	238 262	159 187
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	1 862	1 862
Placeringar	1 026 895	797 884
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	1 028 757	799 746

	2021	2020
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	14 838	0
Placeringar	21 137	229 011
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	35 975	229 011
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	1 064 733	1 028 757
Eget kapital totalt	2 157 486	2 023 133
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	3 111 169	2 722 907

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2021, 1 000 euro

	2021	2020
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	56 073	43 334
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	55 100	54 300
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-59 261	-41 561
Individuell rehabilitering totalt	51 912	56 073
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	14 376	13 196
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 665	4 120
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-3 350	-2 940
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	13 691	14 376
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	5 463	5 406
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 170	1 900
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-1 994	-1 843
Forskning och utveckling totalt	5 639	5 463
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2021	71 242	75 912
Förändring i avsättningen totalt	4 670	13 975
Avsatta medel som är bundna av beslut	24 950	24 641

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2021	2020
Skuld till staten för verksamhetskostnader	9 734	9 104
Skuld för säkerheter för utkomststødet	3 198	2 936
Servicefondens långfristiga lån	2 680	4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	15 612	16 040

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

	2021	2020
Väsentliga poster bland erhållna förskott		
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	55 834	290 668
Förskott för grunddagpenning	-4 418	17 495
Förskott för arbetsmarknadsstöd	92 608	120 800
Förskott för studiestöd	58 146	58 630

	2021	2020
Förskott för bostadsbidrag	131 100	125 700
Förskott för utkomststöd	117 000	121 700
Förskott för studerandehälsovården för högskolestuderande	19 014	21 484
Övriga förskott	3 188	17 530
Erhållna förskott totalt	472 473	774 007

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2021	2020
Semesterlöneskuld	79 548	73 772
Resultatregleringar för förmåner	5 900	4 800
Förmånsfondernas övriga resultatregleringar	6 795	4 921
Servicefondens övriga resultatregleringar	8 907	6 798
Resultatregleringar totalt	101 150	90 291
Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2021	2020
Skulder för förskottsinnehållningar på förmåner och källskatter	80 394	82 565
Skulder för förskottsinnehållningar på löner och källskatter samt för sjukförsäkringsavgifter	6 891	6 567
Skuld till staten för verksamhetskostnader	9 104	5 412
Skuld till staten för grunddagpenning	14 144	8 718
Skuld till staten för arbetsmarknadsstödet	26 169	33 011
Skuld till staten för minimibeloppet av finansieringen av arbetsmarknadsstödet	17 150	13 142
Skuld till staten för barnbidrag	2 903	3 034
Skuld till staten för studiestöd	39 683	35 468
Skuld till staten för bostadsbidrag	49 761	27 672
Skuld till staten för underhållsstöd	3 498	4 276
Skuld till staten för grundläggande utkomststöd	35 490	35 491
Skuld till staten för utkomststöd till flyktingar och återflyttare	2 436	2 742
Skuld till staten för verksamhetskostnader	7 671	6 981
Skuld till staten för sjukvårdsförsäkringsandel	27 772	24 578
Skuld till staten för tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	5 182	3 060
Skuld till staten för militärunderstöd	1 138	1 716
Skuld till staten för moderskapsunderstöd	0	1 154
Skuld för studerandehälsovården för högskolestuderande	2 533	0
Skuld till staten för temporär epidemiersättning	1 542	0
Övriga kortfristiga skulder till staten för förmåner	1 342	1 040
Skuld till Keva för förskottsinnehållning	5 646	4 490
Skuld till Åland för förmåner	223	181
Övriga kortfristiga skulder	2 129	6 065
Kortfristiga skulder totalt	342 803	307 361

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro	2021	2020
Pensionsansvar för personalen	2 219 457	2 113 667
Minimitäckning	854 491	824 330
Täckning genom bidrag och intäkter	854 491	824 330
Täckning som överskrider minimi	0	10 859
Pensionsansvarsfonden	854 491	835 189
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 495	68 492
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	1 064 733	1 028 757
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 364 966	1 278 478
22. Leasingansvar, 1 000 euro	2021	2020
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 986	4 007
Betalningar under senare räkenskapsperioder	16 109	3 818
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	21 095	7 825
23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro		
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 854	5 098
Betalningar under senare räkenskapsperioder*	91 379	70 992
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	96 233	76 090
*Betalningsförbindelsens giltighetstid löper ut efter 2021 eller senare eller giltighetstidens slut har inte fastställts		
24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro		
Förmån	2021	2020
Arbetslöshetsförmåner	45 348	47 934
Allmänt bostadsbidrag	38 988	39 546
Studiestöd	7 532	7 985
Pensioner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 030	3 216
Övriga förmåner	22 364	20 400
Sammanlagt	117 262	119 082
25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro	2021	2020
Underhållsbidrag	206 437	201 016

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2021	2020
Årskontroll av studiestöd	15 019	15 138

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids. Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15 procent (27 §). FPA kan inte påverka uppkomsten av återkravsbeloppet.

27. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala

	2021	2020
Studielånestock med statsborgen	5 167 562	4 583 489
Statens borgensfordringar	122 008	116 600

28. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkets restindrivning	104 635	129 241
--	---------	---------

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 25 mars 2022

Vertti Kiukas

Mira Nieminen

Veli-Mikko Niemi

Tuija Brax

Leila Lehtinen

Juha Rehula

Saana Siekkinen

Timo Sipilä

Riitta Särkelä

Tommi Toivola

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 21 april 2022

Mikko Helkiö
OFR, GR

Heli Järvinen

Hanna Huttunen

Mia Laiho

Suna Kymäläinen

Anneli Kiljunen

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2021

Balansbok	elektronisk + inbunden bok över räkenskapsperioden
Huvudbokföringens dagbok	elektronisk, Tahti-systemet
Huvudbokföringens huvudbok	elektronisk, Tahti-systemet
Delbokföringens dagbok	elektronisk, MK-systemet
Delbokföringens huvudbok	elektronisk, MK-systemet
Placeringstillgångar:	
Aktiekartotek	elektroniskt, Tahti-systemet
Anläggningstillgångar:	
Kontorsaktieförteckning	elektronisk
Övriga anläggningstillgångar	elektronisk, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2021

a) huvudbokföringens verifikat

Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas) maskinellt, Tahti-systemet
Notverifikat

b) delbokföringens verifikat

Verifikat i MK-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas) maskinellt, MK-systemet

Huvudbokföringens verifikatslag

- 12 AD Adoptiotuki
- 13 AE Eläkk.saaj. as.tu
- 14 AY Asumistuki
- 15 EL El- ja vammaiset.
- 17 KB Kuntoutusraha
- 18 QK Valt. korv.maksut
- 20 KQ Kuntoutusmaksut
- 21 LL Lapsilisät
- 22 MM Maahanm.erit.tuki
- 23 Vammaisetuudet
- 24 OT Opintotuki
- 25 O2 Opiskelijaterv.hu
- 27 SA Sotilasavustus
- 28 SH Sairaanhoitokorv.
- 29 SM Erityishoitoraha
- 30 SP Sairauspäiväraha

31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	TK TP-kass.enn.maksu
34	TM Työmarkkinatuki
35	TO Yritt. tt-huolto
36	TP Peruspäiväraha
37	TQ Koulutustuki
39	TW Työnant.tt-huolto
40	VB Äitiysavustus
42	VR Vanh.päiväraha
43	WH Lastenhoidon tuki
44	WY Last.h.tuen tkorv
45	WH Lastenhoidon tuki
46	F2 Asumistuki ja lap
47	MA Eläketuki / Menoj
48	LU Elatustuki
49	Takuueläke
50	PC Toimeentulotuki
51	PU Perustulo
53	Ulkomaan perintä/883
88	MC Tiliotekäsittely
90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	YM Toimistot
92	HP Palkat
93	Toimistojen LM-maksu
94	LP Laskut ja palkk.
95	SOKY-laskut
96	VU Vuokrat ja vast.
97	FK Toimist.kirj.pito
98	M2 Keskushall.pal.
99	M3 Katteensiirto
AA	Käyttöom.kirjaus
AB	Kirjanpitosite
AF	Poistokirjaukset
AN	Käyttöom.kirj: netto
AZ	Saldokirjaus
CH	Sopimuksen selvitys
DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	Asiakkaat - lasku
DS	Vuokravakuudet
DT	Vuokratulot
DZ	Asiakkaat - maksu

EU	Euro - pyöristysero
EX	Ulkoinen numero
KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat - hyvät.
KN	Toimittajat - netto
KO	Vuokramenot
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	Toimittajat - maksu
ML	ML-tilitys
PR	Hinnanmuutos
RA	Hyvitys - nettosuor.
RB	Saatavien varaus
RE	Lasku - brutto
RN	Lasku - netto
RT	KH Siirtokirjaukset
RV	Myyntilasku
SA	Pääkirjatilitosite
SB	Pääkirjatilikirjaus
SC	Pääkirjavyörytys
SJ	Sijoitukset
SK	Kassatosite
SM	Sähköinen muistiotos
SO	KH sisäiset vuokrat
SU	Jälkikirjaustosite
UE	Tiedonsiirto
WA	Tavaranluovutus
WE	Tavaranvastaanotto
WI	Inventointitosite
WL	Varast.otto/toimitus
WN	Tav.vast.otto netto
ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	Korv. tt-laskut
ZH	Palkat
ZK	Konversiot
ZM	Matkalaskut
ZP	Maksukirjaus
ZR	Pankki - täsmäytys
ZS	Maksu per shekki
ZT	Sähköinen tiliote
ZV	Maksuselvitys

Delbokföringens verifikatslag

Adoptiotuki (AD)
Eläkkeensaajan asumistuki (AE)
Asumistuki (AY)
Eläke- ja vammaisetuudet (EL)
Takuueläke (GE)
Kuntoutusraha (KB)
Kuntoutusmaksut (KQ)
Lapsilisä (LL)
Toimistojen maksut (LM)
Elatustuki (LU)
Tilitehtäjä (MC)
Osakirjanpidon tosite (MK)
Vastaanottokirjaus/KAVA (MK1)
Vastaanottokirjaus/SAVA (MK2)
Vastaanottokirjaus/STY (MK3)
Maahanmuuttajien erityistuki (MM)
Keskushall. Palautukset (M2)
OTH-maksu (O2)
Opintotuki (OT)
Perustoimeentulotuki (PC)
Perustulo (PU)
Kansaneläke (QE)
Valtion korvaukset (QK)
Työttömyysetuus (RF)
Sotilasavustus (SF)
Sairaanhoitokorvaus (SH)
Sairauspäivärahaetus (SJ)
Erityishoitoraha (SM)
Sairauspäiväraha (SP)
Työpaikkakassan ennakkomaksu (TK)
Yrittäjien työterveyshuolto (TO)
Koulutustuki (TQ)
Työnantajien työterveyshuolto (TW)
Työpaikkakassatilitykset (TY)
Ulkomaan perintä (UP)
Äitiysavustus (VB)
Vammaisetuudet (VI)
Vanhempainpäiväraha (VR)
Lastenhoidon tuki (WH)
Lastenhoidon tuen työkorvaus (WY)

Bilaga 4:
FPA:s forsknings genererade information om
aktuella frågor inom social trygghet och hälsa 2021

FPA:s forskningsenhet producerade information om aktuella social- och hälsoskyddsfrågor

År 2021 producerade forskningen vid FPA 76 publikationer, varav 52 var kollegialt granskade. Dessutom publicerades 97 andra texter, till exempel 47 blogginlägg om FPA:s forskning. I våra egna publikationsserier utkom 12 publikationer och därtill gav vi ut en fristående publikation. FPA:s forskningspublikationer laddades ner totalt 172 869 gånger och FPA:s blogginlägg lästes 101 592 gånger.

Vi fortsatte sprida information om vår forskning i synnerhet i de sociala medierna. Twitterkontot @Kelantutkimus har över 12 000 följare. På grund av coronavirusläget ordnades endast två seminarier och evenemang. Däremot uppträdde FPA:s forskare 247 gånger till exempel i intervjuer, med expertföreläsningar och på föreläsningar.

FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde 8 gånger. Vi lämnade 55 utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriets läkemedelsprismyndighet Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna utförde cirka 168 kunduppdrag. Kunderna sökte material i biblioteksdatan 14 381 gånger och bibliotekets Sinetti-sidor hade 12 907 besök.

Personalbarometern gav information om FPA-personalens välbefinnande

FPA-personalens upplevelser av välbefinnandet i arbetet, chefsarbetet, arbetskollektivet och FPA som arbetsgivare utreds årligen med hjälp av en personalbarometer, och förändringarna följs upp. Informationen används i personalledningen, i FPA:s resultatkort och i utvecklingsprojekt och därmed i utvecklingen av verksamheten. År 2021 besvarade 76 procent av personalen, dvs. 6 346 medarbetare, enkäten. Det är fler än i följande.

Resultaten avslöjar att FPA:s personal i höst i många avseenden mår bättre än ett halvt år tidigare (resultat från Minibarometern). Det visar bland annat den minskade stressen och förbättrade återhämtningen efter arbetsdagen. En beständig positiv utveckling kan också noteras. Av FPA:s anställda upplever 83 procent att de är ganska eller mycket nöjda med sitt arbete, och 71 procent att de kan påverka sitt arbete.

Personalbarometern avslöjar också problem. Bristen på gemenskap är belastande och fortfarande allmänt förekommande inom FPA. Allt fler känner också att mängden information som FPA:s anställda måste tillägna sig i arbetet är för stor. Under de senaste åren har allt fler anställda också bedömt att deras arbetsförmåga försämrats (självvärdering under 8). I synnerhet yngre anställda är av den åsikten. Trenden med arbetshälsoproblem bland yngre anställda har pågått några år inom FPA och även på riksnivå. Den har accentuerats särskilt under coronatiden.

Sätten att arbeta och samtidigt personalens välbefinnande håller på att förändras. De positiva upplevelserna av distansarbete, till exempel mindre buller och färre avbrott, verkar ha nått sin kulmen. FPA:s anställda är också nöjda med de nya digitala verksamhetssätten, arbetslokalerna och arbetsredskapen.

FPA:s anställda har i hög grad arbetat på distans under coronaepidemin. Enligt personalbarometern önskade sig majoriteten hybridarbete: en kombination av distansarbete hemifrån och arbete på verksamhetsstället. Drygt en tiondedel (13 %) vill enbart arbeta på arbetsplatsen i framtiden, och drygt en fjärdedel (26 %) vill distansarbeta hemifrån varje dag. Svaren visar också att många (46 %) vill distansarbeta mindre än de gjorde vid tidpunkten för enkäten. Det är naturligt eftersom en del av oss jobbat uteslutande hemifrån under coronatiden.

Områden som prioriteras i forskningsprogrammet

Områden som prioriteras inom FPA:s forskningsverksamhet

Prioriteringsområden

- Försörjning
- Effektfulla tjänster
- Arbets- och funktionsförmåga
- Familjernas vardag
- Barns och ungas välfärd
- Likabehandling och bemötande

Megatrender

- En åldrande befolkning och sjunkande födelsetal
- Regional särutveckling och urbanisering
- Omvälvning av arbete och teknologi
- Klimatförändringen
- Mångkulturalism
- Resursknapphet

Försörjning

Studie belyser de komplexa familje- och inkomstbegreppen inom den sociala tryggheten

Ett av målen för reformen av den sociala tryggheten är att förenhetliga de begrepp som förekommer i samband med socialförsäkringsförmåner. I förmånslagstiftningen används många olika familje- och inkomstbegrepp, vilket gör förmånerna svårbegripliga. Det är viktigt att alla som ansöker om en förmån eller ett stöd och befinner sig i samma situation behandlas lika i lag.

I lagstiftningen definieras en familj i regel som en enhet bestående av vuxna och eventuella barn som bor i ett gemensamt hushåll, dvs. som en så kallad kärnfamilj. Familje- och närstående relationer utanför kärnfamiljen kan ändå påverka beviljandet och utbetalningen av en förmån.

Studien visar att familje- och inkomstbegreppen på många sätt är sammanflätade. Detta beror på att behovsprövade förmåner kräver att man anger vems inkomster som påverkar förmånens belopp. Det gäller exempelvis det allmänna bostadsbidraget, utkomststödet och studieförmånerna.

Enligt studien är en viss mångfald av inkomstbegrepp oundviklig eftersom en del av förmånerna och stöden är inkomstrelaterade och andra behovsprövade. De inkomstrelaterade förmånerna kräver dessutom att olika slags anställningar beaktas, och därmed olika inkomsttyper som oundvikligen behöver beskrivas med olika inkomstbegrepp.

Studien genomfördes av FPA och finansierades av social- och hälsovårdsministeriet. I den kartlades de familje- och inkomstbegrepp som används inom socialförsäkringsförmånerna och skillnaderna mellan förmånernas ansöknings- och betalningstidpunkter.

Publikation

Sihvonen, E. Studie om familje- och inkomstbegreppen i samband med sociala trygghetsförmåner (sammandrag på svenska). Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa: rapporter 24, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/325849>

Socialbarometern utredde hur det grundläggande utkomststödet fungerar och behoven av att se över bostadsbidraget

FPA:s forskningsenhet och Soste genomförde tillsammans Socialbarometern för att undersöka det grundläggande utkomststödet och systemet för bostadsbidrag. Socialbarometern har i stor skala följt upp genomförandet av det grundläggande utkomststödet redan 2016–2019. Det grundläggande utkomststödet och hur det genomförs granskas med fokus på samarbetet mellan FPA och kommunernas socialväsende. Dessutom undersöktes synen på skäliga boendepriiser och en reform av det allmänna bostadsbidraget.

Enligt Socialbarometern ger FPA beslut om grundläggande utkomststöd snabbare än tidigare. Majoriteten av FPA:s medarbetare uppskattade också att tröskeln för att ansöka om stödet numera är tillräckligt låg och ansökan lätt att fylla i för de flesta kunder. Svårigheterna att få personlig kundbetjäning i ärenden som gäller grundläggande utkomststöd kritiserades fortsättningsvis. Efter en svår inledningsfas har samarbetet mellan FPA och kommunerna förbättrats, men ur kundernas perspektiv fungerar samarbetet inte så väl som det borde.

Tillgången till skäligt prissatta bostäder ansågs vara ett problem och en höjning av det allmänna bostadsbidraget understöddes. Av social- och hälsovårdsdirektörerna understöder 70 procent, av socialarbetarna 60 procent och av FPA:s chefer 58 procent en höjning av bostadsbidraget.

Socialbarometern är baserad på enkätsvar från hela landet och flera olika sektorer. Materialet samlades in i januari–februari 2021. De resultat som gäller det grundläggande utkomststödet och boendet grundar sig på svar från FPA:s chefer och anställda samt kommunernas social- och hälsovårdsdirektörer och socialarbetare. Totalt 1 047 personer besvarade enkäten.

Publikationer

Eronen A, Heinonen H-M, Järvinen A, Laatu M, Londén P, Peltosalmi J. Toimeentulotuki ja asuminen. Sosiaalibarometri 5/2021 (sammandrag på svenska). Helsinki: Soste, Suomen sosiaali ja terveystyö ry, 2021. Tillgänglig på: https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2021/05/SOSTE_Sosiaalibarometri_2021_osa-5-toimeentulotuki-ja-asuminen.pdf

Heinonen H-M, Laatu M. Sosiaalibarometri: Kelan ja kuntien yhteistyössä alueellisia eroja. Sosiaalivakuutuksen blogi 3.6.2021. Tillgänglig på: <https://sosiaalivakuutus.fi/sosiaalibarometri-ke-lan-ja-kuntien-yhteistyossa-alueellisia-eroja/>

Konsekvenserna av ändringarna i ersättningen för diabetesläkemedel ska bedömas

Vid ingången av 2017 sänktes ersättningsnivån för läkemedel mot diabetes typ 2 från den högsta klassen där ersättningen är 100 procent till en lägre klass där ersättningen är 65 procent. I samband med beslutet krävde riksdagen att ändringens konsekvenser för användningen av diabetesläkemedel och för utkomststödet ska följas upp.

I undersökningen som sträckte sig från 2014 till 2018 studerades ändringens konsekvenser för konsumtionen av diabetesläkemedel. Efter att ersättningsnivån för dessa läkemedel sänktes minskade den genomsnittliga månatliga konsumtionen beräknad per köpare. Ingen ökning iakttogs i konsumtionen av insulin.

Den ändrade ersättningsnivån ökade användningen av utkomststödets betalningsförbindelser för köp av läkemedel mot diabetes typ 2. År 2016 köpte sammanlagt 5 procent av de 18–64-åriga användarna sådana läkemedel med en betalningsförbindelse. År 2017 steg andelen bland patienter med diabetes typ 2 till 8 procent, vilket var cirka 1,9 procentenheter mer än i jämförelsegruppen. Generellt sett är de flesta utkomststödtagare unga och personer i arbetsför ålder.

Publikationer

Rättö H, Aaltonen K. The effect of pharmaceutical co-payment increase on the use of social assistance - A natural experiment study. PLoS One May 5 2021; 16 (5): e0250305. Tillgänglig på: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0250305>

Rättö H, Kurko T, Martikainen J, Aaltonen K. The impact of a co-payment increase on the consumption of type 2 antidiabetics – A nationwide interrupted time series analysis. Health Policy 2021; 125 (9): 1166–1172. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2021.05.007>

Resultaten av försöket med basinkomst sammanställdes i en bok och presenterades på ett seminarium

Resultaten av utvärderingen av försöket med basinkomst i Finland finns nu mångsidigt tillgängliga även för en internationell publik. I augusti 2021 publicerades boken *Experimenting with Unconditional Basic Income. Lessons from the Finnish BI Experiment 2017–2018* som beskriver försökets faser från planering och genomförande till utvärdering och resultat. Skribenterna är de forskare som deltog i planeringen och utvärderingen av försöket med basinkomst, och boken publicerades av det brittiska förlaget Edward Elgar Publishing.

Utöver försöket med basinkomst behandlar boken även understödet för basinkomst i Finland. I olika enkäter varierar understödet avsevärt beroende på hur frågan formuleras. I vilket fall som helst förespråkar visstidsanställda basinkomsten i högre grad än andra grupper. Boken innehåller också en analys av publiciteten kring försöket och information om deltagarnas upplevelser i ljuset av ett omfattande intervjumaterial.

I december 2021 ordnade FPA:s forskningsenhet det internationella seminariet *Reforming social security – What can we learn from basic income experiments?* Genom att testa och undersöka basinkomstmodellen har man försökt hitta lösningar på problemen i det nuvarande systemet för social trygghet. Under forskningsseminariet satte vi oss in i lärdomarna från olika basinkomstförsök, särskilt i Finland och Nederländerna, under ledning av internationella och finländska forskare. Diskussionen inleddes med aktuella inlägg. Cirka 300 personer deltog i seminariet via videoupptäckning.

Publikation

Kangas O, Jauhiainen S, Simanainen M, Ylikännö M (red). *Experimenting with unconditional basic income: Lessons from the Finnish BI experiment 2017–2018*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2021. Tillgänglig på: <https://www.elgaronline.com/view/edcoll/9781839104848/9781839104848.xml>

Effektfulla tjänster

Ett projekt för personlig budgetering gav information om den individuella vardagen och tjänsterna för personer med funktionsnedsättning

FPA och samkommunen Eteva undersökte utfallet, möjligheterna och utmaningarna i samband med personlig budgetering för personer med funktionsnedsättning 2021. Undersökningen var en del av samkommunen Etevas projekt Silta omannäköiseen elämään, ett av de försöksprojekt för att stärka delaktigheten bland personer med funktionsnedsättning som ingick i statsminister Marins regeringsprogram.

Undersökningsmetoden var gruppintervjuer med sakkunniga inom tjänster för personer med funktionsnedsättning i maj–juni 2021. Fyra gruppintervjuer ordnades för sammanlagt 18 anhöriga, tjänstereproducenter och serviceanordnare samt myndigheter som arbetar med tjänster eller förmåner för personer med funktionsnedsättning.

Enligt undersökningen krävs avgränsningar och riktlinjer för resurser, tjänster, tillhandahållare och ansvarsfördelning för att personlig budgetering ska kunna införas och kontrollerat genomföras. Det behövs också tydliga verktyg och system för beslut, uppföljning av utfallet och bedömning av konsekvenserna.

Även servicehandledningen är viktig i genomförandet av personlig budgetering. Det rekommenderas att en kontaktperson utses för att hantera kundens samlade situation och servicehandledning under hela den tid den personliga budgeteringen varar. Samarbetet kring personlig budgetering ska bygga på dialog om kundens behov och önskemål mellan kunden och de parter som behövs.

Ett sätt att försöka förbättra måluppfyllelsen för den personliga budgeteringen är att lösa problemen i det nuvarande systemet, och ett annat är att skapa en ny modell som kompletterar de nuvarande strukturerna. En ny modell löser dock inte automatiskt de nuvarande utmaningarna, eftersom den förutsätter att det praktiska arbetet och det bakomliggande tänkesättet förändras i en mer kundorienterad riktning.

Kunden, och vid behov närstående personer, behöver aktivt föra fram kundens mål och önskningar i livet. Servicen för personer med funktionsnedsättning måste ha tillräckliga resurser och personalen kompetens att individuellt sätta sig in i kundernas situationer. Om genuint individuella lösningar ska vara möjliga behöver servicesystemet kunna fatta beslut och producera tjänster flexibelt.

Publikationer och resultat

Heiskanen T, Sarnola K. Henkilökohtainen budjetointi – mahdollisuus yksilölliseen arkeen. Haastattelututkimus vammaispalveluiden asiantuntijoille. Helsinki: Kela, Työpapereita 164, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/335434>

Heiskanen T, Sarnola K. Henkilökohtainen budjetointi voi mahdollistaa vammaiselle henkilölle yksilöllisen arjen – onnistuminen edellyttää rajauksia, resursseja ja ajattelun muutosta. Kelan tutkimusblogi 19.10.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6223>

Adolfson V. Henkilökohtainen budjetointi voisi mahdollistaa vammaisille omannäköisemmän elämän – haasteita on silti edessä, asiantuntijat uskovat. Sosiaalivakuutus.fi 25.11.2021. Tillgänglig på: <https://sosiaalivakuutus.fi/henkilokohtainen-budjetointi-voisi-mahdollistaa-vammaisille-omannakoisemman-elaman-haasteita-on-silti-edessa-asiantuntijat-uskovat/>

Orsakerna till regionala variationer i tillgången till FPA:s rehabilitering undersöktes i två stora forskningsmaterial

Ett forskningsprojekt (2020–2022) ska belysa orsakerna bakom de regionala variationerna i tillgången till FPA:s rehabilitering. Frågan granskas i sjukvårdsdistrikten ur rehabiliteringssystemets synvinkel. Resultaten från registeranalysen i den första delstudien fördjupades våren 2021 med hjälp av en riksomfattande enkät. Syftet med enkäten var att belysa faktorerna bakom de regionala skillnaderna i hänvisning till FPA:s rehabilitering genom att studera fyra FPA-tjänster: sysselsättningsfrämjande yrkesinriktad rehabilitering, talterapi, rehabiliterande psykoterapi och AVH-kurser för personer som haft stroke. Resultaten visar att skillnader förekommer mellan specialupptagningsområdena särskilt i samband med kundprocessens fas ”Bedömning av rehabiliteringsbehov och utarbetande av rehabiliteringsplan”. Viktiga teman i den här fasen var dels en arbetsfördelning för kundvägledning som tryggar kontinuiteten i kundprocessen, dels områdenas verksamhetsmodeller, deras tydlighet och ändamålsenliga funktion.

Studien fördjupades ytterligare under hösten genom intervjuer med fokusgrupper. Yrkesutbildade och sakkunniga som deltar i FPA:s process för hänvisning till rehabilitering kallades till intervju från tre sjukvårdsdistrikt. Materialet fördjupar ytterligare kunskapen om de omständigheter som ligger bakom de regionala skillnaderna i hänvisning till FPA:s rehabilitering.

Publikationer

Miettinen S, Pulkki J, Rinne H, Heino P, Poikkeus L. Kelan IKKU-kuntoutus on keino yli 68-vuotiaiden kotona asumisen politiikassa – mutta kuka sitä saa? Kelan Tutkimusblogi 17.5.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6000>

Miettinen S, Rinne H. Areal differences of rehabilitation in Finland – System perspective to accessibility. Policy and Service, Illuminating Gaps in Policies and Praxis. Abstract No. 317. Rehabilitation International World Congress 7.–9.9.2021. Abstraktbok, muntlig presentation. <https://az659834.vo.msecnd.net/eventsairwesteuprod/production-kongresk-public/947c9663dab9477e9df293c53cf6b3f8>

Miettinen S, Ukkola I. Factors underlying the regional differences in rehabilitation participation in Finland. Congress of European Forum for Research in Rehabilitation 23.–25.9.2021. Abstraktbok, muntlig presentation. http://www.efrr2021.si/images/abstract_book_22_09.pdfesitys. <https://az659834.vo.msecnd.net/eventsairwesteuprod/production-kongresk-public/947c9663dab9477e9df293c53cf6b3f8>

Undersökningar om FPA på sjukhuset och FPA på social- och hälsovårdscentralerna inleddes som stöd för arbetet med FPA:s modell för samarbete med den specialiserade sjukvården och vårdcentralerna

Utgångspunkten för undersökningen FPA på sjukhuset är reformen av samarbetet mellan FPA och den specialiserade sjukvården, och vad den innebär för klientens rehabiliteringsprocess. Undersökningens syfte är att utreda vilken betydelse utvecklingen av partnerskapet mellan FPA och den specialiserade sjukvården samt den nya verksamhetsmodellen har för organisationernas verksamhet i rehabiliteringsprocessen, för klientens rehabiliteringskedja och för hur den utfaller. Målet är att producera information som bidrar till utvecklingen av rehabiliteringssamarbetet mellan FPA och den specialiserade sjukvården och till att den nya verksamhetsmodellen blir till nytta vid identifiering av rehabiliteringsbehov, hänvisning till rehabilitering och för en smidig rehabiliteringskedja. Flera olika forskningsmetoder används.

Den första datainsamlingen genomfördes hösten 2021. De aktuella erfarenheterna av utvecklingsprojektet kartlades genom en enkät för sakkunniga inom den specialiserade sjukvården. Resultaten visar att bland annat personlig kontakt med FPA:s sakkunniga och informationsgången mellan FPA och den specialiserade sjukvården upplevs som viktiga samarbetsformer. Under hösten inleddes också följande materialinsamling i form av gruppintervjuer.

I undersökningen FPA på social- och hälsovårdscentralerna studeras samarbetet mellan FPA och försöken inom det riksomfattande projektet för arbetsförmåga som stöd för klientens arbets- och funktionsförmåga. Samarbetet granskas under den tid som FPA:s utvecklingsprojekt pågår. Forskningsintresset gäller i synnerhet samarbetets betydelse för uppfyllandet av partiellt arbetsföra arbetslösa personers servicebehov. Helheten granskas ur FPA:s och de sakkunnigas perspektiv som arbetar med projekten för arbetsförmåga, samt ur klientens perspektiv. Även FPA:s register granskas. Inom ramen för undersökningen samarbetar forskarna tätt med forskningsgrupper vid Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet för att undersöka konsekvenserna för klienterna. Flera olika forskningsmetoder används.

Priskonkurrensen för läkemedel måste bli effektivare, fler digitala tjänster och hälsovårdstjänster önskas på apoteken

En utredning av FPA, Fimea, Helsingfors universitet och Institutet för hälsa och välfärd finansierad av statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (VNTEAS) visar att priskonkurrensen för läkemedel inom referensprissystemet kan effektiviseras genom att påverka prisperiodernas längd och marknadskoncentrationen. Även incitamenten för apoteken att distribuera de förmånligaste preparaten bör utvecklas. Priskonkurrensen bör aktiveras i synnerhet för biologiska läkemedel som fått förmånligare synonympreparat, så kallade biosimilarer. I andra länder används ofta upphandlingar i det syftet. Det är också viktigt att styra läkemedelsförskrivarna så att de skriver ut det förmånligaste preparatet. Priskonkurrensen kan också effektiviseras genom generisk substitution och referensprissättning för biologiska preparat.

Enkätundersökningen visar att befolkningen är nöjd med apotekens nuvarande verksamhet, men också ser fram emot att anlita eventuella nya och digitala tjänster. En tredjedel av befolkningen, i synnerhet unga, skulle hellre köpa egenvårdsläkemedel i en dagligvaruaffär än på ett apotek, men över hälften föredrar

apotek. Integritetsskyddet upplevs som bristfälligt när man uträttar ärenden på apoteket. Finländarna vill och kan anlita nya och digitala tjänster för köp av och rådgivning om läkemedel. De som besvarade enkäten skulle även anlita hälso- och sjukvårdstjänster på apoteken i större utsträckning om apoteken erbjöd sådana, till exempel för att säkerställa kontinuiteten i långvariga läkemedelsbehandlingar, förnya recept, behandla mindre besvär eller få hälsorådgivning. Innehållet och kvaliteten i apotekens lagstadgade uppgifter och professionella tjänster bör definieras för att kvaliteten ska kunna utvärderas.

Publikation

Saastamoinen L, Airaksinen M, Dimitrow M, Heino P, Hämeen-Anttila K, Jauhonen H-M, Jormanainen V, Koskinen H, Reinikainen L, Soppi A. Främjande av priskonkurrens mellan läkemedelspreparat samt befolkningens förväntningar på apoteksverksamheten (sammandrag på svenska). Helsingfors: Statsrådets kansli, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2021:32, 2021. Tillgänglig på: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163067>

Störningar i läkemedelstillgången ett växande problem

Störningarna i tillgången på läkemedel har ökat kraftigt under de senaste åren både internationellt och i Finland. Inom FPA:s forskningsenhet pågår ett forskningsprojekt om störningar i tillgången på läkemedel, och inom ramen för projektet utreddes egenskaperna, den kritiska karaktären och de ersättande preparaten för restnoterade läkemedel i Finland våren 2020. Forskningsmaterialet utgjordes av de restnoteringar som anmälts till Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, i kombination med bland annat uppgifter från FPA:s läkemedelsdatabas. Undersökningen visade att de flesta restnoterade läkemedel är sådana som används allmänt inom öppenvården, till exempel läkemedel mot hjärt- och kärlsjukdomar och läkemedel som påverkar nervsystemet. Det typiska läkemedlet som drabbas av störningar i tillgången är ett äldre och förmånligare preparat med ett eller flera synonympreparat på marknaden. Cirka en femtedel av de restnoterade preparaten klassificerades som kritiska. Största delen (73 %) av de restnoterade preparaten kan bytas ut till ett synonympreparat på apoteket.

Nästa steg i forskningsprojektet är att undersöka störningar i tillgången på ersättningsgilla läkemedel i öppenvården och störningarnas effekter på läkemedelspriserna och läkemedelsmarknadens funktion och struktur. Granskningen gäller i synnerhet störningar i tillgången under 2017–2019.

Publikation

Tapanila T, Kari H, Koskinen H. Lääkkeiden saatavuushäiriöissä korvaava valmiste löytyy useimmiten. *Suom Lääkäril* 2021; 18: 1161–1165.

Användningen av förmåner och tjänster inom ramen för den sociala tryggheten i Uleåborg

Uleåborgsprojektet producerade fortsättningsvis data om social- och hälsovårdstjänster och socialförsäkringsförmåner. Inom ramen för projektet har ett mångsidigt forskningsmaterial samlats in om Uleåborgs invånare. Det omfattar en stor mängd registeruppgifter från 2013–2018 om användningen av olika anordnares social- och hälsovårdstjänster och förmåner samt olika bakgrundsuppgifter. När materialets alla data om förmåner och tjänster analyserades samtidigt framgick det att nästan alla invånare använde social- och hälsovårdstjänster och/eller socialförsäkringsförmåner under ett kalen-

derår. Under 2018 anlätade nästan alla hälso- och sjukvårdstjänster och cirka en av åtta social- eller arbetskraftstjänster. Nästan två av tre fick någon förmån. Vilka tjänster som anlitas beror i hög grad på vilken förmån personen får. I synnerhet arbetslösa personer som får utkomststöd, rehabiliteringsstöd och grundtrygghetsförmåner anlitar ofta såväl hälso- och sjukvårdstjänster som socialservice och sysselsättningstjänster.

Med hjälp av materialet undersöktes också socioekonomiska skillnader i samband med tandläkarbesök samt kopplingarna mellan anlätandet av tandvård och övrig hälso- och sjukvård. De som anlitar tandvård är tydligt indelade mellan privat och offentlig sektor: cirka hälften av befolkningen anlitar offentliga tjänster och cirka hälften privata tjänster. Cirka två av tre Uleåborgsbor som fyllt 25 år hade besökt en tandläkare under den tvååriga uppföljningsperioden. Tandläkarbesöken var vanligast bland kvinnor, personer i medelåldern och höginkomsttagare. Ju fler andra läkartjänster en person anlätade, desto fler var också tandläkarbesöken.

I en undersökning om storskaligt anlätande av öppenvårdstjänster definierades den tiondedel av kunderna som anlätat hälso- och sjukvårdstjänsterna mest som mångbesökare. En betydande del av alla besök inom alla sektorer av den öppna sjukvården (den offentliga, företagshälsovården, den privata) gjordes av ett litet antal mångbesökare. Anlätande av tjänster i stor skala förebådade också ett större antal sjukdagpenningdagar under de följande åren.

Enligt en undersökning som publicerades om tjänster för personer som blivit arbetslösa är hälso- och sjukvårdstjänster de tjänster som oftast anlitas. Tjänsterna för arbetslösa inriktas olika beroende på ålder, utbildning, sjukfrekvens och arbetshistoria. De som har svårast att hitta arbete hänvisas till de tjänster där arbetslivskopplingen är svagast. Sannolikheten att hitta arbete var störst bland dem som deltagit i arbetskraftsutbildning och lägst bland socialservicens klienter.

Med hjälp av Uleåborgsmaterialet producerades också information för beredningen av reformen av den sociala tryggheten. Ett informationspaket om projektet och dess resultat har sammanställts och uppdateras regelbundet: [Användningen av förmåner och tjänster inom ramen för den sociala tryggheten i Uleåborg 2013–2018](#)

Publikationer

Blomgren J, Jäppinen S. Lähes kaikki käyttävät sote-palveluita tai etuuksia kalenterivuoden aikana. Kelan Tutkimusblogi 3.6.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6015>

Blomgren J, Jäppinen S, Korpela T, Perhoniemi R, Rinne H. Etuuksien ja palveluiden yhtäaikainen käyttö yleistä. Kelan Tutkimusblogi 8.10.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6201>

Nurminen M, Blomgren J, Mikkola H. Socioeconomic differences in utilization of public and private dental care in Finland: Register-based evidence on a population aged 25 and over. PLoS ONE 2021; 16 (8): e0255126. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0255126>.

Nurminen M, Blomgren J, Mikkola H. Hammaslääkäriissä käydään joko julkisella tai yksityisellä sektorilla – harvoin molemmilla. Kelan Tutkimusblogi 17.3.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5860>

Nurminen M, Blomgren J. Associations of medical visits with dentist visits: A register-linkage study of a working-age population in Finland. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021; 18 (24): 13337. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.3390/ijerph182413337>

Perhoniemi R, Blomgren J. Frequent attenders of three outpatient health care schemes in Finland: Characteristics and association with long-term sickness absences, 2016–2018. BMC Public Health 2021; 21: 870. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10866-x>

Perhoniemi R, Blomgren J. Avosairaanhoidon suurykäyttäjät sitovat kapasiteettia kaikilla palvelusektoreilla. Kelan Tutkimusblogi 12.5.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5986>

Rinne H, Blomgren J. Työttömien palveluiden käyttö ja työllistyminen – rekisteritutkimus Oulussa vuonna 2016 työttömäksi jääneistä. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työpoliittinen aikakauskirja 4/2021: 35–45. Tillgänglig på: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163649/TAK_4_2021_web.pdf

I undersökningen REKKU granskas rehabiliteringsreformens konsekvenser

Undersökningen om försöket med ett registreringsförfarande inom FPA:s rehabilitering, REKKU (2020–2023), hör till projektet Muutos II som undersöker konsekvenserna av rehabiliteringsreformerna för ordnandet, upphandlingen och utfallet av rehabiliteringstjänster samt hur klienterna hänvisas till rehabiliteringstjänster. I delstudierna utreds hur väl registreringsförfarandet och de nya servicebeskrivningarna fungerar samt frågor kring marknaden och priserna för rehabilitering. Information produceras om utfallet av rehabiliteringskurserna för vuxna med hjärtsjukdomar och rehabiliteringstjänsten Min egen väg.

REKKU är en implementeringsundersökning med flera synvinklar och metoder. Efter att registreringsförfarandet inletts 2021 började materialinsamlingen, och forskningsresultat kunde börja förmedlas för användning i försöket – målet är att forskningsresultaten ska vara ett stöd i genomförandet av reformerna i samband med ordnandet av FPA:s rehabilitering. Forskningen utförs av FPA:s forskningsenhet i samarbete med yrkeshögskolan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Publikation

Seppänen-Järvelä R, Karhula M. REKKU-kokeilussa kuntoutuspalveluiden tarjouskilpailu korvataan rekisteröitymismenettelyllä. Kelan Tutkimusblogi 6.10.2021.

Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6318>

Offentlig upphandling av FPA:s taxitjänster

Två stora förändringar har påverkat taximarknaden under de senaste åren. För det första avreglerades taximarknaden den 1 juli 2018. För det andra konkurrerades FPA i början av 2018 de regionala serviceproducenterna (beställningscentralerna) som den 1 juli 2018 tog över de taxiresor som FPA ersätter. Avregleringen av taximarknaden påverkade marknads funktion på många sätt. Helt enligt förväntningarna ökade antalet företag som bedriver taxitrafik betydligt. Dessutom har nya affärsmodeller och tjänster uppstått på marknaden. En negativ och i viss mån överraskande trend har varit att taxipriserna efter en inledande minskning stigit i synnerhet i Nyland.

I FPA:s och KKV:s gemensamma forskningsprojekt om offentligt subventionerade taxiresor och taximarknadens funktion undersöks utfallet av FPA:s taxiupphandlingar och efterfrågan, utbudet och kvaliteten på FPA-stödda taxiresor med hjälp av FPA:s upphandlings- och registermaterial. År 2021 publicerades

en rapport om det första arbetspaketet i projektet, som fokuserade på hur de taxiresor som FPA ersätter borde ordnas för att det ska vara möjligt att upphandla taxitjänster förmånligt och med hög kvalitet utan att onödigt äventyra taximarknadens funktion i övrigt. En del av rekommendationerna i rapporten tillämpades i upphandlingen av beställningscentraler hösten 2021.

Julkaisu

Luukkonen E. Taksipalveluiden julkinen kilpailutus. Helsinki: Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksiä 8/2021, 2021. Tillgänglig på: <https://www.kkv.fi/uploads/sites/2/2021/11/2021-kkv-selvityksia-8-2021-taksipalveluiden-julkinen-kilpailutus.pdf>

Forskningshelhet om rehabiliteringens effekter planeras

Information om verksamhetens effekter är viktig för FPA, och prioriteras därför i de kommande årens forskningsfinansiering enligt 12 § i FRPL. Under 2021 planerades en forskningshelhet om rehabiliteringens effekter. Den omfattar fyra delstudier. I helheten ingår studier av såväl yrkesinriktad som krävande medicinsk rehabilitering och rehabilitering enligt prövning. Forskningsprojektet finansieras med medel för utveckling av rehabiliteringen enligt 12 § i FRPL och genomförs 2022–2025. Den första studien som inleds utvärderar distansrehabiliteringens effekter på rehabiliteringskurser för närståendevårdare.

Arbets- och funktionsförmåga

Arbetsförmågan, studieförmågan och livskvaliteten bland rehabiliteringsklienter förbättrades under FPA:s rehabilitering

I en utvärdering av nyttan med FPA:s rehabilitering samlades information om förändringar i arbets- och funktionsförmågan och om hur målen för rehabiliteringen uppnåtts bland klienter som avslutade sin rehabilitering 2019. Information från klienter inom rehabiliteringstjänsterna samlades in med fyra olika indikatorer när rehabiliteringen inleddes och när den avslutades. Tjänsteproducenterna ombads också utvärdera om rehabiliteringen gavs vid rätt tidpunkt och hur stor nytta var.

Enligt rapporten förbättrades klienternas arbets- och studieförmåga under rehabiliteringen. Även klienternas fysiska och psykiska livskvalitet förbättrades och antalet personer som led av depressionssymptom minskade. Över hälften av rehabiliteringsdeltagarna uppnådde eller överträffade sina mål för rehabiliteringen. Det förekom klara skillnader mellan olika rehabiliteringstjänster både i fråga om måluppfyllelsen och de indikatorresultat som bedömde nyttan av rehabiliteringen. I rapportens andra del granskades sysselsättningsläget för dem som avslutat sin rehabilitering 2018 med hjälp av registerdata. Uppföljningen visade att andelen arbetande eller studerande ökat med fem procentenheter mellan året före rehabiliteringen och året efter rehabiliteringen. Inom den sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade rehabiliteringen mer än fördubblades antalet sysselsatta under uppföljningsperioden.

Publikation

Karinkanta S, Reiterä T. Kelan kuntoutuksen hyödyn arviointi 2019. Helsinki: Kela, Kuntoutusta kehittämässä 30, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/335974>

Coronaepidemin påskyndade införandet av distansrehabilitering vid individuell terapi

Coronaepidemins konsekvenser för genomförandet av FPA:s rehabilitering utreddes med hjälp av en enkät i maj 2020. Enkäten var riktad till terapeuter och besvarades av 905 fysio-, ergo-, tal- och musikterapeuter samt neuropsykologer och psykoterapeuter. Dessutom genomfördes en enkät för rehabiliteringsklienter i november–december 2020. Redovisningen av resultaten fortsatte under 2021.

Coronaepidemins första våg påskyndade införandet av distansrehabilitering. Enligt undersökningen tänker aktörerna använda distansrehabilitering även i framtiden. Skillnader mellan olika yrkesgrupper i införandet av distansrehabilitering undersöktes. Utifrån undersökningen går det att identifiera flera aspekter som fungerar bra i rehabilitering på distans, men också aspekter som upplevs som utmanande. Upplevelserna var dock individuella, och samma faktorer som vissa terapeuter som tillämpat distansrehabilitering upplevde som utmanande beskrevs av andra terapeuter som välfungerande. I inledningsfasen beskrevs många utmaningar, och variationen mellan yrkesgrupperna var större än i fråga om de faktorer som upplevdes fungera. Det förekom variationer i hur olika yrkesgrupper införde distansrehabilitering. Psykoterapi verkar vara lättare att genomföra på distans än andra rehabiliteringsformer.

Publikationer

Heiskanen T, Rinne H, Miettinen S, Salminen A-L. Uptake of tele-rehabilitation in Finland amongst rehabilitation professionals during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2021; 18 (2): 4383. Tillgänglig på: <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/8/4383>

Heiskanen T. Etäkuntoutuksen tutkimus Kelassa. Kuntoutus tulee kotiin -webinaari etäkuntoutuksesta 17.11.2021. Videoinspelning tillgänglig på: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutus-palvelut-kuntoutuksen-kehittaminen-kelan-hankkeet-etakuntoutus-hanke>

Hur kan personer med långvariga smärttillstånd få stöd genom rehabilitering?

I en litteraturöversikt om rehabilitering av vuxna som upplevde långvarig smärta utreddes vilken typ av interventioner som tillämpas i rehabiliteringen av vuxna med långvarig smärta och hurdan nyttan är. I synnerhet granskades interventioner som stöder arbetsförmågan och arbetshälsan för personer med långvarig smärta. I samband med litteraturöversikten intervjuades smärtrehabiliteringsexperter som arbetar i Finland. Översikten gjordes på uppdrag av rehabiliteringsgruppen vid FPA:s juridiska enhet.

Den insamlade informationen ska användas för att bedöma om FPA i framtiden kan ha en roll som anordnare av smärtrehabilitering. I rehabilitering vid långvarig smärta används metoder från psykologi, fysioterapi och motionsträning. En smärtrehabilitering som stöder arbetsförmågan bör sannolikt vara multidisciplinär och kopplad till arbetet. Sysselsättningsfrämjande rehabilitering skulle kunna bygga på IPS-modellen. Enligt de intervjuade experterna kan det finnas plats i det finländska servicesystemet för smärtrehabilitering som ordnas av FPA. Ledd grupprehabilitering som tillämpar smärtpsychologi och fysioterapi skulle kunna vara en sådan ny rehabiliteringstjänst. En målgrupp kan också vara personer med svåra eller omfattande smärtproblem som arbetar eller som varit borta från arbetslivet en relativt kort tid.

Publikationer

Paavonen A-M, Karinkanta S. Pitkääikaista kipua kokevien aikuisten kuntoutus: Kartoittava kirjallisuuskatsaus. Helsinki: Kela, Työpapereita 166, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/337317>

Paavonen A-M, Karinkanta S. Pitkääikaisen kivun kuntoutuksessa käytetään psykologisia, fysioterapeutisia ja liikuntaharjoitteluun perustuvia menetelmiä. Kelan Tutkimusblogi 10.12.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6273>

Förmågarens förändringskänslighet undersöks inom sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade rehabiliteringstjänster

Förmågaren (Kykyviisari) är ett bedömningsverktyg som Arbetshälsoinstitutet tagit fram för att mäta kundens arbets- och funktionsförmåga och förändringar i den. Metoden har utvecklats särskilt för bedömning av arbets- och funktionsförmågan hos personer med en svag ställning på arbetsmarknaden. Arbetshälsoinstitutet har i stor skala undersökt Förmågarens psykometriska egenskaper. I FPA:s och Arbetshälsoinstitutets gemensamma studie utreds Förmågarens känslighet för förändringar, dvs. metodens förmåga att upptäcka förändringar i den självbedömda arbets- och funktionsförmågan. Förändringskänsligheten undersöks hos personer som befinner sig i en svår ställning på arbetsmarknaden, och som deltar i FPA:s sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade rehabilitering. På det sättet får vi information om Förmågarens användbarhet som verktyg för att följa upp den självbedömda arbetsförmågan och funktionsförmågan. Undersökningen inleddes i slutet av 2021 och preliminära resultat väntas i slutet av 2022.

Vi producerade ny information om sjukdagpenning och sjuk- och invalidpensionering

Under det första coronaåret minskade de sjukdagpenningsperioder som FPA ersätter, och de föregående årens snabba ökning av dagpenningsperioder på grund av psykiska störningar planade också ut. Enligt vår undersökning har sjukdagpenning på psykiska grunder länge blivit vanligare bland unga, och till exempel ångeststörningarna fortsatte öka även under 2020 trots att dagpenningarna allmänt taget minskade. Vi undersökte också förekomsten och längden av sjukdagpenningsperioder i olika socioekonomiska grupper. Resultaten visar att arbetslösa och företagare har färre frånvaroperioder än löntagare, men att perioderna är längre än bland löntagare, vilket kan bero på brister i det tidiga stödet för arbetsförmågan.

Vi granskade också processerna i samband med arbetsoförmåga bland dem som utnyttjat den maximala tiden för sjukdagpenning (cirka 300 betalningsdagar). Undersökningen visade att de flesta som uppnådde maximitiden förlorade åtminstone delar av sin arbetsförmåga under flera år. Det visar de många sjuk- och invalidpensioneringarna och nya sjukdagpenningsperioderna efter att den övre tidsgränsen uppnåtts. Perioder av arbetslöshet var också allmänna, men förvärvsarbete sällsynt. Vi undersökte också storskaligt anlåtande av öppen sjukvård och kopplingen till sjukfrånvaro i ett material med data om Uleåborgs befolkning. En betydande andel av alla vårdbesök görs av en liten grupp personer, och dessa personer har också hög risk för långa tider av sjukfrånvaro under de följande åren.

I en studie som genomfördes i samarbete med Pensionsskyddscentralen upptäckte vi att sjuk- och invalidpensioneringarna på grund av psykiska orsaker under de senaste årtiondena allt oftare förekommit bland unga, men minskat bland äldre i arbetsför ålder, vilket lett till en utjämning av skillnaderna i sjuk- eller invalidpensionering mellan olika åldersgrupper. Processen vid arbetsoförmåga undersöktes också i ett material med personer som börjat få rehabiliteringsstöd, dvs. tidsbegränsad sjuk- eller invalidpension. Det var relativt ovanligt att personer som börjat få rehabiliteringsstöd återgick till arbetet under de två- och fyraåriga uppföljningsperioderna, men det var ändå vanligare att de som deltagit i FPA:s eller arbetspensionsbolagens rehabilitering återvände till arbetslivet än att de som inte deltagit i någon rehabilitering gjorde det. Av dem som börjat få tidsbegränsat rehabiliteringsstöd hade en tredjedel efter fyra år övergått till permanent sjuk- eller invalidpension.

Publikationer om sjukdagpenning samt sjuk- och invalidpensioner

Blomgren J. Sairauspoissaolot kääntyivät laskuun koronavuonna 2020. Kelan Tutkimusblogi 13.1.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5764>

Blomgren J, Perhoniemi R. Increase in sickness absence due to mental disorders in Finland – Trends by gender, age and diagnostic group in 2005–2019. Scandinavian Journal of Public Health February 2021; online first. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1177/1403494821993705>

Blomgren J, Perhoniemi R. Masennus- ja ahdistuneisuushäiriöt aiheuttavat eniten mielenterveysperusteisia sairauspäivärahopäiviä. Kelan Tutkimusblogi 3.5.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5949>

Blomgren J, Jäppinen S. Incidence and length of sickness absence among hierarchical occupational classes and non-wage-earners: A register study of 1.6 million Finns. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021; 18 (2): 501. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.3390/ijerph18020501>

Blomgren J, Jäppinen S, Perhoniemi R. Yrittäjillä on verrattain vähän sairauspoissaoloja, mutta ne ovat usein pitkiä. Kelan Tutkimusblogi 19.3.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5873>

Blomgren J, Laaksonen M, Perhoniemi R. Changes in unemployment affect sickness absence and disability retirement rates: A municipality-level panel study. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021; 18 (12): 6359. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.3390/ijerph18126359>

Koskenvuo K, Laaksonen M, Blomgren J, Pösö R, Seppänen-Järvelä R, Näsi E. Selvitys kuntoutustukea saaneista: Aiempi tutkimus ja rekisteriseuranta vuonna 2015 kuntoutustuen aloittaneista. Helsinki: Kela, Työpapereita 163, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/331601>

Laaksonen M, Blomgren J, Perhoniemi R. Mielenterveysyistä alkavat eläkkeet ovat yleistyneet nuorilla mutta vähentyneet vanhemmissa ikäryhmissä. Suomen Lääkärilehti 2021; 76 (36): 1889–1893.

Luoto R. Työterveyshuollon merkitys lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ehkäisijänä – Kelan näkökulma. Akava Works 19.11.2021; 15/2021. Tillgänglig på: <https://akavaworks.fi/julkaisut/tyoterveyshuollon-merkitys-lyhytaikaisen-tyokyvyttomyyden-ehkaisijana/>

Perhoniemi R, Blomgren J, Laaksonen M. Mitä sairauspäivärahan enimmäisajan täytyttyä? Toimeentulon lähteet kahden vuoden seurannassa. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 2021; 58 (1): 16–30.

Perhoniemi R, Blomgren J, Laaksonen M. Mistä toimeentulo sairauspäivärahan enimmäisajan täytyttyä? Kelan Tutkimusblogi 23.2.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5842>

Perhoniemi R, Blomgren J. Frequent attenders of three outpatient health care schemes in Finland: Characteristics and association with long-term sickness absences, 2016–2018. BMC Public Health 2021; 21. Tillgänglig på: <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-021-10866-x>

Perhoniemi R, Blomgren J. Avosairaanhoidon suurkäyttäjät sitovat kapasiteettia kaikilla palvelusektoreilla. Kelan Tutkimusblogi 12.5.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5986>

Sjukdomar, kompetensbrist, arbetslöshet och åldersdiskriminering försvårar partiellt arbetsföras återgång till arbetet

Studiens syfte var att ge en övergripande bild av de problem personer som varit utanför arbetslivet på grund av sjukdom råkar ut för. Ett annat syfte var att undersöka individernas syn på de tjänster de erbjuds och på andra faktorer som stöder eller försvårar återgången till arbetet. För studien intervjuades personer med sjukdomar i stöd- eller rörelseorganen som av FPA:s sakkunniga rekommenderats att uppsöka centret för funktionsförmåga TOIKE för att få övergripande handledning. Fem distinkta grupper identifierades enligt personernas orientering mot arbetsliv eller pensionering och deras egen bedömning av sin hälsa och arbetsförmåga: de framgångsrika, de ihärdiga, de framåtblickande, de stagnerade och de pensionsorienterade. Ofta beror nedsatt arbetsförmåga på flera olika samverkande orsaker. Av studien framgick det att inte enbart sjukdom utan också kompetensbrist, arbetslöshet och åldersdiskriminering gör det svårare för partiellt arbetsföra att hitta arbete som motsvarar deras funktionsförmåga. En del av de intervjuade berättade att de haft nytta av den multidisciplinära rådgivningen på TOIKE-centret. Att identifiera olika kundgrupper och beakta deras särbehov torde främja anlitaandet av multidisciplinära tjänster.

Publikation

Näsi E, Perkiö M, Kokkinen L. The complexity of decreased work ability: Individuals' perceptions of factors that affect returning to work after sickness absence. Int. J. Environ. Res. Public Health 2022; 19: 113. Tillgänglig på: <https://doi.org/10.3390/ijerph19010113>

Barns och ungas välfärd

Studie om NUOTTI-träningens utfall i samband med FPA:s handläggningsarbete

NUOTTI-träningen är yrkesinriktad rehabilitering med låg tröskel för unga. Den nya handläggningsprocessen och kriterierna för beviljande är integrerade med en bedömning av funktionsförmågan och den samlade situationen. FPA gör bedömningen genom att intervjua den unga. Det behövs ingen diagnos från hälso- och sjukvården för att få träning. I studien (2021–2022) undersöks vilken betydelse den nya processen för ansökan och beviljande har för klienternas hänvisning till och ansökningar om rehabilitering och för FPA:s beslutsfattande ur handläggningsarbetets perspektiv. Materialet består av enkät- och intervjusvar som samlats in sedan slutet av 2021 från FPA:s anställda. Undersökningen hör till en forskningshelhet inom ramen för projektet Muutos II om utfallet av NUOTTI-träningen, och genomförs i samarbete med yrkeshögskolan Hämeen ammattikorkeakoulu.

Samtidig användning av läkemedel mot psykos och ADHD vanligare bland barn födda i slutet av året

Tidigare forskning har visat att barn födda i slutet av året oftare diagnostiseras med ADHD eller depression och oftare använder läkemedel mot ADHD än barn födda i början av året. I undersökningen studerades användningen av psykosläkemedel och samtidig användning av psykosläkemedel och ADHD-läkemedel enligt födelsedatum. Enligt registerundersökningen fanns hos pojkar inget samband mellan födelsetid sent på året och användning av enbart psykosläkemedel. Bland flickor var användning av psykosläkemedel något ovanligare bland dem som var födda sent på året än bland dem som var födda tidigt på året. Samtidig användning av läkemedel mot psykos och ADHD var vanligare bland både pojkar och flickor som var födda i slutet av året.

Publikation

Vuori M, Sourander A, Aronen ET, Kronström K, Saastamoinen LK. Relative age and the use of second-generation antipsychotics from 7 to 17 years of age: A population-based register study. *Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology* 2021; 32 (1): 45–51. Tillgänglig på: <http://doi.org/10.1089/cap.2021.0053>

Barn under 18 år använder vanligen psykosläkemedel under knappt ett år

Enligt en registerundersökning var den typiska behandlingstiden med läkemedel mot psykos (medelvärdet) 317 dagar bland barn och unga i åldern 0–17 år. Medelvärdet för behandlingarnas längd var 509 dagar. Cirka 16 procent använde psykosläkemedel i över 600 dagar, men 35 procent i mindre än 50 dagar. Flickor använde psykosläkemedel i kortare perioder än pojkar. Kortare användningstider var vanligare bland 7–12-åringar och 13–15-åringar än bland 1–6-åringar. Det fanns ett samband mellan behandling som inleddes med quetiapin eller olanzapin och kortare användning, och mellan byte av läkemedel och längre användning. Bland 0–17-åringar var användningen av psykosläkemedel huvudsakligen off label-användning, dvs. med ett par undantag finns det vanligtvis inga officiella indikationer för psykosläkemedel för personer under 18 år. Utifrån klinisk erfarenhet vet man att psykosläkemedel

förutom vid svåra psykotiska tillstånd även används mer allmänt mot olika lindrigare ångeststörningar och sömnstörningar.

Publikation

Varimo E, Aronen ET, Rättö H, Mogk H, Saastamoinen LK. Antipsychotic treatment duration in children and adolescents: A register-based nationwide study. *Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology* 2021; 31 (6): 421–429. <http://doi.org/10.1089/cap.2020.0095>

Ungas skyldighet att söka till utbildning bör utvecklas övergripande som en del av den sociala tryggheten och utbildningssystemet

Ungdomsforskningsnätverkets, FPA:s och Institutet för hälsa och välfärds studie kartlade ändamålsenligheten för ungas skyldighet att söka till utbildning. Skyldigheten att söka till utbildning är ett särskilt villkor för att unga under 25 år ska få utkomstskydd för arbetslösa. En ung i åldern 18–24 år utan examen som ger yrkesfärdigheter måste varje vår söka till en examensutbildning för att beviljas arbetslöshetsförmåner. I undersökningen granskades bland annat övergången till utbildning, de ansökningspliktigas övergång från utkomstskyddet för arbetslösa till grundläggande utkomststöd samt arbets- och näringstjänsternas, läroanstalternas och de ungas erfarenheter av ansökningskyldigheten.

Enligt forskningsgruppen är de viktigaste aspekterna som behöver utvecklas i samband med ansökningsplikten kopplade till den övergripande reformen av den sociala tryggheten och till sammanjämkningen av skyldigheten med utbildningspolitiska reformer såsom styrningen av studentantagningen. Dessutom måste man identifiera och ta hänsyn till de ungas olika livssituationer när ansökningskyldigheten verkställs. När fullgörandet av ansökningskyldigheten bedöms bör man bättre kunna beakta andra aktiviteter än examensstudier, till exempel handledande utbildningar, om de stärker den ungas kompetens. Samtidigt bör kriterierna och tillämpningsanvisningarna för prövningen ses över så att arbets- och näringstjänsternas personal har bättre möjligheter än för närvarande att från fall till fall pröva om den sökande fullgjort ansökningskyldigheten.

Undersökningen genomfördes huvudsakligen 2021 och slutrapporten publicerades i januari 2022. Undersökningen genomfördes som en del av statsrådets utrednings- och forskningsplan (VNTEAS).

Publikation

Haikkola L, Uusikangas S, Korpela T, Jauhiainen S, Hiilamo H, red. Skyldighet att söka till utbildning villkor för utkomstskydd för ungdomar: Granskning av ändamålsenlighet med tanke på registermaterial, TE-tjänster, läroanstalter och ungdomar (sammandrag på svenska). Helsingfors: Statsrådets kansli, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2022:2, 2022. Tillgänglig på: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163741>

Undersökning om FPA:s yrkesinriktade rehabilitering som utbildningsprövning

I en undersökning om utbildningsprövning inom FPA:s yrkesinriktade rehabilitering utreddes hur utbildningsprövning hittills har genomförts vid läroanstalterna, hur målgruppen sett ut och vilka de upplevda fördelarna varit. I undersökningen kartlades också vilka faktorer som förhindrat och vilka som

bidragit till deltagandet i utbildningsprövning. Som teoretisk referensram för kartläggningen av hinder och främjande faktorer utnyttjades COM-B-modellen som utvecklats för planering av beteendeförändringsinterventioner. Uppgifter samlades in från läroanstalter som ordnat utbildningsprövning och från klienterna. Undersökningen gjordes på uppdrag av rehabiliteringsgruppen vid FPA:s juridiska enhet.

Enligt undersökningen har klienternas stödbehov oftast varit förknippade med psykiska störningar och beteendestörningar. Klienterna har oftast varit 14–17 år gamla. Utbildningsprövningens mål har varit att bedöma klientens förutsättningar för att slutföra studier inom det valda utbildningsområdet och utföra arbetsuppgifter som motsvarar utbildningen. Ett annat mål har varit att planera en lämplig individuell studieväg för klienten efter den grundläggande utbildningen. Utbildningsprövningen har också använts för att bedöma rätt tidpunkt för ansökning till studier, om en ung har avbrutit sina studier på grund av psykiska problem. De som producerar information om undersökningen bedömer att utbildningsprövningens styrka är att den är en enkel serviceform som kan genomföras flexibelt vid läroanstalterna. Grundskolorna och de yrkesgrupper som hänvisar till rehabilitering har dock för lite kunskap om möjligheten till utbildningsprövning.

Publikationer

Paavonen A-M, Seppänen-Järvelä R. Kelan ammatillisen kuntoutuksen koulutuskokeilu. Toteutuminen, kohderyhmä ja koetut hyödyt. Helsinki: Kela, Työpapereita 161, 2021.

Paavonen A-M. Kelan ammatillisen kuntoutuksen koulutuskokeilulla on useita hyötyjä. Kelan Tutkimusblogi, 27.4.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5943>

Studie om FPA:s rehabilitering bland barn, unga och familjer med invandrabakgrund

I augusti 2021 inleddes en studie om hur FPA:s rehabilitering genomförs bland barn, unga och familjer med invandrabakgrund. Målet är att producera information om hurdan FPA-rehabilitering barn och unga med invandrabakgrund har deltagit i samt hurdana utmaningar och utvecklingsbehov som förekommit i genomförandet av rehabiliteringen. Informationen samlas in från producenterna av FPA:s rehabiliteringstjänster, av dem som remitterar klienter till rehabilitering och av företrädare för olika organisationer. Projektet avslutades i februari 2022 och resultaten publiceras våren 2022. Studien genomförs på uppdrag av rehabiliteringsgruppen vid FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster.

Användningen av förmåner och tjänster för unga, i synnerhet FPA:s rehabiliteringstjänster, och främjandet av delaktighet – forskning om ungas situation efter rehabilitering och om konsekvenserna av lagändringar

I forskningsprojektet följs ungas tillträde till yrkesinriktad rehabilitering och konsekvenserna av vissa lagändringar. I en registerstudie om den lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2019 utreds hur unga som fått yrkesinriktade rehabiliteringstjänster och rehabiliteringspenning övergår till olika försörjningsförmåner, utbildar sig och hittar arbete. Inom ramen för projektet gjordes 2021 en uppföljande registerstudie om unga som fått rehabiliteringspenning. Enligt studien har det blivit ovanligare med invalidpension efter rehabiliteringspenning för unga. Unga fortsätter oftare än förr studera och försöker komma in på arbetsmarknaden efter att rehabiliteringspenningen upphör.

I forskningsprojektet ingår Esbo stads och Institutet för hälsa och välfärds gemensamma studie för att undersöka hela ålderskohorters uppgifter genom att kombinera (med början från ålderskohorten 1997) förmåns- och servicehistoriker med risk- och skyddfaktorer för marginalisering från barndom till ungdom och tidig vuxen ålder. Särskilda aspekter som undersöks är förekomsten av psykiska problem samt faktorer som leder till användning av tunga tjänster och till långvarigt beroende av förmåner.

Publikationer

Haavisto A, Koskenvuo K, Laihanen J, Hevosmaa M, Leväniemi J, Myllylä L. Nuoren kuntoutusrahalta siirrytään aiempaa harvemmin työkyvyttömyyseläkkeelle. Kelan Tutkimusblogi 30.8.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6129>

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen päivitettävä tietopaketti. Tillgänglig på: <https://www.kela.fi/nuoren-ammattillinen-kuntoutus-tietopaketti>

Forskningsprojekt om kunskapsbaserad ledning producerar information om hur FPA:s särskilda service fungerar

Projektets mål är att producera information om hur FPA:s särskilda service fungerar och vilka effekter den har bland unga i åldern 16–29 år som behöver intensifierat stöd och mer vägledning. Resultaten av intervjuundersökningarna bland unga kunder och sakkunniga inom den särskilda servicen redovisas under 2022. I projektet ingår en uppföljande registerstudie om hur FPA:s anställda kan identifiera unga som eventuellt skulle ha nytta av den särskilda service som FPA utvecklar (hur hänvisningsprocessen kan förbättras) och om kunderna gynnas av intensifierad vägledning och den service de får, dvs. om servicen har effekt. I studien utreds i synnerhet om unga vuxnas långvariga användning av grundläggande utkomststöd kan påverkas med hjälp av den särskilda service som är under utveckling.

Den riksomfattande hälso- och välfärdsundersökningen av högskolestuderande (KOTT): Bland annat ångest- och depressionssymptom är vanliga bland högskolestuderande

KOTT-undersökningen 2021 genomfördes av Institutet för hälsa och välfärd och FPA. Enkäten besvarades av 6 258 universitets- och yrkeshögskolestuderande (18–34 år). Svarsprocenten var 53. FPA var den största finansiären. Enkäten tog upp de studerandes hälsa, livsstil, upplevda välbefinnande, sociala relationer, studieförmåga samt behov och anlitanande av hälsotjänster. Webbenkäten genomfördes i februari-mars 2021. Specialforskare Timo Hujanen och forskningschef Karoliina Koskenvuo från FPA:s forskningsenhet deltog i planeringen av undersökningens genomförande i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd. De viktigaste resultaten har publicerats på Institutet för hälsa och välfärds webbplats. Enligt resultaten lider var tredje högskolestuderande av ångest- och depressionssymptom. Psykiska besvär och psykisk belastning var relativt sett vanligare bland studerande än i den vuxna befolkningen.

Publikation

Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus KOTT. <https://www.terveytemme.fi/kott/tulokset/index.html>

Utredning om studielånskompensation

I slutet av 2021 genomfördes på uppdrag av undervisnings- och kulturministeriet en utredning om studielånskompensationen. De som inlett högskolestudier för första gången efter den 1 augusti 2014 har rätt till studielånskompensation, som infördes 2014. Kompensation kan beviljas dem som avlagt sina högskolestudier inom utsatt tid och lyft minst 2 500 euro i studielån med statsborgen. I utredningen kartlades vilka som använt studielånskompensationen och hur studiernas längd, andelen som lyfte studielån samt studielånens belopp utvecklats efter att studielånskompensationen infördes.

I utredningen framkom det att totalt cirka 226,5 miljoner euro betalats ut i studielånskompensation 2015–2021 till totalt 54 747 personer. Den genomsnittliga studielånskompensationen var cirka 3 600 euro för personer som avlagt examen vid en yrkeshögskola och 5 600 euro för personer som avlagt examen vid ett universitet. Över 60 procent av kompensationstagarna hade en universitetsstad som hemkommun. Det visade sig att fler lyfte studielån och lånebeloppen ökade efter att studielånskompensationen införts. Andelen studerande som avlägger examen inom den tidsfrist som krävs för att få kompensation har ökat, och det samma gäller andelen som utexamineras inom de målsatta studietiderna enligt högskolelagstiftningen.

Publikation

Selvitys opintolainahyvityksestä. [Selvitys tarjoaa uutta tietoa opintolainahyvityksestä - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

Mekanismer bakom skolavhopp och marginalisering – i Jyväskylä universitets och FPA:s gemensamma studie undersöks hur de förmåner och tjänster som unga får av FPA förebygger skolavhopp och marginalisering

Jyväskylä universitet och FPA genomför en undersökning som kommer att bidra bland annat till utvecklandet av förmånerna och tjänsterna för unga. Syftet är att identifiera de viktigaste faktorerna som förutspår senare skolavhopp och marginalisering och påverkar utvecklingen i skolgångens olika faser. I studien undersöks i synnerhet betydelsen av FPA:s förmåner och tjänster för att förebygga skolavhopp och marginalisering. I samarbetsprojektet utnyttjas Jyväskylä universitets enkätmaterial Koulupolku i kombination med FPA:s registeruppgifter.

Familjernas vardag

FPA:s forskning producerade information för reformen av familjeledigheterna

Våren 2021 lade regeringen fram ett lagförslag för riksdagen om en familjeledighetsreform. Forskarna inom det prioriterade området familjernas vardag skickade bakgrundsmaterial för beredningen av regeringens proposition till social- och hälsovårdsministeriet om bland annat hur familjeledigheterna används, familjernas syn på familjeledigheterna och olika länders familjeledighetssystem.

Familjeledighetsreformen träder i kraft hösten 2022. I samband med uppföljningen av reformens konsekvenser genomför FPA:s forskningsenhet och Institutet för hälsa och välfärd våren 2022 befolk-

ningsundersökningen Perhevapaakysely 2022. Syftet med enkäten är att utreda småbarnsföräldrars synpunkter på fördelningen av familjeledigheterna och balansen mellan arbete och familjeliv. Enkäten är en del av konsekvensbedömningen av den kommande familjeledighetsreformen och utgör en så kallad utgångsmätning i bedömningen av vilka befolkningsgrupper reformen eventuellt kommer att påverka. Enkäten genomförs som en del av FPA:s enkät om moderskapsförpackningen och familjeledigheterna, och de första resultaten publiceras i början av 2023.

Skillnaderna mellan pappors uttag av ledigheter i olika befolkningsgrupper har minskat

Registermaterialet om pappornas användning av familjeledigheter visar att familjeledighetsreformen 2013 ledde till att papporna tog ut betydligt längre ledigheter (Saarikallio-Torp och Miettinen 2021). Förutom att reformen ökade användningen av den faderskapsledighet som specifikt tillfaller pappan (den del av faderskapsledigheten som tas ut efter moderskaps- och föräldraledigheten, den s.k. kvoterade ledigheten) började också fler grupper på olika utbildnings- och inkomstnivåer ta ut ledighet. Trots att kvoterad faderskapsledighet blev vanligare på olika inkomst- och utbildningsnivåer ökade användningen relativt sett mest bland pappor med låg utbildning och små inkomster. Bland de lågutbildade papporna fördubblades uttaget av kvoterad ledighet efter reformen. Även resultaten från FPA:s enkät om moderskapsförpackningen och familjeledigheterna bekräftar bilden av en ny faderskapskultur. Papporna berättade att de ville ta ut mer ledighet än tidigare och upplever tiden med barnet som viktig.

I september 2021 ordnades ett internationellt seminarium (webbinarium) för familjeledighetsforskare i samarbete med Institutet för hälsa och välfärds familjeledighetsforskare. Föredragen finns tillgängliga på <https://www.leavenetwork.org/annual-seminars/18th-annual-seminar-2021-helsinki/>

I slutet av året inleddes ett forskningsprojekt om bland annat familjeledighetsreformernas återverkningar på användningen av ledigheter i familjer som avviker från normen (par av samma kön, flerlingsfamiljer, frångående föräldrar).

Publikationer

Saarikallio-Torp M, Miettinen A. Family leaves for fathers: Non-users as a test for parental leave reforms. *Journal of European Social Policy* 2021; 31 (2): 161–174.

Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1177/0958928721996650>

Saarikallio-Torp M, Miettinen A. ”Isä on aina yhtä tärkeä kuin äiti, kaikessa” – Isyysvapaata käyttäjä yhä monipuolisempi joukko isiä. *Kelan Tutkimusblogi* 12.11.2021.

Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6233>

Miettinen A. Trends in the take-up of leave in Finland: Slow progress in fathers' leave take-up despite several reforms. *Seminaariesitys, 18th Annual Leave Network Seminar*. Tillgänglig på: <https://www.leavenetwork.org/annual-seminars/18th-annual-seminar-2021-helsinki/>

Miettinen A, Lammi-Taskula J, Närvi J, Salmi M. Finland: Country note. *Julkaisussa: Koslowski A, Blum S, Dobrotić I, Kaufman G, Moss P, toim. 17th international review of leave policies and research 2021, 2021: 245–268*. Tillgänglig på: https://ub-deposit.fernuni-hagen.de/servlets/MCRFileNodeServlet/mir_derivate_00002197/Koslowski_et_al_Leave_Policies_2021.pdf

Föräldraskapets effekter på kvinnors arbetsmarknadsstatus

I flera olika studier undersöks hur föräldraskap och familjeledighet påverkar mammornas arbetsmarknadsstatus. I en studie av Österbacka och Räsänen som publicerades i början av 2021 observerades att hemvårdsstödet avsevärt fördröjde återgången till arbetslivet bland både mammor som arbetat före barnets födelse och mammor som inte arbetat. Effekten var dock starkare bland dem som inte hade någon anställning att återvända till. I ett uppföljande projekt utreds konsekvenserna av att få barn för mammornas arbetsmarknadsstatus och förvärvsinkomster under 15 år efter barnets födelse med beaktande av både arbetsmarknadsstatusens och inkomsternas utveckling och de ackumulerade förvärvsinkomsterna och arbetsåren. Preliminära resultat finns tillgängliga under 2022.

Publikationer

Österbacka E, Räsänen T. Back to work or stay at home? Family policies and maternal employment in Finland. *Journal of Population Economics* 2021; online first.

Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1007/s00148-021-00843-4>.

Räsänen T, Österbacka E. Korkeampi kotihoidon tuen taso hidastaa sekä työllisten että työttömien äitien työhön paluuta. *Kelan Tutkimusblogi* 4.5.2021.

Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5955>

Familjeledighetsersättning betalas för cirka 40 procent av alla inledda moderskapsledigheter

Under 2021 gjordes på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet en utredning om användningen av den familjeledighetsersättning som infördes 2017. Målet med familjeledighetsersättningen är att främja sysselsättningen bland kvinnor och utjämna arbetsgivarnas kostnader för familjeledigheterna. Utredningen visade att familjeledighetsersättning hade betalats för under 40 procent av alla inledda moderskapsledigheter, och för cirka 55 procent av moderskapsledigheterna för löntagare. Cirka en tredjedel av totalbeloppet (15 miljoner euro) hade betalats till de 50 arbetsgivare som fick mest ersättning. De största familjeledighetsersättningarna mätt i euro betalades till kommunala arbetsgivare inom social- och hälsovårdssektorn (29 % av det totala beloppet), till privata arbetsgivare inom social- och hälsovårdssektorn (11 % av det totala beloppet) och till arbetsgivare inom parti- och detaljhandeln (8 % av det totala beloppet).

Projektets slutrapport publiceras som ett arbetspapper av FPA i februari 2022.

Försörjningen och välfärden i familjer med frånskilda föräldrar utreds i ett projekt om barn i växelvist boende

I fortsättningsfasen av forskningsprojektet om barn i växelvist boende (2021–2022) studeras sambandet mellan barns boendearrangemang och frånskilda föräldrars försörjning samt förekomsten av växelvist boende i frånskilda familjer som får bostadsbidrag, utkomststöd eller underhållsstöd. Barns växelvisa boende har en nära koppling till föräldrarnas socioekonomiska ställning, och resultaten visar att både föräldrarnas arbetsmarknadsstatus och inkomster påverkar förekomsten av växelvist boende. Det är vanligare att barn bor helt eller huvudsakligen hos mamman om båda föräldrarna eller pappan är låginkomsttagare. Ju större inkomster pappan har, desto vanligare är det att barnet bor hos pappan.

Under 2021 utreddes också sambandet mellan växelvist boende och föräldrarnas välbefinnande. Föräldrar till barn som bor växelvis hos båda föräldrarna är i genomsnitt nöjdare med sina liv än andra. För ensamamma mammor (barnet bor uteslutande eller huvudsakligen hos mamman) försämras välbefinnandet i synnerhet på grund av problem i balansen mellan arbetet och familjelivet. I projektet ingår också en jämförande undersökning av effekterna av växelvist boende på föräldrarnas tillfredsställelse med boendearrangemanget och underhållet i länder med mycket olika system för social trygghet och familjer (Finland och USA/Wisconsin). Preliminära resultat kommer att publiceras under 2022.

Resultaten av projektet om barn i växelvist boende presenterades för en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet och för riksdagens nätverk för familjers diversitet. SHM:s arbetsgrupp utarbetade under 2021 en genomförandeplan för utvecklandet av den offentliga servicen, förvaltningen och den sociala tryggheten så att barns växelvisa boende beaktas bättre. I genomförandeplanen utnyttjas också åtgärdsförslagen i slutrapporten från FPA:s forskningsprojekt.

Publikation

Miettinen A, Hakovirta M, Räsänen T. Lapsilisän jakaminen vuoroasumistilanteessa ei ratkaise lapsiperheköyhyttä. Kelan Tutkimusblogi 11.10.2021.

Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6209>

Coronaepidemin ökade ensamheten och ångesten bland unga

Konsekvenserna av covid-19-pandemin för familjernas vardag undersöktes med hjälp av texter skrivna av föräldrar och unga. I forskningsprojektet, som är ett samarbete mellan FPA:s forskningsenhet, Självständighetsjubileets barnstiftelse (Itla) och Mannerheims barnskyddsförbund (MLL), utreds hur föräldrar i barnfamiljer och unga som fyllt 15 år upplevde den första vågen av coronapandemin. Forskningsmaterialet utgörs av texter som skrivits av föräldrarna och de unga. Materialet omfattar 96 texter skrivna av föräldrar och 347 texter skrivna av unga över 15 år. Enligt de preliminära resultaten förmedlar såväl föräldrarnas som de ungas texter en ökande polarisering: i vissa familjer ökade den gemensamma tiden och familjemedlemmarna kom närmare varandra. I andra familjer förvärrades befintliga problem ytterligare. Polariseringen verkar dock inte följa något traditionellt riskgruppsmönster, och en ny typ av utsatthet framträder i undersökningen. Särskilt begränsningen av sociala kontakter har minskat välbefinnandet bland unga, och många unga har varit ensam. Även om de unga skriver om ökande ensamhet har de samvetsgrant följt myndigheternas coronarelaterade anvisningar. Texterna, som samlades in i maj 2020, förmedlar en stark känsla av hopp och tro på situationens övergående natur, vilket bidragit till att många föräldrar och unga orkat hantera situationen. Preliminära resultat av studien presenterades i november på ett webinarium om coronapandemins samhällseffekter, som samordnades av Institutet för hälsa och välfärd och fick stor uppmärksamhet (Koronan yhteiskunnalliset vaikutukset: Koulutus ja nuorten hyvinvointi).

Publikationer

Sihvonen E, Saarikallio-Torp M, Iivonen E. Nuoret ja korona – ”Please leave, corona, I want to live my youth”. Kelan Tutkimusblogi 21.1.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5799>

Hyvärinen S, Sihvonen E, Saarikallio-Torp M, Kouvonen P, Merikukka M, Iivonen E. Vauva-arki poikkeusoloissa: ”En kuvitellut vauvavuotemme alkavan näin yksinäisesti”. Kelan Tutkimusblogi 2.6.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6010>

Sihvonen E, Saarikallio-Torp M. Kun elämä kilpistyi kotiin, nuoret jäivät yksin. Kelan Tutkimusblogi 11.8.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6109>

Andra publikationer

Kuusiholma-Linnamäki J, Siippainen A, Lepola L, Metsämuuronen J, Alasuutari M, Koivisto P, Nygård M, Saarikallio-Torp M. Utvärdering av det tredje skedet av försöket med avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar. Deltagande i småbarnspedagogiken och varierande servicesystem i kommunerna. Helsingfors: Nationella centret för utbildningsutvärdering, Publikationer 24:2021, 2021 (sammandrag på svenska). Tillgänglig på: https://karvi.fi/wp-content/uploads/2021/11/KARVI_2421.pdf

Sihvonen E, Luotonen A. Sosiologinen mielikuvitus valottaa perhesuhteiden yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen tavoitteita. Tutkitusti – Dialogi 7.12.2021. Tillgänglig på: <https://tutkitusti.fi/sosiologinen-mielikuvitus-valottaa-perhesuhteiden-yhteiskuntatieteellisen-tutkimuksen-tavoitetta/>

Likabehandling och bemötande

Inom det prioriterade området likabehandling och bemötande har ett **kundundersökningsprogram** utvecklats sedan hösten 2021. Programmet samordnar FPA:s kundundersökningar och producerar heltäckande information om FPA:s kunder för att bättre förstå deras samlade livssituationer. Inom ramen för kundundersökningsprogrammet inleds under det kommande året delprojekt som behandlar sjukförsäkringsförmåner. I de delprojekt som väljs ut prioriteras i enlighet med FPA:s strategi kundupplevelsen och uträttandet av ärenden. I delstudierna beaktas också förhållandet mellan olika livssituationer och servicesystemet.

Kundernas kontakter med FPA

I projektet skickades en enkät till kunder som fått ett förmånsbeslut från FPA. Motsvarande enkät genomfördes senast 2018. Enkäten fokuserade på kundernas ärendeprocesser och deras upplevelser av processerna samt på kundernas åsikter om FPA, FPA:s servicekanaler och den sociala tryggheten generellt. Resultat från kundundersökningen kommer att publiceras under 2022.

Sjukförsäkringen i förändring och rätten till gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster

Projektet undersöker ur ett jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv hur individens rätt till gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster tillgodoses i lagstiftningens och den administrativa regleringens mångfasetterade och föränderliga normhelhet.

Beslutens riktighet och kvalitetssäkringen i FPA:s arbete med grundläggande utkomststöd

I projektet granskas FPA:s metoder för att säkerställa handlägningsarbetets kvalitet och beslutens riktighet. I projektet utreds också huruvida kvalitetssäkringsåtgärderna är tillräckliga för dem som styr, utför och övervakar handlägningsarbetet och även mer generellt med tanke på målen för reformen av utkomststödet. Kvalitetsproblemen i samband med genomförandet av det grundläggande utkomststödet har också väckt biträdande justitiekanslerns uppmärksamhet, och i JK:s utlåtande betonas FPA:s skyldighet att säkerställa beslutens kvalitet eftersom FPA ansvarar för tillsynen över genomförandet.

Antaganden om sociala förmåner

I projektet undersöks olika antaganden i samband med sociala förmåner, till exempel antaganden om funktionsförmåga, ekonomisk aktivitet och kärnfamilj. De begrepp som tillämpas i samband med sociala förmåner baseras ofta på olika antaganden som ibland kan vara oändamålsenliga. Genom att förklara olika antaganden kan man bättre förstå bakgrunden till begrepp inom den sociala tryggheten, som ibland kan ha oavsedda konsekvenser. Projektets resultat kan utnyttjas i reformen av den sociala tryggheten, där ett mål är att göra systemet tydligare och begripligare. En publikation om projektet färdigställs i början av 2022.

Den komplicerade sociala tryggheten

FPA:s forskningsenhet deltog i ett arbetspapper om den komplicerade sociala tryggheten som utarbetades som underlag för reformen av den sociala tryggheten. I arbetspappret utnyttjas nya forskningsdata från det prioriterade området likabehandling och bemötande och från FPA:s färsk forskning i övrigt, bland annat resultat från en enkät under 2020 i projektet Medborgarnas synpunkter på FPA, FPA-förmånerna och verkställandet av dem, resultaten från FPA:s publikation Studie om familje- och inkomstbegreppen i samband med sociala trygghetsförmåner samt resultat från 2018 års enkät om förmånsbeslut.

SustYouth

I samband med projektet utkom verket Puristuksissa? Nuorten ja kestävä hyvinvoinnin ehdot, som handlar om hur unga som deltagit i aktiveringsåtgärder ser på välfärden, samhället, arbetet och den sociala tryggheten. I undersökningen utreddes vilka välfärdsfaktorer de unga betonar, vilken försörjningsnivå de upplever som skälig, hur stor vikt de lägger vid pengar och hurdana uppfattningar de har om konsumtionssamhället, arbetets betydelse och naturens inverkan på välbefinnandet. Förutom det fristående verket utkommer också en artikel i en internationell vetenskaplig publikation. En annan vetenskaplig artikel har också utkommit internationellt inom projektets temaområde.

Bättre texter inom FPA

I ett textutvecklingsprojekt har man granskat de nya texterna om utkomststöd och bedömt utvecklingsprogrammets effekt på texternas begriplighet och kundprocesserna ur förmåns- och kundserviceenheternas synvinkel.

Samarbetsprojekt: Coronakrisens konsekvenser för jämställdheten mellan könen i Finland och grundläggande och mänskliga sociala rättigheter i reformen av den sociala tryggheten

Forskare inom det prioriterade området har deltagit i ett projekt som samordnas av Institutet för hälsa och välfärd om coronakrisens konsekvenser för jämställdheten mellan könen i Finland och i ett projekt om grundläggande och mänskliga sociala rättigheter i reformen av den sociala tryggheten (SOPU), som samordnas av Helsingfors universitet. I projektet om coronakrisens konsekvenser för jämställdheten, som finansieras av VN TEAS, undersöks de lång- och kortvariga könskonsekvenserna och jämställdhetskönsekvenserna av coronapandemin och de politiska åtgärderna med anledning av den. Projektet består av fyra delar, och FPA:s forskare deltar i tre av dem: hälsa och välfärd, de finanspolitiska beslutens könskonsekvenser samt familjer, barn och unga. Hittills har inlägg i FPA:s forskningsblogg samt arbetspapper och artiklar publicerats om projektet. Slutrapporten blir klar våren 2022.

I det VN TEAS-finansierade projektet SOPU utreds innehållet i de grundläggande och mänskliga sociala rättigheter som är viktiga i reformen av den sociala tryggheten, och konkreta reformmodeller bedöms ur ett konstitutionsrättsligt perspektiv. Dessutom produceras information om utkomstskyddssystemen i utvalda jämförelseländer i synnerhet med fokus på de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Projektet inleddes våren 2021 och slutrapporten blir klar våren 2023.

Publikationer inom det prioriterade området

Helne T. Well-being for a better world: The contribution of a radically relational and nature-inclusive conception of well-being to the sustainability transformation. *Sustainability: Science, Practice and Policy* 2021; 17 (1): 220–230. Tillgänglig på: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15487733.2021.1930716?scroll=top&needAccess=true>

Helne T, Hirvilammi T. Puristuksissa? Nuorten ja kestäväen hyvinvoinnin ehdot. Helsinki: Kela, 2021. Tillgänglig på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/331450>

Helne T, Hirvilammi T. Hyvinvointia kestävästi, kiitos! Aktivointitoimien kohteena olleiden nuorten käsitteitä hyvinvoinnista kulutus- ja palkkatyöyhteiskunnassa. Kelan Tutkimusblogi 14.6.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6064>

Helne T, Hirvilammi T. Työtä, mutta ei hinnalla millä hyvänsä – ”laiskojen” nuorten näkemyksiä työn merkityksestä. Kelan Tutkimusblogi 29.9.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6164>

Helne T, Hirvilammi T. Mitä kestävä hyvinvointi merkitsee nuorille? Ei rahaa vaan luonnosta ja toisista välittämistä. ALL-YOUTH -blogi 22.11.2021. Tillgänglig på: <https://www.allyouthstn.fi/kirjoituksia-kestava-hyvinvoinnista-osa-2-mita-kestava-hyvinvointi-merkitsee-nuorille-ei-rahaa-vaan-luonnosta-ja-toisista-valittamista>

Laatu M, Heinonen H-M. Sosiaalibarometri: Kelan ja kuntien yhteistyössä alueellisia eroja. Sosiaalivakuutusblogi 3.6.2021. Tillgänglig på: <https://sosiaalivakuutus.fi/sosiaalibarometri-kelan-ja-kuntien-yhteistyossa-alueellisia-eroja/>

Rättö H. Sekä naiset että miehet käyttivät Kelan korvaamia yksityishammaslääkäripalveluita vuonna 2020 edellisvuotta vähemmän. Kelan Tutkimusblogi 16.12.2021. Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6310>

Tuovinen A-K. Constitutional preconditions for the Finnish basic income experiment. Julkaisussa: Kangas O, Jauhiainen S, Simanainen M, Ylikännö M, toim. *Experimenting with unconditional basic income: Lessons from the Finnish BI experiment 2017–2018*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2021: 37–43. Tillgänglig på: <https://www.elgaronline.com/view/edcoll/9781839104848/9781839104848.xml>

Veilahti A. Kolme periaatetta rekisteritutkimuksen eettisen kestävyysarviointiin. *Yhteiskuntapolitiikka* 2021; 4 (86): 464–470. Tillgänglig på: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/143071/YP2104_Veilahti.pdf?sequence=1

Virrankari L, Mattila H, Saikku P, Sihvonen E, Tervola J (toim.) Tutkimuskatsaus Suomen sosiaaliturvan monimutkaisuuteen. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, Sosiaaliturvakomitean julkaisuja 2021:1, 2021. Tillgänglig på: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163274>

